ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Ἀριθ. 8. Αὔγουστος, 1868. Α' Ἔτος.

ΤΑΤΟΥΣΙΑ Η ΚΑΤΑΦΡΑΚΤΟΣ.

Τὸ παράδοξον τοῦτο τετράπουν εὑρίσκεται μόνον εἰς τὴν νότιον Ἀμερικήν. Ὁ Λιννᾶος ὀνομάζει αὐτὸ Δασύποδα, ὁ Βρισσὼν Ἀρμαδίλλον, ὁ Κλεῖνος Κατάφρακτον, ὁ Ἰλλίγερος Τολυπευτήν. Ὁ δὲ Κυβιέρος, διαιρέσας τὰ εἴδη τοῦ ζώου τούτου εἰς τρία, εἰς τὸ μὲν κατέταξε τοὺς Δασύποδας, εἰς τὸ δὲ τὰς Τατουσίας, εἰς δὲ τὸ τρίτον τοὺς Πριονόδοντας, οἷς προσετέθησαν ἔπειτα καὶ οἱ Χλαμυδοφόροι τοῦ Ἀρλάνου.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνομίζετο ὅτι ταῦτα τὰ Μαστοφόρα δὲν εἶχον ὀδόντας τομεῖς, ἤτοι ἐμπροσθίους· ἀλλ' ὁ Κυβιέρος ἀπέδειξεν ὅτι ἓν τοὐλάχιστον ἐκ τῶν

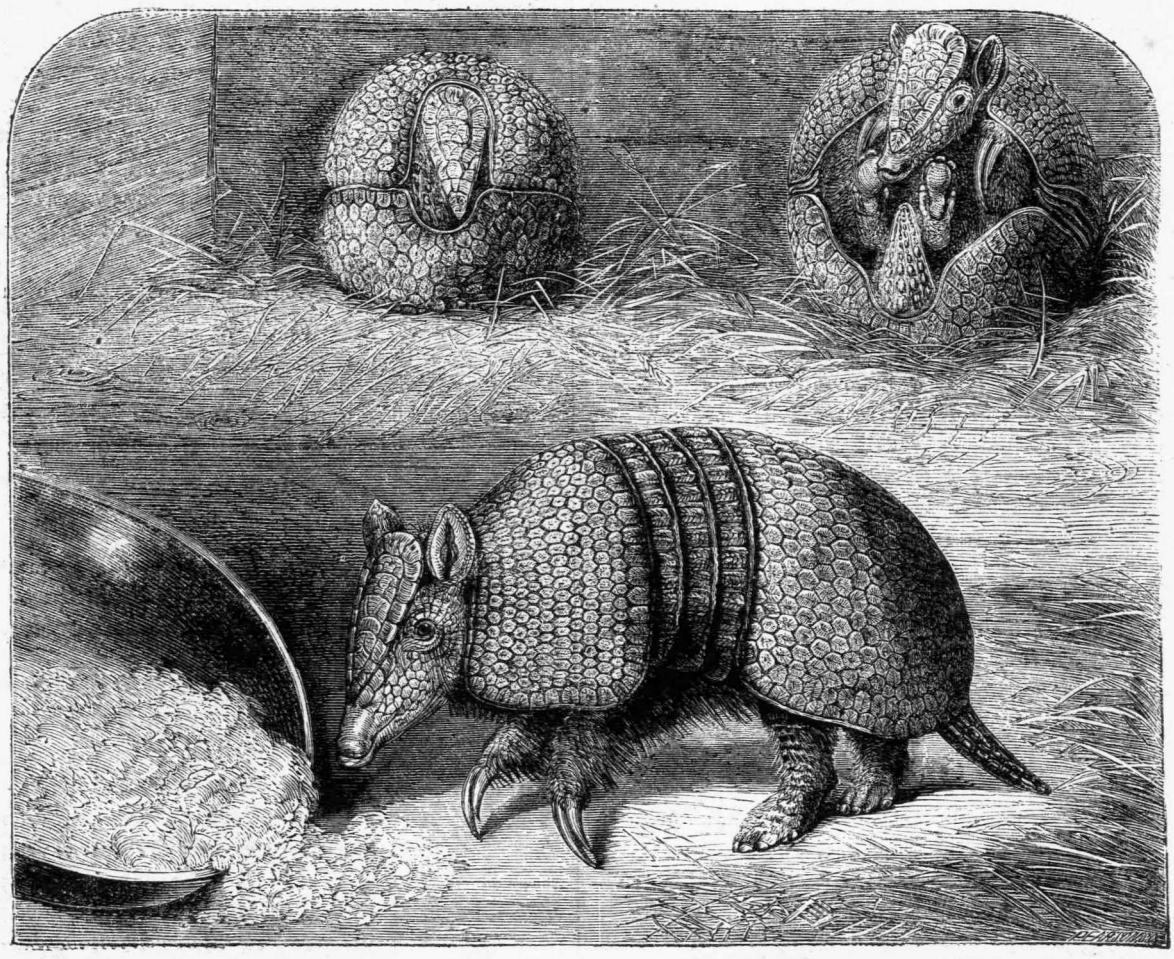

Τατουσία ἡ κατάφρακτος.

εἰδῶν αὐτῶν εἶχε καὶ τομεῖς καὶ τραπεζίτας· ὅλα δὲ τὰ ἄλλα, ὅσα ἐσπούδασεν ὁ περιώνυμος ζωολόγος οὗτος, εἶχον ἓν μόνον εἶδος ὀδόντων.

Μέγεθος ἔχουσιν ἄλλα μὲν ὡς τὸ τοῦ ἀκανθοχοίρου, ἄλλα δὲ ὡς τὸ τοῦ τρόχου (blaireau). Οἱ πόδες των εἶναι βραχεῖς, ἀλλ' οἱ ἐμπρόσθιοι ῥωμαλέοι, καὶ ἀπολήγουσιν εἰς τέσσαρας ἢ πέντε δακτύλους, ὅλους ἐξωπλισμένους δι' ὀνύχων ἰσχυροτάτων καὶ ἐπιτηδειοτάτων πρὸς τὸ σκάπτειν τὴν γῆν. Ἡ κεφαλή των μικρὰ καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὀξεῖα, τὸ δ' ἄνω τοῦ κρανίου ὀλίγον τι πεπλατυμμένον· οἱ ὀφθαλμοὶ μικροί, τὰ ὦτά των εὐκίνητα, τὸ στόμα μικρότατον, οἱ ὀδόντες ἀσθενεῖς, κυλινδρικοί, καὶ ἀραιοί.

Ἀλλὰ περιεργότατον πάντων εἶναι τὸ περιείλημα τοῦ σώματός των. Ἡ κορυφή των καὶ τὸ μέτωπον καλύπτονται ὑπὸ ψηφιδωτοῦ τινος σχηματιζομένου ἐκ πετάλων δέρματος ἐσκληρυμμένου καὶ ὀστεώδους. Τὰ πέταλα ταῦτα εἶναι πολύεδρα· προχωροῦσι δὲ

ἕως ἄνω τῶν βλεφάρων. Ὁ τράχηλος εἶναι πάντοτε στενὸς, ἐνίοτε δὲ φέρει καὶ αὐτὸς σειρὰς πετάλων.

Ἡ Τατουσία ἐκτείνει τὸ σῶμά της, ὅταν θέλῃ, ὑπὲρ ὅσον φαντάζεταί τις βλέπων αὐτὴν ἐνδεδυμένην τοιοῦτον στερεὸν καὶ ἄκαμπτον θώρακα. Οἱ ὦμοί της σκεπάζονται ὑπὸ εὐρείας τινὸς πλακὸς ἢ μᾶλλον ἀσπίδος, ἔμπροσθεν μὲν κεκομμένης μηνοειδῶς καὶ σχηματιζούσης περὶ τὸν λαιμὸν εἶδος περιδερίδος, ὄπισθεν δὲ ὡσαύτως κεκομμένης καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς ῥάχεως, καὶ στρογγυλευομένης ἐπὶ τῶν πλευρῶν. Σύγκειται δὲ καὶ ἡ ἀσπὶς αὕτη ἐκ πλήθους πετάλων ὕλης κερατίνης, συμμετρικῶν κατά τε τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὴν διάταξιν, καὶ καλυπτομένων ὑπὸ γενικοῦ ἐπιδέρματος, ὅπερ εἶναι ἡ βάσις τριχώματός τινος φθειρομένου τάχιστα καὶ ἐξαλειφομένου. Ἐνγένει τὰ πέταλα τῆς ἀσπίδος κεῖνται κατὰ γραμμὰς ἐγκαρσίους.

Εἰς τὴν ῥάχιν, μετὰ τὴν ἀσπίδα τῶν ὤμων, ἕπονται ἄλλα πέταλα, τεταγμένα καὶ ταῦτα κατὰ σειρὰς ἐγκαρσίους· αἱ δὲ σειραὶ αὗται διαχωρίζονται διὰ γενῶν γραμμῶν γυμνοῦ καὶ εὐκάμπτου δέρματος· τοῦτο δὲ ὅπως τυλίσσεται τὸ ζῶον εἰς σχῆμα τολύπης (κουβαρίου), ὁσάκις βλέπῃ κίνδυνόν τινα. Αἱ γραμμαὶ αὗται εἶναι εἴς τινα μὲν τρεῖς, εἰς ἄλλα δὲ καὶ πλειότεραι, ἕως δώδεκα. Τὰ ὀπίσθια καὶ τὰ ἄνω τῶν σκελῶν ὑποβασταζουσι δευτέραν μεγάλην ἀσπίδα ἀνάλογον τῆς τῶν ὤμων, καὶ ἐσχηματισμένην ὡς ἐκείνη ἐκ πετάλων στενῶς συνηρμοσμένων καὶ συμμέτρως διατεθειμένων. Ἡ δευτέρα ἀσπὶς αὕτη καθίσταται πρὸς τὰ ὄπισθεν στρογγύλη, μόνον δὲ εἶναι ἐντετμημένη τοξοειδῶς ἄνω τῆς οὐρᾶς, ἥτις, μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰ, σκεπάζεται ὡσαύτως διὰ πετάλων κερατίνων, διατεθειμένων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δακτυλιοειδῶς.

Τῆς κοιλίας τὸ δέρμα εἶναι τραχύτατον, ἀλλ' ἄνευ πετάλων ἢ λεπίδων· ἔχει δὲ τρίχας ἀραιὰς μὲν, ἀλλὰ μακρὰς καὶ σκληρὰς ὡς τὰς τῶν χοίρων· ὁμοίας ἔχει καὶ εἰς τοὺς πόδας, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς ἐμπροσθίους, διὸ καὶ ἐκλήθη Δασύπους ὑπὸ τοῦ Λιννάιου. Μαστοὺς δ' ἔχουσιν αἱ Τατουσίαι δύο ἢ τέσσαρας.

Μέχρι τοῦδε τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ἀπηντήθησαν ἀλλαχοῦ τῆς γῆς, εἰμὴ εἰς τὴν Βρασιλίαν, Γυιάνην, Νέαν Ἱσπανίαν, Παραγαίην καὶ Χίλην. Διαιτῶνται εἰς μικρὰς ὁμάδας, τὰ μὲν εἰς τὰ δάση, τὰ δὲ εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ τρέφονται ἐκ πτωμάτων ἄλλων ζώων, ἐκ σκωλήκων τῆς γῆς, κοχλιῶν, ἐντόμων, ὠῶν, κλπ., πρὸς δὲ καὶ ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν, ὡς ῥιζῶν, γεωμήλων, ἀραβοσίτου, κλπ. Μετεκομίσθησαν τινὰ ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ κτηνοτροφεῖα τῆς Εὐρώπης, ὅπου ζῶσι κάλλιστα, τρεφόμενα διὰ κρεάτων. Ὅλα σχεδὸν εἶναι νυκτίνομα· καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν κοιμῶνται σχεδὸν ἀδιαλείπτως, μόλις δὲ νυκτὸς γενομένης βάλλονται εἰς κίνησιν καὶ ἀπέρχονται πρὸς εὕρεσιν τροφῆς. Πολυάριθμοι εἶναι οἱ φυσικοὶ ἐχθροί των, πρὸ πάντων δὲ τὰ κυνηγοῦσιν οἱ εἰς τὰς χώρας των πολλοὶ αἰλουρόπαρδοι. Ὅπλον ἄλλο δὲν ἔχουσι πρὸς ἄμυναν, εἰμὴ τοὺς ὄνυχας τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν· ἀλλὰ τοὺς μεταχειρίζονται σπανίως, ὡς χρησίμους μόνον εἰς τὸ σκάπτειν, ὡς προείπομεν, τὴν γῆν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀνοίγουσι τρώγλας βαθείας, προχωροῦντα πρῶτον ἐπὶ γωνίας 45 βαθμῶν ἀπ' εὐθείας, ἔπειτα δὲ στρεφόμενα διὰ μιᾶς, καὶ πάλιν προχωροῦντα εἰς μῆκος δύο ἢ καὶ τριῶν μέτρων.

Καταδιωκόμενα, πρῶτον τρέχουν ὅπως προφθάσωσιν εἰς τὸ ὑπόγειον καταφύγιόν των· ἀλλ' ἂν ἴδωσιν ὅτι δὲν ἔμεινε πλέον καιρὸς, κάμπτουσι τὴν κεφαλὴν, τοὺς πόδας καὶ τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὴν κοιλίαν των, καὶ μετασχηματιζόμενα οὕτως εἰς τολύπην, κυλίονται ὡς οἱ ἀκανθόχοιροι.

Ἡ Τατουσία τίκτει ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἀγνοεῖται εἰσέτι πόσα μικρά· βεβαιοῦται ὅτι εἶδός τι αὐτῆς (Δασύπους ἡ νοθογενὴς λεγομένη) γεννᾷ ἑπτὰ ἕως δώδεκα.

Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ὅπου εὑρίσκεται τρώγουσι τὸ κρέας της ὡς πολὺ καλόν· ἀλλ' ὅμως, ὡς περίεργον ζῶον, προκρίνουν νὰ τὴν τρέφωσιν, ἐξοικειουμένην ὅταν τὴν συλλάβωσι ζῶσαν. Τὰ παιδία τῆς οἰκίας παίζουσι μετ' αὐτῆς ἀκινδύνως, κυλίοντα αὐτὴν τῇδε κἀκεῖσε, ἢ βάλλοντα αὐτὴν νὰ περιπατῇ ἐπὶ σανίδος καὶ διασκεδάζοντα ἐκ τοῦ περιέργου βηματισμοῦ της. Τῇ δίδουσι καὶ τρώγει ἐκ τῆς χειρός των αὐτῆς ὀπώρας, κολοκύνθας, ἔτι δὲ καὶ φύλλα. Ἐπειδὴ τὸ στόμα της εἶναι μικρὸν, φροντίζουν νὰ κατακόπτωσι πρότερον οἱανδήποτε τροφὴν τῇ δίδουσι· λαμβάνει δὲ αὐτὴν εὐλαβῶς· ἀλλ' ἅμα τὴν συλλάβωσι, τυλίσσεται καὶ συγκαλύπτεται, καὶ ὅσον τὴν κρατοῦσι, τόσον συσφίγγεται· ἅμα δὲ πάλιν ἀφεθῇ, ἀνοίγεται καὶ περιπατεῖ, ζητοῦσα πάντοτε νὰ φύγῃ· ἐὰν δὲ φεύγουσαν τὴν κυνηγήσῃ τις, ἄνθρωπος ἢ κύων, πάραυτα σχηματίζεται εἰς τολύπην, καὶ οὕτω μένει συγκεκλεισμένη, καὶ δύνασαι νὰ τὴν κυλίῃς ὅσον ἂν θέλῃς. Ὡς δὲ παύσῃς νὰ τὴν κυλίῃς, πάλιν ἀνοίγεται καὶ ζητεῖ νὰ φύγῃ. Οἱ κύνες τὴν κατατρέχουσι πολύ.

Ἑνὶ λόγῳ, τὸ ζῶον τοῦτο ἔχει τοῦ ἀκανθοχοίρου καὶ ἐνταὐτῷ τῆς χελώνης τὴν φύσιν.

Οἱ πόλεμοι θὰ διαρκέσωσιν ἐνόσῳ οἱ ἄνθρωποι ἔχωσι τὴν μωρίαν τοῦ νὰ θαυμάζωσι τοὺς φονεύοντας αὐτούς.

Ὅσα πλεῖστα ἀναγινώσκῃ τις, τόσῳ μᾶλλον σοφίζεται· ὅσον δὲ μελετᾷ, τόσον καταλαμβάνει ὅτι οὐδὲν γινώσκει. Διὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης, πολὺ μελετήσας, ἔλεγεν « Ἐν οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα. »

ΣΠΟΥΔΗ ΕΝ ΠΑΙΓΝΙΟΙΣ.

Παιδίον τι, παῖζον μεθ' ἑνὸς πορτογαλλίου, τὸ εἶχε διαπεράσει εἰς μεγάλην βελόνην, ἐξ ἐκείνων δι' ὧν πλέκονται αἱ περικνημίδες, καὶ τὸ ἔστρεφε ταχέως περὶ αὐτήν. Ἰδοῦσα τοῦτο ἡ μήτηρ του, — Βλέπεις τώρα τί κάμνεις; εἶπεν εἰς αὐτό· τὸ πορτογάλλι, καθὼς εἶναι ὀλίγον τι πεπιεσμένον εἰς τὰ δύο ἀντίθετα πλάγιά του, ὁμοιάζει μὲ τὴν γῆν, ἥτις εἶναι ὡσαύτως σφαιροειδής. Ὑποτίθεται δὲ καὶ αὐτὴ ὡς διαπερασμένη εἰς βελόνην, ἄξονα ὀνομαζομένην, καὶ τῆς ὁποίας τὰ δύο ἄκρα λέγονται πόλοι· ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν, ὁ δὲ πρὸς νότον. Ἡ γῆ περιστρέφεται ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν γύρω τῆς ὑποθετικῆς βελόνης της. Ἐσημείωσαν δὲ εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας τὴν θέσιν τῶν πόλων γράψαντες ἐκεῖ ἀριθμὸν 90· ἀλλ' οὐδεὶς περιηγητὴς κατώρθωσεν εἰσέτι νὰ προχωρήσῃ ἕως εἰς αὐτὰ τὰ δύο ἄκρα τῆς γῆς.

Ἔδωκε δὲ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἡ μήτηρ, ὄχι ἐν συντομίᾳ, καθὼς τὰς ἐγράψαμεν, ἀλλὰ συνδιαλεγομένη μετὰ τοῦ παιδίου, καὶ βλέπουσα ἂν αὐτὸ ἐνόει ἓν ἕκαστον τῶν ὅσα ἤκουε. Τὸ ἐδίδαξεν ἔπειτα πῶς μετροῦνται αἱ 90 μοῖραι ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς τοὺς πόλους, καὶ πῶς ἑκάστη μοῖρα εἶναι 25 λευγῶν (ἤτοι 11 μυριομέτρων καὶ 1,094 μέτρων κατὰ μέσον ὅρον). Τῷ εἶπε προσέτι ὅτι, χάριν συντομίας, ἀντὶ νὰ γράψωσι μοῖραν, σημειοῦσι μόνον μικρόν τι μηδενικὸν (°) δεξιόθεν τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ ὅτι ἑκάστη μοῖρα ὑποδιαιρεῖται εἰς 60 λεπτὰ, σημαινόμενα διὰ μιᾶς ὀξείας (′), ἕκαστον δὲ λεπτὸν εἰς 60 δεύτερα (″), ἕκαστον δὲ δεύτερον εἰς 60 τρίτα (‴).

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΑΙ ΜΑΛΛΟΝ ΑΞΙΟΘΕΑΤΟΙ ΑΥΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΑΙ.

Τῆς νῦν πρωτευούσης τῆς Γαλλίας τὸ ὄνομα, Παρίσιοι, ἀγνοεῖται ἀκριβῶς πόθεν παράγεται. Κατά τινας μὲν εἶναι κελτικὸν, καὶ σημαίνει κάτοικοι τῶν μεθορίων· κατ' ἄλλους δὲ, οὕτως ὠνομάζετο μικρόν τι ἔθνος προελθὸν ἐκ τῆς Βελγικῆς καὶ ἀποκαταστὰν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Σηκουάνα (τὰ νῦν Seine), ἐπὶ τοῦ νησιδίου ὅπου κεῖται σήμερον ἡ συνοικία ἡ ἰδίως λεγομένη Χώρα (Cité), ὡς καὶ εἰς τὰ περίξ.

Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεταναστεύσεως ταύτης, ὁ Σηκουάνας ἐσχημάτιζεν εἰς τοῦτο τὸ μέρος πέντε νησίδια, ὧν τὸ μέγιστον ἐκαλεῖτο Λουτηκία, λέξις κελτικὴ σημαίνουσα κατοικίαν ἐν μέσῳ ὑδάτων. Αὐτόθι λοιπὸν κεῖται ἡ σημερινὴ Χώρα, ὅπου καὶ ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς Παναγίας τῆς Παρισιανῆς (Notre-Dame de Paris), τὰ Δικαστήρια (Palais de Justice), τὸ Νοσοκομεῖον Hôtel-Dieu, καὶ τὸ νεόδμητον Ἐμποροδικεῖον (Tribunal de Commerce). Ἡ Χώρα αὕτη λοιπὸν εἶναι ὁ πυρὴν περὶ τὸν ὁποῖον ἐσχηματίσθη ἀκολούθως ἡ πόλις, βαθμηδὸν ἐπεκτεινομένη.

Ὅτε ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἀφίχθη εἰς τὴν Γαλατίαν, προσεπάθησε νὰ προσκτήσῃ τὴν εὔνοιαν τῶν Παρισίων, τοῦθ' ὅπερ καὶ κατώρθωσεν, ἐπειδὴ οὐδόλως οὗτοι ἀντέστησαν κατὰ τῆς ἀλλοτρίας ταύτης ἐπιδρομῆς. Ἐν ἔτει δὲ 50 πρὸ Χριστοῦ, ὁ Καῖσαρ ἐκεῖνος, ἀγωνισθεὶς πρὸς ἅπαντα σχεδὸν τὰ γαλατικὰ ἔθνη, τέλος καθυπέταξεν αὐτὰ ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ τοποτηρητοῦ αὐτοῦ Λαβιένου μετὰ πολλὰς αἱματηρὰς μάχας, ὧν ὁριστικωτάτη ὑπῆρξεν ἡ συναφθεῖσα εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Ἰσσίου (Issy).

Τοὺς Ῥωμαίους κατακτητὰς διεδέχθησαν οἱ Φράγκοι. Ἀλλὰ πρὸ τούτου ὁ Καῖσαρ Ἰουλιανὸς εἶχε κατοικήσει ὅλα ἓξ ἔτη (ἀπὸ τοῦ 355 μέχρι τοῦ 361 μ. Χ.) εἰς τὴν προσφιλῆ αὐτῷ Λουτηκίαν, ὡς ἀπεκάλει αὐτὴν, ἔνθα καὶ ᾠκοδόμησεν, ἤ, κατ' ἄλλους, ὁ πάππος αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ Χλωρὸς (πατὴρ οὗτος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, κτίτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως), μέγαρον τοῦ ὁποίου σώζονται εἰσέτι ἐρείπια, καλούμενα Θερμαϊκὸν Παλάτιον (Palais des Thermes). Μετὰ δὲ τὸν Ἰουλιανὸν κατῴκησαν αὐτόθι καὶ ἄλλοι αὐτοκράτορες, ἐν οἷς ὁ Οὐαλεντινιανὸς καὶ ὁ Οὐαλέντιος. Τὸ μέγαρον τοῦτο μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ νῦν πανεπιστημίου τῆς Σορβόννης (Sorbonne).

Πρὸς τὸ τέλος τῆς διαμονῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐν Λουτηκίᾳ, ἡ πόλις αὕτη εἶχε μετονομασθῆ Παρίσιοι. Τεσσαράκοντα δὲ ἔτη μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ μονάρχου ἐκείνου, εἰσελάσαντες οἱ βαρβαρώτεροι λαοὶ εἰς τὴν Γαλατίαν καθυπέταξαν αὐτὴν, ἤδη ἐκλειπούσης τῆς ἐξουσίας τῶν Ῥωμαίων· καὶ τότε ἤρξατο ἡ ἐλεεινὴ περίοδος τοῦ μεσαιῶνος, ἢ ἡ κυριαρχία τῶν Φράγκων.

Τὸν χριστιανισμὸν ἐκήρυξεν εἰς Παρισίους ὁ ἅγιος Διονύσιος, ὄχι ὁ Ἀρειοπαγίτης, ὁ ὑποστὰς τὸν μαρτυρικὸν θάνατον ὡς ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 95 μ. Χ., ἀλλ' ἄλλος τις ὁμώνυμος τοῦ Διονυσίου ἐκείνου ἅγιος, ἐλθὼν περὶ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰῶνος ἐκ Ῥώμης (ἐν ἔτει 245), καὶ μαρτυρήσας καὶ οὗτος ἐνταῦθα, ἐν τῇ νῦν συνοικίᾳ Μοντεμάρτρου (Montmartre), ὡς λέγεται ἐκ παραδόσεως.

Οἱ Παρίσιοι κεῖνται ὑπὸ τὴν 48 μοῖραν 50 λεπτὰ καὶ 49 δευτερόλεπτα βορείου πλάτους· ἔνθα δὲ ἐγείρεται ἓν ἐκ τῶν μᾶλλον περιβλέπτων οἰκοδομημάτων τῆς πόλεως, Πάνθεον καλούμενον, ἡ μὲν βάσις αὐτοῦ τούτου ὑπερέχει τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης 60 μέτρα καὶ 60 ἑκατοστόμετρα, ὁ δὲ φανὸς, ἤτοι ἡ κορυφὴ αὐτοῦ, 143 μέτρα καὶ 90 ἑκατοστόμετρα.

Τὸ πλάτος τοῦ Σηκουάνα εἶναι κατὰ μέσον ὅρον 28 ἕως 30 μέτρων.

Τὸ παλαιὸν περιτείχισμα τῶν Παρισίων ἔδιδεν εἰς τὴν πόλιν περιφέρειαν 23,735 μέτρων. Ἡ περιφέρεια αὕτη δὲν ἦτο ἐντελῶς κυκλοτερὴς, ἀλλ' ἐλλειψοειδές τι, οὗτινος ἡ μὲν μέση διάμετρος δὲν ὑπερέβαινε τὰς 8,000 μέτρων, τὸ δὲ μέγιστον μῆκος 12,000, τὸ δὲ μέγιστον πλάτος 10,000, ἡ δ' ἐπιφάνεια 34,000 μέτρων τετραγωνικῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1840 ἀφῃρέθη μὲν τὸ παλαιὸν περιτείχισμα, ἐκτίσθη δὲ νέον πολὺ εὐρυτέραν τῆς πρώτης περιλαβὸν περιοχήν. Ἔκτοτε οἱ Παρίσιοι ἀπέκτησαν περιφέρειαν μὲν 35,000 μέτρων ἢ 9 λευγῶν, ἐπιφάνειαν δὲ 51,000 τετραγωνικῶν μέτρων. Τὸ περιτείχισμα τοῦτο, χαμηλὸν μὲν, ἀλλὰ στερεὸν καὶ τετραφρουρημένον, ἔχει 55 θύρας.

Καὶ ὁ πληθυσμὸς δὲ αὐξήθη ἐπ' ἐσχάτων θαυμασίως· τὸ 1817 δὲν ὑπερέβαινε τὸν ἀριθμὸν 714,000 ψυχῶν· τὸ 1841 ὑπερέβη τὰς 935,000· τὸ 1851 προέβη εἰς 1,053,262· τέλος, τὸ 1866 ἠριθμήθησαν 1,825,274 ψυχαί· ἀλλ' ἐν ταύταις συγκατελέχθησαν καὶ 500,000 ψυχῶν, αἱ περιληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ νέου περιτειχίσματος, ἐπέκεινα τοῦ ὁποίου φαίνονται ἀγροὶ καὶ ἄλλοι νεόδμητοι οἶκοι, περαιτέρω δὲ προμαχῶνες, 13 τὸν ἀριθμὸν, γύρω καὶ οὗτοι τῆς πόλεως, κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις.

Ἐκτὸς τῶν ναῶν καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, πρωτεύουσι μεταξὺ τῶν ἐν Παρισίοις δημοσίων οἰκοδομῶν τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ (Tuileries) καὶ τοῦ Λούβρου, τὸ Λουξεμβοῦργον, τὸ τῶν Ἠλυσίων, τὸ Βασίλειον (Palais-Royal), τὸ μέγαρον τῶν Ἀπομάχων (Hôtel des Invalides), ἡ Στρατιωτικὴ Σχολὴ, καὶ τὸ Βουλευτήριον.

Εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀνακτόρων τοῦ Κεραμεικοῦ, ἔνθα διαμένει συνήθως ὁ Αὐτοκράτωρ, ὑπῆρχε πρὸ τετρακοσίων ἐτῶν κεραμουργεῖον, χωριζόμενον ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Λούβρου διὰ τάφρων. Ἐν ἔτει 1518, ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος Α', ἀγοράσας οἰκίαν τινὰ ἐκεῖ παρακειμένην, τὴν ἐπεσκεύασε καὶ ἐδώρησεν εἰς τὴν μητέρα του. Ἔκτοτε ἡ οἰκία αὕτη ἐκλήθη μέγαρον τοῦ Κεραμεικοῦ. Εὐρυνθεῖσα δὲ ἀκολούθως πλειότερον, κατέστη ἀληθὲς ἀνάκτορον ἐπὶ Ἑνρίκου Δ' (1610), προσθέσαντος δύο ἄλλας οἰκοδομὰς, καὶ βαλόντος ἀρχὴν

εἰς τὸ κτίριον τῆς μακρᾶς στοᾶς ἥτις συνῆψεν αὐτὸ ἔπειτα μετὰ τοῦ Λούβρου. Ἡ στοὰ αὕτη ἀπεπερατώθη ἐπὶ Λοδοβίκου ΙΓ΄ (1643). Ἐν δὲ ἔτει 1808, ὁ Ναπολέων Α΄ ἤγειρεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ῥιβολίου ἑτέραν στοάν· τέλος δὲ ἀπὸ τοῦ 1861 συνεπληρώθη ἡ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν ἕνωσις τοῦ Κεραμεικοῦ μετὰ τοῦ Λούβρου.

Ὁ ἀναγνώστης ἔχει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, ἐν τῇ εἰκόνι ἣν παραθέτομεν, πρὸς μὲν τὰ ἄνω, τὸ Λοῦβρον, ὅ ἐστι τὸ μικρότερον τῶν δύο τετραγώνων, μετὰ τῆς αὐλῆς του· πρὸς δὲ τὰ κάτω, τὸν Κεραμεικὸν μετὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ κήπου· εἰς τὸ μέσον δὲ τὴν ἰδιαιτέραν αὐλὴν τοῦ Κεραμεικοῦ, χωριζομένην διὰ σιδηρᾶς καὶ χρυσοποικίλτου κιγκλίδος ἀπὸ τῆς γενικῆς αὐλῆς, ἥτις ἀπὸ

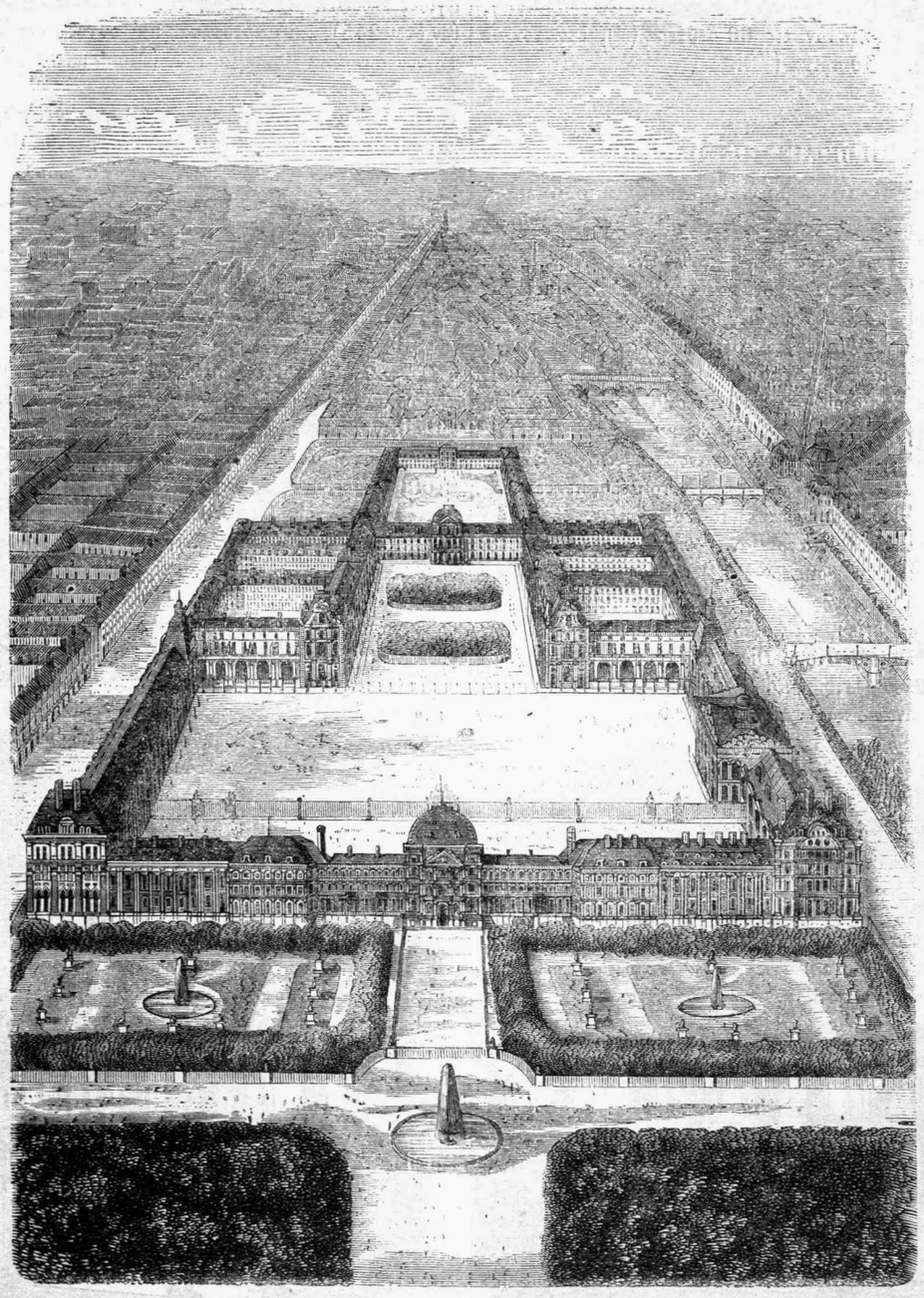

Τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ τοῦ Λούβρου.

τοῦ Λοδοβίκου ΙΔ΄ καλεῖται Πλατεῖα τῆς Ἱππαιχμίας (Place du Carrousel). Ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ, πλησίον τῆς κιγκλίδος καὶ ἀπέναντι τῆς μέσης θύρας τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐγείρεται μεγαλοπρεπὴς ἄψις, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν βλέπει ὁ ἀναγνώστης σεσημειωμένην ἀμυδρῶς. Τὴν ἄψίδα ταύτην ἤγειρεν ὁ Ναπολέων Α΄ ἐν ἔτει 1806 εἰς δόξαν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Ἡ παρέκει αὐλή, ἐν ᾗ διακρίνονται δύο κηπία, καλεῖται Πλατεῖα Ναπολέοντος Γ΄.

Ἀναλόγως τῆς μεγάλης ἐκτάσεως ἣν περιλαμβάνει ὅλη ἡ αὐλὴ τοῦ Κεραμεικοῦ, φαίνεται ὡς χαμηλὸν τὸ ἀνάκτορον τοῦτο, καίτοι ἔχον τὸ δέον ὕψος. Δεξιόθεν τῆς εἰκόνος φαίνεται ὁ Σηκουάνας μετά τινων ἐκ τῶν γεφυρῶν αὐτοῦ, ἀριστερόθεν δὲ ἡ ἀπέραντος καὶ

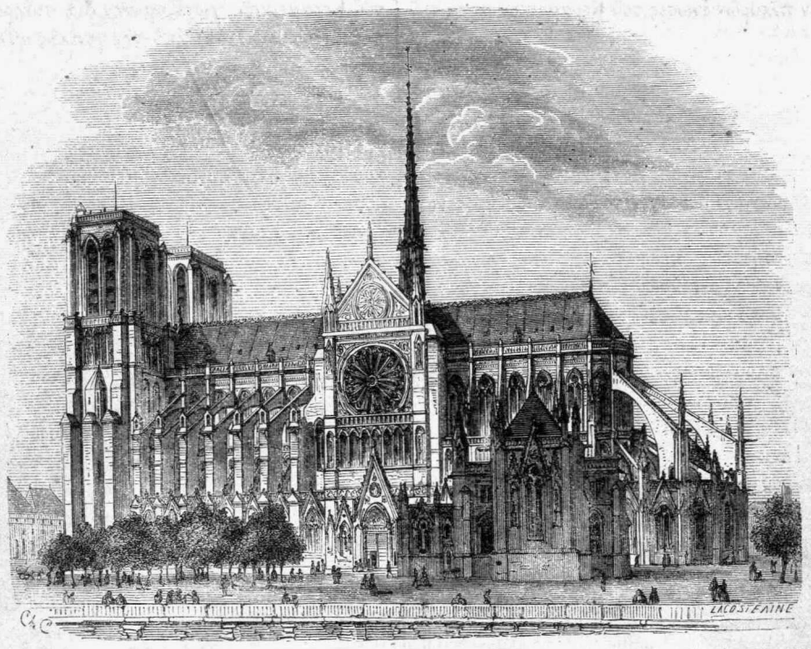

Ὁ ναὸς τῆς Παναγίας, μητροπόλεως τῶν Παρισίων.

εὐθυτάτη καὶ διὰ λαμπρῶν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, ὅλων ὁμοιομόρφων, κεκοσμημένη ὁδὸς Ῥιβολίου (rue de Rivoli), ἐκ τοῦ Ῥιβολίου, πολιχνίου τῆς Λομβαρδοβενετίας, ὅπου ὁ Ναπολέων Α΄ ἤρατο ἐπὶ τῶν Αὐστριακῶν νίκην, ἐν ἔτει 1797. Διακρίνεται πρὸς τούτοις εἰς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ ἡ μεγίστη τῶν νήσων, καὶ ἀμυδρῶς πως, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, ὁ ἐπ' αὐτῆς ναὸς τῆς Παναγίας.

Μία τῶν θυρῶν τῶν ἀνακτόρων (Pavillon de Rohan).

Μία τῶν θυρῶν τῶν ἀνακτόρων (Pavillon Richelieu), ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ῥιβολίου.

Τὸν Κεραμεικὸν καὶ τὸ Λοῦβρον κατακοσμοῦσιν ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς πλεῖσται ἀναγλυφαὶ καὶ ἀγάλματα.

(ἀκολουθεῖ.)

ΑΓΓΛΙΚΑ ΗΘΗ. — ΛΑΙΔΗ ΤΑΤΤΕΡΣΑΛ.

ΠΙΚΡΙΑΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΝΥΜΦΑΓΩΓΟΥ.

(Ἴδε σελίδα 194. — Συνέχεια.)

« Ἂς ἐμάνθανα ὅτι ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ τὸ Λονδῖνον! » Τοῦτο πάντοτε ἤχετο καθ' ἑαυτὴν ἡ λαίδη Μ... ὁσάκις ἕνεκα τοῦ Τισάνδου Κεβελέϋ ἤρχετο εἰς ἀκροβολισμοὺς μετὰ τῆς ἀπειθοῦς μαθητρίας της· τὸ ὁποῖον κατήντησε συνεχές. Καὶ ἦτο μὲν ὅλως ἀπίθανον τὸ ν' ἀναχωρήσῃ ὁ Τίσανδος ἐκ Λονδίνου μᾶϊον μῆνα, χάριν τῶν ἀνησυχιῶν ὧν ἐγίνετο ἀκούσιος πρόξενος· μᾶλλον δὲ τοῦ κόσμου ἐκείνου ἡ ζωὴ τὸν ἐπλησίαζεν ὁσημέραι περισσότερον πρὸς ταύτας τὰς γυναῖκας, αἵτινες ὁτὲ μὲν τὸν ἀπήντων εἰς τὸν περίπατον τοῦ Χαϊδπάρκου περιφέροντα τὸν κάλλιστον δίφρον τοῦ δουκὸς Ἀλμονδίνου, ὁτὲ δὲ εἰς τὸ μελόδραμα, ὁτὲ δὲ εἰς τὸν χορόν, ὅπου ἐξηκολούθει ἐγγραφόμενος ἐν τῷ δελτίῳ τῆς μὶς Κησιλίας· ἀλλὰ, φιλοτιμότατος ὢν κατ' ἄλλα τινὰ, δὲν παρουσιάζετο πλέον εἰς τὴν θύραν ὅπου ἅπαξ εἶχεν ἀκούσει τὸ ἄπεστι.

Συνέβη ἐπὶ τούτοις νὰ σχηματισθῇ ἀγορά τις πρὸς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς· ἐκεῖ ἦλθον καὶ κατέστησαν ἐπὶ μίαν ἡμέραν πωλήτριαι αἱ κορυφαῖαι τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόσμου τῆς Ἀγγλίας· ἐκεῖ δὲ καὶ ἡ Κησιλία Ὄρμεσβυ, καθιδρυθεῖσα πρὸς στιγμὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς λαίδης Μ..., ἐπώλει ἀντὶ τιμῶν ὑπερόγκων μυρία ἀσήμαντα καὶ εὐτελοῦς τιμῆς εἴδη. Ὀλίγα ἴα συνδεδεμένα ἠγοράζοντο ἀντὶ μιᾶς γινέας, καὶ μικραί τινες δέσμαι σιγάρων συνημμένων διὰ ταινίας κυανῆς ἐδίδοντο ἐπὶ πληρωμῇ τραπεζιτικοῦ γραμματείου 5 λιρῶν στερλινῶν (fiver) ἕως 20 (pony[1]), ἅμα ὁ παρουσιαζόμενος ἀγοραστὴς ἦτο δοῦξ ἢ τραπεζίτης τις. Πλῆθος λοιπὸν περιετριγύρισε τὴν ἐκ τοῦ προχείρου τῆς λαίδης Μ... πωλήτριαν. Ἐκεῖ ὁ Γουτβοῦτος, ἐκεῖ ὁ Φοῦλκος Νουγέντιος, ἐκεῖ ὁ Φισβρέγετος, τέλος τὸ ἄνθος τῆς κομψευομένης νεότητος, ἢ τοῦ δανδυσμοῦ, καθὼς λέγει ἡ ἑσπερία Εὐρώπη· ἐκεῖ δὲ φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ ὁ Φίλιππος Καρρούθερσος· καὶ ἐσκέπτετο ἡ λαίδη Μ... περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἴσως αὕτη ὑπῆρχεν ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ υἱός της ἔμελλε τέλος νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν θησαυρὸν, ὃν ἡ θεία Πρόνοια ἔρριπτεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ του· ἡ προθυμία τοσούτων μνηστήρων, ἡ ἀστραπηβόλος χάρις τῆς Κησιλίας, ἠδύναντο ἀληθῶς νὰ διασείσωσι τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τῶν ἀπαθεστέρων αὐτῶν. Ἐνῷ λοιπὸν ἐβόσκετο μυστικῶς ὑπὸ τῆς μητρικῆς ταύτης ἐλπίδος, ἀκούει ὄχι μακρὰν αὐτῆς λέξεις τινὰς προφερομένας μετὰ σαρδωνισμοῦ ὑποπίκρου· — Κύτταξε, ἔλεγεν ἡ λαίδη Χάουτον· ἡ Ἑλένη ὀρέγεται τὴν Κησιλίαν Ὄρμεσβυ διὰ τὸν Φίλιππον. Τὸ κατ' ἐμὲ, ποτὲ δὲν θὰ ἐφρόντιζα νὰ κάμω νύμφην μου μίαν νέαν τόσον ἐρωτότροπον.

Ἡ λαίδη Μ... συλληφθεῖσα ὡς εἰπεῖν ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς της ἀκουσίως, μὴ θελήσασα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἤκουσε· πάραυτα ὅμως ἤρθησαν τὰ βλέμματά της ἀκαταμαχήτως πρὸς τὴν προστατευομένην της, διότι ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ κατὰ τί ἐφάνη εἰς τὴν λαίδην Χάουτον ἀξία τῆς δεινῆς κατηγορίας ταύτης. Βλέπει λοιπὸν τὴν Κησιλίαν Ὄρμεσβυ, αὐτὴν τὴν βασιλίδα τῆς πανηγύρεως, μεταξὺ τῶν πέριξ τοῦ θρόνου της ἱσταμένων αὐλικῶν, μᾶλλον ἐκτενῆ πρὸς τὸν Τίσανδον Κεβελέϋ, καὶ μᾶλλον διατεθειμένην εἰς αὐτὸν νὰ δώσῃ τῆς νίκης τὸν στέφανον. Σκληρὸν πρᾶγμα πρὸς νυμφαγωγὸν κατὰ βάθος τὰ καθήκοντα αὐτῆς συναισθανομένην· ἔτι δὲ σκληρότερον ἕνεκα πλαγίου τινὸς βλέμματος τῆς αὐστηρᾶς λαίδης Χάουτον, βλέμματος ἐμφαίνοντος ἐνάρετον ἀδημονίαν πρὸς τὸν «προικοθηρευτὴν», καὶ ἐνταύτῳ οἶκτον ὅλως χριστιανικὸν πρὸς τὴν τυφλότητα, ἢ μᾶλλον τὴν ἐλεεινὴν ἀδυναμίαν ἥτις συνοικονόμει τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιβούλων αὐτοῦ σχεδίων. Ἡ λαίδη Μ... ὑπέφερεν εὐγενῶς καὶ ταύτην τὴν ὕβριν, διατηρήσασα ὅλως ἀκύμαντον τὴν συνήθη γαλήνην της, ἀλλ' ἀπεφάσισε νὰ καταφέρῃ τραῦμά τι ὁριστικὸν πλέον· καὶ τοῦτο ὅσον τάχιστα.

Πόθεν ὅμως ν' ἀρυσθῇ τὸ θάρρος τὸ ἀπαιτούμενον ὅπως λαλήσῃ ἀπροκαλύπτως καὶ αὐστηρῶς; Καὶ πῶς αὐτὴ, ἥτις ἄνθος ἂν ἔβλεπε συντριβὲν ἐξ ἀπροσεξίας, ἢ κυνάριον γενόμενον θῦμα τῆς πολυφαγίας του, κατεσπαράττετο, πῶς νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀνηλεῆ τιμωρόν; Ἡ ἀνάγκη κατεπεῖγεν. Ὅταν ὁ ἐχθρὸς προβῇ μέχρι τῶν θυρῶν, δὲν εἶναι πλέον καιρὸς βουλευμάτων, ἀλλ' ἔργων. Καίτοι φρίττουσα ἡ ἀξία γυνὴ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐνδοιασμῶν συνεχομένη, μετέβη εἰς τὴν χαλάστραν ὅπου ἡ ἀπειλὴ καὶ ὁ κίνδυνος. Πᾶσα ἀδυναμία θὰ τὴν καθίστα ἀδικαιολόγητον τοῦ λοιποῦ ἀπέναντι τοῦ γέροντος στρατηγοῦ Ὄρμεσβυ, δηλαδὴ τοῦ θείου καὶ κηδεμόνος τῆς Κησιλίας.

Μετά τινας ἡμέρας, παρουσιάσθη εὐκαιρία ὅπως ἐκφράσῃ ὅσα προεμελέτα εἰς τὸν Τίσανδον. Ἀπήντησεν αὐτὸν εἰς Φύλχαμον (Fulham), τερπνὸν ἀγροκήπιον, τὸ ὁποῖον ἀγοράσασα πρὸ μικροῦ ἡ λαίδη Δογκαστρίας ἐώραζε τὰ ἐγκαίνια ἢ μᾶλλον τὴν κατοχὴν αὐτοῦ. — Κύριε Κεβελέϋ, ἀγαπᾶτε νὰ μὲ δώσετε στιγμάς τινας συνδιαλέξεως; ἐρωτᾷ αὐτὸν ἡ νυμφαγωγὸς, μειδιῶσα μειδίαμα ὑπὸ τὴν καλοκάγαθον τοῦ ὁποίου ὑποκρισίαν ὑπελάνθανεν ἄβυσσος μνησικακίας καὶ ἀῤῥήτων φόβων ἐνταύτῳ.

Ἔκθαμβος ὁ νεανίας, τὴν ἀκολουθεῖ εἴς τινα ὁδὸν ὑπὸ ῥοδωνιῶν ἀμφοτέρωθεν ὁριζομένην, καὶ οὕτως ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τῶν ἄλλων τῆς συναναστροφῆς. — Ὁ σκύλος! τί λαμπροὺς ἔχει ὀφθαλμούς! ἔλεγε κατὰ νοῦν ἡ λαίδη Μ... ἀλλ' οὐχ ἧττον θὰ τὸν δώσω νὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πηδᾷ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα... Γινώσκετε, κύριε, εἶπεν ἀποταθεῖσα πρὸς αὐτὸν, τὴν στενὴν φιλίαν ἥτις μὲ συνδέει πρὸς τὴν οἰκογένειαν Ῥοσδιαμόνδου, ὡς καὶ ὁποίαν εὐθύνην ἀνεδέχθην ἀναδεχθεῖσα τὴν θυγατέρα των. Εἰς τὸν πατέρα ὅστις μὲ τὴν ἐνεπιστεύθη χρεωστῶ νὰ δώσω λόγον περὶ τῆς τύχης της.

— Ἐκεῖνος ὁ πτωχὸς ἀπέθανεν, εἶπε κατὰ νοῦν ὁ Τίσανδος· πῶς λοιπὸν αὐτὴ θὰ τὸν δώσῃ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον θέλει νὰ τὸν δώσῃ;

— Θέλω νὰ σᾶς εἴπω, ἐξηκολούθησε παυδήμως πως ἡ δειλὴ λαίδη Μ..., ὅτι, ὡς ἄλλη μήτηρ φιλόστοργος τῆς προσφιλοῦς μοι Κησιλίας, διέκρινα τὰς πρὸς αὐτὴν προτιμήσεις σας, καὶ περὶ τούτου, ὡς πράγματος πολὺ σπουδαίου, καθὼς γνωρίζετε...

— Θέλετε αὐτὴν τὴν ὥραν νὰ μὲ ὁμιλήσετε, εἶπεν ὁ Κεβελέϋ, συμπληρώσας τὴν φράσιν τῆς Ἑλένης. Μειδιάσας δὲ τότε μελαγχολικῶς καὶ ἅμα ὑπερηφάνως, τοῦθ' ὅπερ ἐνέβαλε τὴν λαίδην Μ... εἰς ἐσχάτην ἀμηχανίαν, — Μαντεύω σχεδὸν, κυρία μου, τί θέλετε νὰ προσθέσετε εἰς αὐτό σας τὸ προοίμιον. Ἔχετε σκοπὸν νὰ μὲ ἐνθυμίσητε ὅτι ἡ μὶς Κησιλία Ὄρμεσβυ, ὡς εἶναι ὡραία καὶ ἐνταύτῳ πλουσία, δικαιοῦται νὰ περιμένῃ ἄλλας παρὰ τὴν ἰδικήν μου προτιμήσεις. Θὰ ἠδύνασθε μάλιστα νὰ προσθέσητε, ἂν ἠθέλετε νὰ φανῆτε καθ' ὅλα εἰλικρινὴς, ὅτι εἰς ἐμὲ ὑποπτεύεσθε ἀναξίους ὑπολογισμούς· ἐξηγοῦμαι· μὲ θεωρεῖτε κερδοσκοποῦντα ἐπὶ τοῦ συνοικεσίου τούτου· ὅθεν φρίττετε καὶ ἂν ἁπλῶς τὸ φαντασθῆτε ὡς κατορθωτόν...

— Τί ἀκούω; ποῦ εὑρίσκομαι; τί θὰ ἔλεγεν ἂν ἦτο εἰς τὴν θέσιν μου ἡ λαίδη Χάουτον; Ταῦτα διενοεῖτο ἡ δυστυχὴς νυμφαγωγὸς, παίζουσα μετὰ τῶν κροσσῶν τοῦ μικροῦ της πετάσου καὶ οὕτω προσπαθοῦσα νὰ κρύψῃ τοὺς θορύβους της. Λόγον ὅμως νὰ εὕρῃ εἰς ἀπάντησιν τῶν ὅσα ἤκουσε, τὴν ἦτο ἀδύνατον, ὅλως ἀδύνατον. Εὐκολώτερον θὰ ἔπνιγε διὰ τοῦ δαντελλίνου μανδυλίου της τὸν ἀνθρωποφάγον· ἀλλ' ὁ Θεὸς γινώσκει ἂν καὶ εἰς τοῦτο ἦτο ἱκανή!

— Σᾶς βεβαιῶ, κύριε Κεβελέϋ, ὅτι πολὺ ἀπατᾶσθε, ὑπετραύλισε τέλος ἡμιθανής.

— Δὲν πιστεύω, κυρία μου· ἄλλως τε ἔχετε πᾶν δίκαιον νὰ μὲ κρίνετε οὕτω κακῶς. Ἄλλοι, οἵτινες μ' ἐγίνωσκον καλλίτερον, καὶ ἔπρεπε ν' ἀποπτύσωσι τὰς τοιαύτας περὶ ἐμοῦ ὑποψίας, δὲν ἐφάνησαν συγκαταβατικώτεροι. Ἐν τούτοις, τιμῆς δὲν ψεροῦμαι, ὡς παριζᾷ ἡ πτωχεία μου. Χθὲς μόλις ἐνόησα, ἔκ τινων λόγων προφερομένων εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Ἀλμονδίνων, ὅτι αἱ προτιμήσεις μου πρὸς τὴν μὶς Κησιλίαν ἀπεδίδοντο εἰς ὑπολογισμοὺς, τῶν ὁποίων διόλου δὲν εἶμαι ἱκανός. Διὰ τοῦτο καὶ ἔκαμα ἀπόφασιν ν' ἀντιστάθῶ τοῦ λοιποῦ κατὰ τῆς κλίσεως ἥτις μὲ εἵλκυε πρὸς ἐκείνην. Πρέπει τῳόντι νὰ κρατήσω ἐμαυτὸν ἀπὸ τῆς ὁρμῆς ταύτης, τῆς ἱκανῆς νὰ ὑπερβῇ μίαν ἡμέραν τὰς δυνάμεις μου, καὶ θὰ μὲ συγχωρήσετε βέβαια νὰ ἐγείρω τὸν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἐκείνης φραγμὸν, ὑποσχόμενος αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς τὴν εὐγενίαν σας, ὡς ἄνθρωπος τίμιος, ὅτι ἀναχωρῶ ἐκ Λονδίνου εὐθὺς αὔριον. Ἂν ὑπάρχῃ τι πικρὸν εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦτον, ἀδιάφορον. Ἡ μὶς Κησιλία οὐδὲν πλέον ἐκ τοῦ ἔρωτός μου θὰ ἔχῃ νὰ φοβηθῇ.

Πρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἐκείνης ἡμέρας καθ' ἣν ἔγινεν ἡ σπουδαία αὕτη συνομιλία, ἡ λαίδη Μ... ἔλεγεν εἰς τὸν υἱόν της διηγουμένη αὐτήν· — Φαντάσου τὴν θέσιν μου. Εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποτὲ νὰ ἦλθα εἰς τόσην ἀμηχανίαν. Διὰ ν' ἀνθέξω εἰς τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐνέπνεον οἱ εὐγενεῖς οὗτοι λόγοι, πολλάκις ἐδέησε ν' ἀναπολήσω τὰ χρέη μου πρὸς τοὺς Ῥοσδιαμόνδους καὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν Ὄρμεσβυ. Τώρα σὺ τί φρονεῖς περὶ τῆς Ἄννης Χάουτον; Ἀφοῦ μὲ συνεχάρη διὰ τὴν δύναμιν τοῦ χαρακτῆρός μου ἐνώπιον τοῦ Κεβελέϋ, ἡ παμπόνηρος, μὲ ἠρώτησεν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀδελφικοῦ διαφέροντος ἂν ταχέως νυμφεύεσαι τὴν Κησιλίαν Ὄρμεσβυ...

Ἡ Κησιλία ἐν τούτοις ἠγνόει τί νὰ ὑποθέσῃ, βλέπουσα ὅτι ὁ Τίσανδος, αὐτὸς ὅστις συνήθως ἐφαίνετο πρὸς αὐτὴν προθυμότατος, ἤδη ἀπέφευγε τὴν παρουσίαν της· τόσον, ὥστε ἀναβᾶσα εἰς τὸ ὄχημα ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα ν' ἀναχωρήσωσιν ἐκ Φυλχάμου, ἀμέσως ἐξεθύμανε κατὰ τῆς νυμφαγωγοῦ της, εἰποῦσα πρὸς αὐτὴν ἐπιπληκτικῶς σχεδόν· — Τί τὸν εἴπετε; θέλω νὰ μὲ εἰπῆτε; Μὴ προσποιεῖσθε ὅτι δὲν μὲ καταλαμβάνετε! Ὅλα θέλω νὰ τὰ μάθω. Τί εἴπετε εἰς τὸν Κ. Κεβελέϋ;

— Τί τὸν εἶπα! ἐγὼ τὸν εἶπα ὀλίγιστα· ἐκεῖνος εἶπε τὰ πολλά.

— Πολὺ καλά! τί λοιπὸν σᾶς εἶπε; Μή μου κρύψετε τίποτε· ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ κρύψετε θὰ τὸ μαντεύσω.

Ἀπέναντι τοιαύτης ἐπιτακτικῆς θελήσεως, ἡ ἀσθενὴς Ἑλένη ὤφειλε νὰ ὑποχωρήσῃ. Καὶ λοιπὸν διηγήθη πιστῶς τὰ διατρέξαντα. Ἡ Κησιλία τὴν ἤκουεν ἄφωνος τώρα καὶ κρύπτουσα ὄπισθεν τοῦ μικροῦ πετάσου της τὰ δάκρυα ἅτινα τῆς ἀνέβαινον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ λαίδη Μ... ἔδωκε πέρας εἰς τὴν διήγησιν προσθέσασα μετὰ τῆς συνήθους ἐπιτηδειότητός της φρονίμους τινὰς συμβουλάς. — Σὺ, παιδί μου, τὴν εἶπε, πρέπει τώρα νὰ φανῆς διακριτικὴ ὅσον ἐκεῖνος· καὶ ἂν, παρὰ πᾶσαν πιθανότητα, συνέβη νὰ αἰσθανθῇς ῥωμαντικήν τινα συμπάθειαν πρὸς αὐτὸν τὸν νέον, σκέψου πόσον μᾶλλον θὰ ἤρμοζεν εἰς σὲ...

Ἐνταῦθα ἡ Κησιλία τὴν διέκοψεν ἀκοντίσασα πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τῶν δεδακρυμένων της ὀμμάτων βλέμμα ἔμπλεον φλογός· — Ἰδοὺ διὰ τίνων συμβουλῶν ἐκ φιλαυτίας προερχομένων ἀνταμείβετε τοσαύτην γενναιότητα, τοσαύτην ἱπποτικὴν ἀβροφροσύνην!...

— Καλὲ Θεέ μου! ἔλεγε κατὰ νοῦν ἡ νυμφαγωγὸς κλίνουσα τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν θύελλαν, καὶ τώρα πῶς θ' ἀπογίνῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις; Εὐτυχῶς, διὰ τοῦ ἀμέσου χωρισμοῦ των ἐκλείπει πᾶς κίνδυνος.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἐνῷ κατεκηλεῖτο ὑπὸ τῆς παρηγόρου ταύτης ἰδέας ὑπὸ τὰς μεταξώδεις αὐλαίας τῆς κλίνης της, ἡ μὶς Ὄρμεσβυ, πολὺ ἑωθινώτερον ἐξεγερθεῖσα, ἐπορεύετο ἔφιππος, ἀλλὰ μετὰ βημάτων βραδέων, πρὸς τὴν ὁδὸν Νιουρίδην, ἣν σκιάζουσι τὰ δένδρα τῶν Κενσιγκτωνίων κήπων (Kensington-Gardens). Πολλάκις ἔτυχε ν' ἀπαντήσῃ ἐκεῖ κατὰ τοιαύτην ὥραν τὸν Τίσανδον Κεβελέϋ, στηριγμένον διὰ τῶν ἀγκώνων εἰς τὰς κιγκλίδας καὶ καπνίζοντα τὸ σιγάρον του. Τίς οἶδεν; ἤρχετο νὰ τὴν βλέπῃ διαβαίνουσαν, ἢ τυχαίως συναπηντᾶτο ἐκεῖ μετ' αὐτῆς; Ἀλλ' ἀπό τινων ἑβδομάδων αἱ συναπαντήσεις αὗται εἶχον συμπέσει συνεχέστερον. Ὁπωσδήποτε, αἱ κακαὶ γλῶσσαι δὲν εἶχον τί νὰ εἴπωσι κατ' αὐτῶν, διότι ἡ νεαρὰ ἀμαζὼν διέβαινε χωρίς ποτε νὰ σταθῇ, καὶ πρὸς τούτοις ἠκολουθεῖτο πάντοτε ἐξ ἀποστάσεως ὑπὸ γηραιοῦ τινος ἱπποκόμου, καὶ τούτου ἐφίππου· διέβαινεν ἔμπροσθεν τοῦ ἐνδελεχοῦς ἐκείνου περιπατητοῦ· αὐτὸς δὲ μόνον τὴν ἐχαιρέτα ἀνεγείρων ὀλίγον τὸν πῖλόν του, χωρὶς ποτὲ νὰ τῇ ἀποτείνῃ ἐλάχιστον λόγον.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἡ Κησιλία ὧδευε βραδύτερον τοῦ συνήθους, τὸ βλέμμα δὲ αὐτῆς περιεπλανᾶτο δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ὡς ἂν ἐζήτει τινά. — Ἴσως φωτισθῇ καὶ ἔλθῃ, ἔλεγε κατὰ νοῦν ἡ ἡμετέρα πλουσία νύμφη. — Καὶ ὄντως, εἰς τὴν θέσιν τὴν συνήθη, ὁ Τίσανδος, ἔχων τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς κιγκλίδος, ἀνέπνεεν ἐν ἀθωότητι τὸν ἀέρα τὸν πρωϊνόν. Ἦσαν ἤδη τὰ ὁδοιπορικά του ὅλα ἕτοιμα εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἡ ἀγγελία τῆς ἀναχωρήσεώς του διαδεδομένη. Ἐπερίμενε τὴν ὥραν τοῦ σιδηροδρόμου· ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἠθέλησε νὰ ἐπανίδῃ μέρος τι τοῦ κήπου, τὸ ὁποῖον ἀναμνήσεις τινὲς καθίστων εἰς αὐτὸν παντὸς ἄλλου ποθεινότερον.

Ὅτε ἐπλησίασεν ἡ Κησιλία, ὅτε ὁ Τίσανδος τὴν ἀνεγνώρισε χωρὶς σχεδὸν νὰ τὴν παρατηρήσῃ, ἀλλὰ

(1) Αἱ δύο αὗται λέξεις εἶναι ἐκ τῶν κορακιστικῶν τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας τῶν Ἄγγλων, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἀκαδημαϊκῶν.

μόνον ἐκ τῆς ταχύτητος τῶν παλμῶν τῆς καρδίας του, ἡτοιμάσθη κατὰ τὸ σύνηθες νὰ τὴν χαιρετίσῃ διερχομένην· πρῶτον ὅμως σήμερον ὁ ὡραῖος ἵππος τὸν ὁποῖον διηύθυνεν ἡ κόρη ἐστάθη αἰφνιδίως ἔμπροσθεν τοῦ ἀκινήτου περιπατητοῦ. — Εἶναι λοιπὸν ἀληθὲς, κύριε Κεβελεῦ, ὅτι ἔχετε σκοπὸν ν' ἀναχωρήσετε ἐκ Λονδίνου;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἀπηυθύνθη μετά τινα δισταγμόν· συνωδεύθη δὲ καὶ ὑπὸ βλέμματος ἐπεξηγοῦντος αὐτὴν εὐγλώττως.

— Ἀναχωρῶ τῳόντι, μὶς Κησιλία· καλῶς σᾶς ἐπληροφόρησαν.

— Καὶ θὰ διαρκέσῃ πολὺ αὐτή σας ἡ ἀπουσία;

— Ὅλον αὐτὸν τὸν χειμῶνα, βέβαια.

Ὁ Τίσανδος ἐτήρει ἀκριβῶς τὸν λόγον ὃν εἶχε δώσει εἰς τὴν λαίδην Μ... Ἐλάλει ὡς πάντα ἀδιάφορος· καίτοι προκατελήφθη ὑπὸ τοῦ βήματος τούτου τῆς κόρης αἰφνιδίως, ὑφίστατο τὸν ἀγῶνα καρτερικῶς. Ἡ Κησίλη ἔμενεν· ἠγνόει τί νὰ προσθέσῃ ἀπέναντι τῆς ἀφασίας τοῦ Τισάνδου. Ὁ πιστὸς ὑπηρέτης ὅστις τὴν ἠκολούθει, ἵστατο εἰς τὴν νενομισμένην ἀπόστασιν ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα ἔφιππον. Ἐρυθριῶσα καὶ ὠχριῶσα ἐναλλὰξ, ἡ δεσποινίς του ἐβασάνιζε διὰ νευρικῶν, διὰ σπασμωδικῶν σχεδὸν τιναγμῶν τὰς ἡνίας τοῦ ἵππου της. Συνειθισμένη οὖσα ν' ἀποκρίνεται, δὲν εἶχε τὴν ἕξιν τοῦ νὰ λαλῇ πρώτη αὐτή· διὰ τοῦτο καὶ διεκόπτετο συνεχῶς ὁ λόγος της.

— Ἡ λαίδη Μ... μὲ εἶπε... Ἐξ αὐτῆς ἔμαθα ὅτι εἴχετε σκοπὸν ν' ἀναχωρήσετε... Εἶναι ἀπόφασις λοιπόν;... Καὶ δηλαδὴ ἠδύνατό τις νὰ μάθῃ....

Κατειλημμένος ὑπὸ συγκινήσεως ὅλως νέας πρὸς αὐτὸν, ὁ Τίσανδος δὲν ἔσπευδε ν' ἀποκριθῇ, καὶ ἡ θέσις κατήντα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κρίσιμος. — Ναὶ, ἐπρόσθεσεν ἡ Κησιλία, διατί ἡ ἀποδημία αὐτή;... Δὲν δύναταί τις;... Πρέπει ἴσως;...

— Ἄ! ἀνέκραξε τέλος ὁ Κεβελεῦ· οὕτω λαλοῦσα, παίζετε μὲ τὴν τύχην... ἐνῷ καλῶς γινώσκετε...

— Ὅλα τὰ γινώσκω, εἶπεν ἡ κόρη κρυφίως πως.

— Τότε λοιπὸν, σᾶς εἶναι γνωστὸν ὅτι μ' ἐμποδίζει ἡ τιμή μου τοῦ νὰ δεχθῶ θυσίαν τῆς ὁποίας δὲν εἶμαι ἄξιος...

— Καὶ ἂν τὴν ἀπῄτει ἡ... ἡσυχία μου, θὰ τὴν ἠρνεῖσθε; ἠρώτησεν ἡ Κησιλία κλίνασα τὴν κεφαλὴν τόσον, ὥστε οἱ βόστρυχοι τῆς κόμης της σχεδὸν ἤγγισαν τὴν χαίτην τοῦ ἵππου...

Οὐκ ὀλίγον ἠπόρησεν ἡ λαίδη Μ... ὅταν, τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος, εἶδε τὴν προσατευομένην αὐτῆς εἰσελθοῦσαν εἰς τὸ ἑστιατόριον χωρὶς νὰ λάβῃ καιρὸν ν' ἀλλάξῃ στολήν· εἰσῆλθε φοροῦσα εἰσέτι τὴν ἀμαζόνειον ἐσθῆτα τῆς ἱππασίας. Ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐξεπλάγη ὅτε ἡ Κησιλία, τῆς ὁποίας οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ ἐνέλαμπον, αἱ δὲ παρειαὶ ἀνέδιδον φλόγας ῥοδίνας, ῥίψασα τὸν πῖλόν της ἐπί τινος τραπεζίου ἀφ' ἑνὸς, καὶ τὰ χειρόκτιά της εἰς τὴν ῥῖνα τοῦ Ζουζοῦ ἀφ' ἑτέρου, ἔπεσε καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς πόδας τῆς ἐμβροντήτου νυμφαγωγοῦ, καὶ — Τώρα, εἶπεν ἡ ἐρασμία ἀντάρτις, σᾶς συγχωρῶ ἐξ ὅλης μου ψυχῆς. Μόνον, εἴθε καὶ σεῖς νὰ μὲ συγχωρήσετε ὡσαύτως!

Εἴς τινας περιστάσεις, ἡ λαίδη Μ... εἶχε τὸ πνεῦμα λεπτὸν καὶ ταχύ. — Παιδί μου, δι' ἀγάπην Θεοῦ!... ἦλθες ἴσως νὰ μὲ ἀναγγείλῃς...

— Ναὶ, ἀπήντησεν εὐθὺς ἡ κόρη μετὰ φαιδροῦ καὶ πως θριαμβευτικοῦ ἤθους. Εἶναι ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ τις τὸ πεπρωμένον του· ἤμην καταδεδικασμένη νὰ γίνω... ἀνθρωποφάγισσα. Ἐτελείωσε.

— Τί θὰ εἴπῃ τώρα ἐκεῖνος ὁ στρατηγός;... Ἄλλην παρ' αὐτὴν τὴν ἐπιφώνησιν δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ἡ λαίδη Μ... ἐν τῇ κατακερματισθείσῃ καρδίᾳ της.

— Ὁ θεῖος Ζώννης;... Ἄ! πολὺ ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἴδω μὴ εὑρίσκοντα θαυμάσιον ὅ,τι ἀρέσκῃ εἰς τὴν ἀνεψιάν του. Συγχωρήσετε νὰ σᾶς εἴπω, καλή μου καὶ ἀγαπητὴ κόμησσα, ὅτι τελείως δὲν τὸν γνωρίζετε! ἀλλὰ τελείως!

— Ἴσως... ἀλλ' ἡ Ἄννα Χάουτον τί θὰ εἴπῃ; ἔλεγεν ἔπειτα κατὰ νοῦν ἡ ἀθλία μήτηρ, ἰδοῦσα ματαιωθέντα διὰ μιᾶς τὰ φιλόδοξά της σχέδια. Καλὰ νὰ πάθω, διότι παρέβην τὸν ὅρκον μου. Ὅμως αὐτὴν πλέον τὴν φορὰν, ἀπόφασιν ἀμετάθετον, ἐφ' ὅρου ζωῆς νὰ μὴ ἀναμιχθῶ πλέον εἰς πράγματα... τὰ ὁποῖα μ' εἶναι ἀδιάφορον ὅπως καὶ ἂν γίνωσιν.

Γ'.

— Ἐγὼ, εἰς τὴν θέσιν σου, θὰ τὸ ἀπέφευγα ὀρθὰ κοπτά.

— Ἀλλὰ, Φίλιππε, λοιπὸν δὲν μὲ ἤκουσες. Ἔμβα, σὲ παρακαλῶ, εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τότε λέγε με. Ὑπόθες μίαν πτωχὴν γυναῖκα, ἐκ παιδικῆς ἡλικίας φίλην μου, ἐξωσμένην εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ κόσμου, εἰς βάρβαρόν τινα νῆσον, τῆς ὁποίας οὔτε νὰ προφέρω τὸ ὄνομα εἰμπορῶ· ὅπου ὁ σύζυγός της εἶναι διωρισμένος διοικητής... οὐκ οἶδα ποῖος ἀξιωματικὸς ἑνὸς συντάγματος, ἐαλέντος διὰ νὰ φρουρῇ εἰς τὰς ἀποικίας... σὲ λέγω ἓν οἰκτρὸν συνοικέσιον διὰ τὴν πτωχήν. Πῶς τώρα θέλεις νὰ ὑπανδρεύσουν τὴν κόρην των, ἐκτὸς ἂν τὴν δώσουν εἰς τὸν γραμματέα των, ἢ εἰς κάνένα φυτευτὴν ζαχαροκαλάμων τῶν Ἰνδιῶν! Ποία μήτηρ θὰ ἀνείχετο τοιοῦτο μέλλον διὰ τὸ παιδί της, καὶ δὲν θὰ προσέτρεχεν ἐν τοιαύτῃ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ εἰς μίαν της φίλην, ἐπέχουσαν εἰς τὸν κόσμον θέσιν, καθὼς ἡ κακή μου τύχη ἠθέλησε δι' ἐμέ; Θὰ ἀπέφευγες, λέγεις· ὅμως τὸ νὰ λέγῃ τις μόνον εἶν' εὔκολον· ἐπεθύμουν νὰ σ' ἔβλεπα εἰς τὴν πρᾶξιν.

— Τὴν γνωρίζεις τοὐλάχιστον; Γνωρίζεις ὁποῖον πλάσμα ἀνοικονόμητον ἴσως θὰ ὑποχρεωθῇς νὰ σύρῃς κατόπιν σου; Διότι τίς οἶδεν; ἴσως αὐτὴ εἶναι καὶ μαύρη ὡσὰν Ἀράπης· ἴσως ἡ συμπεριφορά της εἶναι θαλαμηπόλου συμπεριφορά. Βέβαια, καθὼς εἶναι μαθημένη μὲ ὑπηρέτας αἰθίοπας, εἰμπορεῖ μίαν ἡμέραν νὰ κτυπήσῃ ὅλα τὰ πινάκια τῆς τραπέζης σου κατὰ κεφαλῆς τοῦ Σόμψου, τοῦ πτωχοῦ.

— Φίλιππε!

— Ἐννοεῖται· θὰ τὴν δεχθῇς, τίς οἶδεν ἐκ τίνος μοναστηρίου γυναικῶν· θὰ συμβῇ νὰ τὴν θρονίσῃς εἴς τι γεῦμα, κοινὸν αὐτὴν θέαμα τῶν ἄλλων προσκεκλημένων, μὲ τὰ χείλη της τὰ συνεσφιγμένα, μὲ τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ὀροφὴν, μόνον τὸ πρῶτον φαγητὸν ἐγγίζουσαν ἕνεκα τῆς νηστείας, πορευομένην κατὰ πᾶσαν πρωΐαν εἰς τὸν ὄρθρον, καὶ, ἂν κάνεὶς τὴν παρακαλέσῃ νὰ τραγῳδήσῃ, ψάλλουσαν τὸ Θεοτόκε Παρθένε!...

— Φίλιππε!... δὲν μὲ ἀρκοῦν τὰ βάσανά μου δι' αὐτὸ καὶ μόνον τὸ νυμφαγωγικὸν ἔργον, ἀλλὰ προσθέτεις καὶ σύ...

— Ἀλλὰ ποῖος σὲ ἀναγκάζει νὰ τὸ ἐπαγγέλλεσαι αὐτὸ τὸ ἀναθεματισμένον νυμφαγωγικὸν ἔργον, ὦ μητέρα μου! Ποῖος σὲ βιάζει ν' ἀναδεχθῇς αὐτὴν πάλιν τὴν νέαν ἀγρίαν;

— Ἀφοῦ πλέον ἐσυμφωνήθη τὸ πρᾶγμα... Ἡ ὑπόσχεσίς μου ἀνεχώρησεν...

— Ὦ! ἀνεχώρησεν ἡ ὑπόσχεσίς σου; Λοιπὸν ἴσως εἶναι καὶ καθ' ὁδὸν ἡ πρώην ὁσία Μαρία· ἴσως δὲ μάλιστα καὶ ἔφθασεν.

— Ὄχι!... ἀκόμη δὲν ἔφθασε· τὴν περιμένω αὐτὴν τὴν ἑσπέραν.

Ὁ Φίλιππος ἔβαλε τοὺς γέλωτας· ἄφροντις δὲ πάντοτε, καὶ πάντα δεχόμενος τὰ γεγενημένα ὡς καλῶς γενόμενα, — Εὖγε! μῆτερ, εἶπεν· οὕτως ἀπαλλάττεσαι πλέον πάσης ἀντιλογίας μου, ὡς ἀνωφελοῦς. Αὔριον θὰ ἔλθω νὰ μὲ δώσῃς εἰδήσεις περὶ τῆς νέας σου προστατευομένης.

Τῳόντι, τὴν ἐπιοῦσαν, ὁ Φίλιππος ἀνήγγειλε τὴν εἴσοδόν του εἰς τῆς μητρός του τὰ δώματα ῥίψας κατὰ κεφαλῆς τοῦ Ζουζοῦ ὅλην ἀμυγδαλωτῶν δρᾶκα. — Αἴ;... εἶπε μετὰ βλέμματος ἐμφαίνοντος εἰρωνικὴν περιέργειαν.

Ἡ λαίδη Μ... ἐφαίνετο ὀλίγον τι περίσκεπτος. — Ἀκόμη κρίσιν δὲν ἠμπόρεσα νὰ σχηματίσω, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ εἰς δευτέραν τινὰ ἐρώτησίν του ἀκριβεστέραν. Μὲ φαίνεται ὅμως ὅτι, ἂν ἤμην ἀνὴρ, αὐτὴ ἡ μικρὰ θὰ μ' ἐφαίνετο... ἀσύμφορος.

— Τί ἀκούω! Εἶναι λοιπὸν ἄπειρος, ἐπιτετηδευμένη, ἀδέξιος;

— Ἐξ ἐναντίας, ἔχει τρόπους καθ' ὅλα ἐντελεῖς.

— Προπετὴς, ἀκάθεκτος, ἀπότομος;...

— Πραοτάτη, ἠπία ὡς μικρὰ δορκάς... Ἀπαράλλακτος ἡ μήτηρ της.

— Μελαψὴ λοιπόν; ἀράπισσα;

— Λευκὴ ὡς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ἀγαλμάτιον, ἀνθηροτάτη τὴν ὄψιν, χρυσῆ τὴν κόμην... νὰ ἰδῇς, Φίλιππε, ὀφθαλμούς!

— Λοιπὸν τί τῆς λείπει;

— Τίποτε, ἀλλὰ διὰ τοῦτο μάλιστα μὲ βλέπεις εἰς τόσην ἀμηχανίαν.

— Ἀλλ' ἐξηγήσου, ἂν ἦναι δυνατόν· ὁποίαν ἔννοιαν δίδεις εἰς τὴν λέξιν ἀσύμφορος;

— Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἐξηγεῖται ἀφ' ἑαυτῆς. Ἀνὴρ ἀσύμφορος, δηλαδὴ ἐπιζήμιος, εἶναι πᾶς ὅστις, ἀξιέραστος ὤν, καὶ ἱκανὸς ὡς ἐκ τούτου νὰ προξενήσῃ ὅπου ἂν εἰσαχθῇ μέγαν ὄλεθρον, δὲν ἔχει τοὐλάχιστον ἄλλα τινὰ πλεονεκτήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ν' ἀποφασίσῃ τις νὰ τὸν κάμῃ γαμβρὸν, καὶ νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς ἀπεγνωσμένος. Χαρίεις ὅσον θέλῃς, προκειμένου περὶ συμπαθείας τινὸς παροδικῆς, περὶ ἐφημέρου τινὸς ἀθύρματος, ἀλλ' ἀνάξιος ἐκλογῆς ἐπὶ πραγμάτων σπουδαίων... Πιστεύω ὅτι μ' ἐννοεῖς. Λοιπὸν καὶ ἡ μικρὰ Μοντελίου ἀνάγεται εἰς αὐτὴν τὴν τάξιν· τὸ λέγω χωρὶς νὰ κακοφανῇ εἰς τὸ φῦλόν της, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ φῦλόν μου. Σημείωσε δὲ ὅτι ἡ γυνὴ ἡ ἀσύμφορος εἶναι πρᾶγμα πολὺ ἀσυμφορώτερον παρὰ τὸν ἄνδρα τὸν ἀσύμφορον· ὅλοι τὴν νοστιμεύονται, καὶ κάνεὶς δὲν τὴν θέλει σύζυγόν του...

Ἀφοῦ εἶδε καὶ ἐξέτασεν ὁ Φίλιππος τὴν νέαν ξένην, ἠθέλησε νὰ διορθώσῃ τινὰς τῶν μητρικῶν κρίσεων. — Διατί τὴν εὑρίσκεις τόσον μικράν; Τὸ ἀνάστημά της εἶναι μέτριον καὶ ἔχει τὰς ἀναλογίας θαυμαστάς... Σὲ βεβαιῶ ὅτι οὐδὲν ἀκόμη προήγαγες εἰς τὸν κόσμον τόσον ἐντελὲς, καὶ στοιχηματίζω ὅτι, ὅσον ὡραῖαι καὶ ἂν ἦσαν τινὲς τῶν νεανίδων τὰς ὁποίας ἐπροστάτευσες μέχρι τοῦδε, αὐτὴ θὰ προξενήσῃ πάντα ἄλλην ἐντύπωσιν. Θὰ ἰδῇς!

— Ἴσως, ἐπειδὴ εἶσαι ἔμπειρος εἰς τὰ τοιαῦτα κριτής· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐντύπωσιν, τὸ μικροκάμωτον αὐτὸ νυμφάριον, ποῖος θὰ τὸ νυμφευθῇ;

— Ἀγνοῶ τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν ἔχω χάρισμα προφητικόν· ἀλλ' ὅμως δύναμαι, ἂν θέλῃς, νὰ σὲ εἴπω ἀλανθάστως ποῖος δὲν θὰ τὸ νυμφευθῇ...

— Ὦ τοῦ θαύματος!... Αὐτὸς ὅστις δὲν θὰ τὸ νυμφευθῇ εἶσαι σύ... καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν θὰ καταπολεμήσω τὴν τρέλαν σου τοῦ νὰ μείνῃς ἄγαμος. Κόρη, ὁποία ἡ Φλώρα, κατ' οὐδὲν θὰ ἔπρεπεν εἰς σέ. Ἡ γυνὴ τὴν ὁποίαν σήμερον ἐπιθυμῶ σύζυγόν σου, εἶναι γυνὴ ἔχουσα βαρύτητα, ἔχουσα βαθμὸν μεταξὺ τοῦ κόσμου, ἡλικίαν εἰκοσιπέντε ἢ εἰκοσιὲξ ἐτῶν, συμπεριφορὰν ἀξιοπρεπῆ, γινώσκουσα νὰ παραστήσῃ...

— Ἂν μὲ ἀγαπᾶς, φίλα μᾶτερ! μᾶτερ φίλα! μᾶτερ φίλα! μὴ περαιτέρω, σὲ παρακαλῶ! Καὶ μόνη αὐτή σου ἡ εἰκὼν δύναται νὰ μὲ διώξῃ ἀπ' ἐδῶ. Θέλεις νὰ φύγω; Πῶς θὰ ἀνείχετο ἡ ψυχή σου νὰ διαταράξῃς τὴν ἀδλαβῆ ἀνάπαυσίν μου! νὰ εἰσάξῃς εἰς τὴν ἰδανικὴν ῥαθυμίαν μου, ἥτις τόσον μὲ τέρπει, τί νὰ εἰσάξῃς; τὴν ἄκανθαν τὴν συζυγικὴν, τὴν δᾶδα τὴν φωσφορώδη τοῦ ὑμεναίου, τὸν ὄφιν τὸν συμβολικὸν τοῦ δακτυλιδίου τῶν ἀῤῥαβώνων! Καλὴ μητέρα μου!...

— Περίεργον! ποτὲ δὲν σὲ εἶδα τόσον παθητικὸν, ἀνέκραξεν ἡ λαίδη Μ... γελῶσα, καίτοι κατὰ βάθος τὴν κατένυξεν ὁ εὔγλωττος οὗτος ἐξορκισμὸς τοῦ υἱοῦ της... Καὶ ὅμως, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Φίλιππος, ἐγὼ πάλιν διατί καταβάλλω τόσην ἐπιμονὴν θέλουσα νὰ νυμφευθῇ; Ναὶ μὲν εἶναι ὁ τελευταῖος βλαστὸς τῆς οἰκογενείας του, καὶ θὰ ἦτο πολὺ θλιβερὸν ἂν ἀπεσβύνετο εἰς αὐτὸν τὸ ἐπώνυμόν του. Τὸ κτῆμά του, τὸ Δηπτήνιον, ἤξιζε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ μεταβῇ εἰς τὰ τέκνα του· ἀλλὰ πάλιν ὁμολογητέον ὅτι, πρὸς νέον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Φιλίππου μου ὁ γάμος εἶναι τρομερὸν λαχεῖον, καὶ ὅτι, ἂν ἔπιπτεν εἰς αὐτὸν ἀριθμὸς ἐξ ἐκείνων οἵτινες ζημιοῦν, ὤ! κανεὶς δὲν θὰ κατεπικραίνετο ὅσον ἐγώ. Οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ πραγματοποιήσω τὴν ἰδανικὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ὀνειρεύομαι δι' αὐτόν... Ἡ Κησιλία Ὄρμεσβυ ἦν τόσον ἐπεθύμησα νὰ κάμω νύμφην μου, καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἀπεῖχε πολὺ τοῦ νὰ πληρώσῃ ὅλους τοὺς ὅρους τοῦ προγράμματος. Κάμμία, κάμμία τῳόντι δὲν εἶναι ἄξια τοιούτου ἐξαιρέτου νέου. Στοιχίζομαι ἄλλως τε ὅτι, ἐάν ποτε ἠγάπα κάμμίαν, θὰ ἐζήλευα τρομερά· θὰ ἐλογιζόμην δυστυχεστάτη, βλέπουσα ὅτι θὰ ἐπεῖχα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ μου δευτερεύοντα βαθμόν...

Ὀρθῶς εἶχε μαντεύσει ὁ Φίλιππος. Ἡ Φλώρα Μοντελίου τάχιστα διεκρίθη ἐν ταῖς συναναστροφαῖς. Ὁ ἤπιος χαρακτὴρ τῆς μικρᾶς δορκάδος εὑρέθη ἠρτυμένος μετὰ πλείστης ὅσης ἐλευθερίας πνεύματος καὶ τινος παῤῥησίας σεμνῆς, ἐξ ὧν ἐλάμβανε θέσιν ὅλως διακεκριμένην ἐντὸς τοῦ κεκορεσμένου ἐκείνου κόσμου, καταληφθέντος ὑπὸ τῆς περιεργείας ἣν αἰσθάνεται συνήθως τὸ δημόσιον ὁσάκις πρωτόπειρός τις ἠθοποιὸς ἀναβαίνει ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Αὐτὴν οὐδόλως ἐπτόει οἱοσδήποτε βαθμὸς, οὔτε ἐθάμβονεν οἱοσδήποτε ἔπαινος. Ἐγέλασε μάλιστα πολλοὺς ἔχοντας περὶ ἑαυτῶν ἀξιώσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βασίμους. Ὁ Γουτβοῦτος, τοῦ

ὁποίου τὴν φυσικὴν μετριοφροσύνην ἐπηρέασαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ πρὸς αὐτὸν ἀδιάκοπα θωπεύματα, πειραθεὶς νὰ διαδηλώσῃ τοιαύτας τινὰς ἀξιώσεις, ἠναγκάσθη νὰ βάλῃ νερὸν εἰς τὸ κρασί του, κατὰ τὸν κοινὸν λόγον, ὑπὸ τῆς κόρης τὴν ὁποίαν ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἐξέπληττεν. Ὅλη ἡ Βελγραβία ἔφριξε βλέπουσα ἐν τῶν εἰδώλων αὐτῆς οὕτω πως ἀψηφούμενον, — καὶ ὑπὸ τίνος, Ζεῦ καὶ θεοί! — ἡ δ' Ἄννα Χάουτον ἀνεδέχθη τὸ ἔργον τοῦ νὰ γίνῃ τιμωρὸς τῆς ἀσεβείας ταύτης. Ἀναλαβοῦσα τὸ ὑπόζυνον ἐκεῖνο μειδίαμα διὰ τοῦ ὁποίου ἡ εὐσεβὴς αὕτη κυρία ἐκαρύκευε τοὺς πλαγίους της ὀνειδισμοὺς, ἠρώτησε τὴν φίλην της Ἑλένην περὶ τῆς ἀγνώστου νέας ἥτις ἤρχετο εἰς φῶς ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς. — Δὲν ἠκούσθη τοιαύτη ἰταμότης! προσέθεσεν ἡ λαίδη Χάουτον· παράδοξον μὲ φαίνεται πῶς ὁ Γουτβοῦτος ὑπέφερε τὴν ὑπεροψίαν ἣν ἔδειξεν ἐσχάτως πρὸς αὐτόν.

Ὥστε ἡ λαίδη Μ... κατεπλάγη καὶ αὐτὴ, τοιαύτην ἀκούσασα ἀκόλαστον περὶ τῆς νέας της προστατευομένης κατάκρισιν. — Τί ἔκαμες; εἶπεν εἰς αὐτὴν ἅμα ἐπιστρέψασα εἰς τὴν οἰκίαν. Δὲν ἔπρεπε νὰ φερθῇς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρὸς τοιοῦτο ὑποκείμενον· πρὸς ἕνα μαρκήσιον Γουτβοῦτον. Ἂν ἐπρόκειτο περί τινος λοχαγοῦ τοῦ στρατοῦ, περὶ γραφέως τινὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ὑπομονή· ἂν καὶ τοῦτο δὲν θὰ ἦτο πρέπον· ἀλλὰ πρὸς τὸν μέλλοντα δοῦκα τῆς Δογκαστρίας!...

— Καὶ υἱὸς τῆς Μεγαλειοτάτης ἂν ἦτο, ἀπήντησεν ἡ Φλώρα ἀτάραχος, τὸν θεωρῶ ὑπόχρεον νὰ φέρεται πρὸς τὰς γυναῖκας ὡς ἐφέροντο οἱ προπάτορές του ἱπποτικῶς, δηλαδὴ κατὰ τὰ πρέποντα.

— Ναὶ, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον· κατὰ βάθος ἔχεις δίκαιον· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; οἱ τρόποι τόσον ἤλλαξαν σήμερον! Καὶ τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἀντιβασιλείας· ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἐποχῆς, εἰς πᾶσαν νέαν γενεὰν παρατηρεῖ τις νέαν ἀμέλειαν περὶ τοὺς εὐγενικοὺς τρόπους, νέαν ἐλάττωσιν. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε, ἡ ἡλικία σου, παιδί μου, καὶ ἡ θέσις σου δὲν σοὶ ἐπιτρέπουν τόσην ἐλευθερίαν. Μὴ βλέπεις τὴν δούκισσαν Ἀλμονδίνην, ἐκείνη εἶναι πλέον γνωστή· εἶδες ὅμως ὅτι οἱ Χάουτον σὲ κατέκριναν. Ἂν ὁ Γουτβοῦτος ἤθελε νὰ φανῇ πρὸς σὲ μνησίκακος, ἂν τὸ ἔπαιρνεν εἰς τὴν μύτην...

— Δὲν θ' ἀπέθνησκα δι' αὐτὸ, νὰ ᾖσθε βεβαία... Δὲν βλέπω τι εἰς αὐτὸν ἐπιβάλλον μοι τοιοῦτο χωριστὸν σέβας, διακρίνον αὐτὸν ἀπὸ τοὺς ἄλλους θνητοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων, κατ' ἐμὲ, εὑρίσκονται πολὺ ἀνώτεροί του καὶ κατὰ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ κατὰ τὴν εὐφυΐαν, καθὼς, — διὰ νὰ μὴ ζητῶμεν μακρὰν ἀφ' ἡμῶν τὰ παραδείγματα, — ὁ κύριος Φίλιππος...

— Ὦ! ὅσον δι' αὐτὸ, συμφωνῶ· ὀλίγους ὅμως νέους εὑρίσκει τις τοσοῦτον διακεκριμένους κατὰ τὴν προσωπικὴν ἀξίαν καὶ τὸν νοῦν. Ἀλλὰ κατὰ τὸν βαθμὸν, ὁ Φίλιππός μου εἶναι Καρρούθερσος, ἐκεῖνος δὲ εἶναι Γουτβοῦτος, εἶπεν ἡ λαίδη Μ... μετὰ ζωϊκῆς ἀμεροληψίας. Ἀληθῶς, οἱ Καρρούθερσοι εἶναι ἀρχαιότεροι τῶν Γουτβούτων, διότι χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ Ἐθελβέρτου Β', ἐνῷ τὸ περιφανὲς τοῦ οἴκου τῆς Δογκαστρίας προέρχεται ἐξ οὗ Γερβάσιος ὁ Ἀσκόττου, κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα μόλις, ἔλαβεν ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Ἀσκάλωνος τὸν ἱπποτικὸν ἀσπασμὸν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν σταυροφόρων. Εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις, ἐπειδὴ ὅταν τὰ γνωρίζῃ δὲν ἐκτίθεται βλέπων ὑπεροπτικῶς, ἤγουν τί εἶσαι σὺ, καὶ τί εἶμ' ἐγὼ, ἀνθρώπους ἐκπροσωποῦντας γένος τι περιφανές [1].

— Ὦ! μὴ τὸν κλαίετε τόσον· δὲν ἔπαθε τίποτε κακὸν ἐκ τούτου· μάλιστα δὲ ἴσως τῆς εἰλικρινείας μου ἡ τραχύτης εὗρε χάριν ἐνώπιόν του ὡς καινοφανὴς πρὸς αὐτόν. Καὶ τέλος πάντων, ὀλίγον μὲ μέλει ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃ ἢ στοχασθῇ ὁ μέγας αὐτὸς μαρκήσιος περὶ τῆς εὐτελοῦς μου ταπεινότητος.

Τῳόντι, ὁ μέγας μαρκήσιος οὔτε εἶπεν, ἀλλ' οὔτε ἐστοχάσθη τι κακὸν περὶ τῆς νεάνιδος· μαρτυρεῖ δὲ τοῦτο ἡ ἑπομένη περικοπὴ τῆς συνομιλίας ἣν ἔλαβε μετὰ τοῦ Φιλίππου ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν συνεπορεύετο μετ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων φίλων εἰς τὸν περίπατον. Εἶχε γίνει λόγος περὶ τῆς μὶς Μοντελίου· ἐπαινεῖτο δὲ παρὰ πάντων ἡ χάρις της, ἡ ἐλαφρότης αὐτῆς ὡς βαλσιςρίας, ἡ ἐπὶ τοῦ ἵππου ἀνδρία της, ἡ ἑτοιμότης τῶν ἀποκρίσεών της. Συγκεφαλαιώσας δ' ἔπειτα ὅλους τούτους τοὺς ἐπαίνους ὁ Γουτβοῦτος, — Ἐν συντόμῳ, εἶπε, βλέπεις, ἀδελφὲ, ὄχι πλέον μίαν μηχανὴν, ἐντελῆ μὲν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, ἀλλὰ τῆς ὁποίας αἱ κινήσεις οὐδὲν ἔχουσιν ἀπρόοπτον, οὐδὲν αὐθόρμητον, οὐδὲν ἀληθῶς φυσικόν· βλέπεις τὴν φύσιν αὐτὴν, τὴν ἀτεχνῆ φύσιν· οὐδὲν μεμαθημένον, οὐδὲν συνθηματικόν. Ποτὲ δὲν εἰξεύρεις τί θὰ σὲ εἴπῃ, ἐπειδὴ οὔτε αὐτὴ τὸ εἰξεύρει. Δὲν φανταζεσαι πόσον προχθὲς μ' εὐηρέστησεν ἡ ὑπεροπτικὴ ἄρνησις διὰ τῆς ὁποίας ἀντήμειψεν ἀγνοῶ τίνα ἄχαρίν μου λόγον, ἀληθῶς ἀνάξιον καὶ αὐτῆς καὶ ἐμοῦ.

— Εὖγε, Γουτβοῦτε! αὐτὴν ἐγὼ λέγω εὐγλωττίαν· καὶ αὐτὴν θεωρῶ ὡς οἰωνὸν ἄριστον περὶ τῶν ἀπαρχῶν σου ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς ἄνω Βουλῆς. Θὰ κάμνῃς τοὺς ὑπουργοὺς, σὲ βεβαιῶ, νὰ τὰ χρειάζωνται ὅταν θὰ σὲ βλέπουν ἀναβαίνοντα! ἐπεῖπεν ὁ Φίλιππος μετὰ εἰρωνείας φανερᾶς σχεδόν.

— Πολὺ σκωπτικὸν σὲ βλέπω σήμερον, ἀπεκρίθη ὁ Γουτβοῦτος. Δὲν ἐπίστευα ὅτι ὁ θαυμασμός μου πρὸς τὴν μὶς Φλώραν θὰ σ' ἐφαίνετο κατά τι ἀνιαρός.

— Κατ' οὐδὲν, φίλε μου· σὲ κάμνω ὅρκον. Ἐξακολούθει ὅσον θέλῃς νὰ πλέκῃς τὸν πανηγυρικόν της, βέβαιος ὅτι ἀντιλογίαν κάμμίαν δὲν θ' ἀπαντήσῃς ἐξ ἐμοῦ.

(Τὴν συνέχειαν εἰς τὸ προσεχές.)

(1) Τῳόντι, εἶναι πράγματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις· τῳόντι εἶναι ἀθλιότητες, τὰς ὁποίας πρέπει ἕκαστος νὰ γινώσκῃ. Καὶ πρῶτον, τίς ἡ Ἀσκάλων; Πόλις παραθαλασσία τῆς Συρίας μεταξὺ Γάζης καὶ Ἀζώτου. Καὶ τί ἐζήτουν ἐκεῖ οἱ πρὸ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ἄσημοι ἱππόται τῶν σταυροφορικῶν πολέμων; Ν' ἀποβάλωσι τοὺς Σαρακηνοὺς ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅπου τοῦ Χριστοῦ ὁ τάφος. Καὶ τί ἐποίησαν; Τοὺς ἀπέβαλον, ἀλλ' ἐπανῆλθον. Καὶ τί προέκυψεν ἐξ ὅλου τούτου τοῦ ἀγῶνος; Ἡ λεηλασία τῶν τυχοδιωκτῶν ἐκείνων ἐν τῷ Βυζαντινῷ Κράτει, ἡ ἐξασθένησις τοῦ κράτους ἐκείνου (τὸ ὁποῖον τότε, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἀτασθαλίας αὐτοῦ, ὑπερεῖχε τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν πολιτισμὸν), καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως πτῶσις αὐτοῦ. Οἱ σταυροφόροι εἶχον πέσει δίκην ἀκρίδων ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν, καταβαίνοντες εἰς τὴν Παλαιστίνην. Αὐτοὶ μᾶς κατέφαγον, αὐτοὶ μᾶς κατέστρεψαν, αὐτοὶ μᾶς προητοίμασαν εἰς τὰς ἄλλας πληγὰς τοῦ Φαραὼ, ὑπὸ τὰς ὁποίας βλέπουσα ἡμᾶς σήμερον ἡ Εὐρώπη λέγει ἡμῖν μυκτηριστικῶς· — Δὲν εἶναι πληγαί. Καλῶς ἔχετε. — Ὦ! ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶχέ τις νὰ εἴπῃ ἄπειρα.... Καὶ ὅμως καὶ καταστραφέντες ὑπήρχομεν πεφωτισμένοι ἀρκούντως, ὥστε πάλιν ἡμεῖς νὰ μεταδώσωμεν τὰ φῶτα εἰς τὴν ἑσπερίαν. Ἀλλ' ἡ ἀχαριστία εἶναι καὶ εἰς τὰ ἔθνη καθὼς εἰς τὰ ἄτομα.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΟΥ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ.

(Ἴδε σελίδα 206.)

Τὴν γνώμην περὶ ὑπάρξεως θαλάσσης ἐλευθέρας πάγων εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλον συμμερίζονται σήμερον πολλοὶ ἄνδρες ἐπιστήμονες. Ὁ περιώνυμος γεωγράφος τῆς Γόθας, διδάκτωρ Αὔγουςος Πετερμάννος, συμπεραίνει ἐξ ὅλων τῶν διδομένων τῆς γεωγραφίας, ἐκ τῶν ῥευμάτων, ἐκ τῆς ἀμαξεύσεως τῶν πάγων καὶ ξύλων, ὅτι ὑπάρχει περὶ τὸν πόλον θάλασσά τις εὐρεῖα, καὶ ἐν ὥρᾳ θέρους πλωτή. Τὴν αὐτὴν γνώμην συμμερίζεται καὶ ὁ ἀμερικανὸς πλοίαρχος Maury.

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι τῶν ναυτικῶν ἀμφιβάλλουσι περὶ τούτου, θεωροῦσιν ὅμως τὰ σχέδια τῶν ναυτικῶν οἵτινες προτίθενται νὰ ἐπιχειρήσωσιν ὁσονοῦπω τὴν ἔρευναν ταύτην ὡς ὄχι ἀκατόρθωτα.

Εἴπομεν περὶ τοῦ γάλλου Λαμβέρτου τίνα ὁδὸν, εἰσέτι ἀνεξιχνίαστον, ἔχει σκοπὸν ν' ἀκολουθήσῃ. Ἕτερός τις τολμηρὸς ναύτης, Ἄγγλος οὗτος, Σχεράρδος Ὀσβόρνος ὀνομαζόμενος, ἐκ τῶν τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, προκρίνει νὰ λάβῃ τὴν ὁδὸν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Δαβίσου, ἔπειτα δὲ τὴν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Σμίθου, καὶ τέλος τὴν τῆς θαλάσσης τοῦ Καίν. Τρίτος δὲ, ὁ προειρημένος γερμανὸς γεωγράφος, θὰ ἐπιχειρήσῃ συγχρόνως τὴν αὐτὴν ἔρευναν διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Σπισβέργης, ἣν νομίζει ἀσφαλεστέραν.

Ἅπασαι αἱ φιλεπιστημονικαὶ ἑταιρίαι τῆς πεφωτισμένης Εὐρώπης ἐπικροτοῦσιν εἰς τὸ τριπλοῦν τοῦτο σχέδιον, ἐπειδὴ ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀρκτικοῦ πόλου μέλλει, ὡς προείπομεν, νὰ ὠφελήσῃ τὰς ἐπιστήμας ὅλας, ἰδίως δὲ τὴν ἀστρονομίαν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν παλαιοντολογίαν, ζωολογίαν, βοτανικὴν, μετεωρολογίαν, γεωλογίαν, ἐθνολογίαν, κλπ. Σημειωτέον ὅτι εἰς πᾶσαν νέαν μοῖραν πρὸς τὸν πόλον ἐκεῖνον οἱ μέχρι τοῦδε ἐξερευνηταὶ ἀνεκάλυψαν ἀείποτε ἢ νέα φυτὰ, ἢ νέα ἀνθρώπινα πλάσματα, καὶ τοῦτο μέχρις ἐπέκεινα τῆς 80ῆς μοίρας βορείου πλάτους. Τίς οἶδεν ὁποῖα ἀπρόοπτα ἐπιφυλάττονται εἰς τοὺς νέους περιηγητάς; Ὁ ἀρκτικὸς ἐκεῖνος πόλος περικυκλοῦται ἀράγε ὑπὸ τρούλου τινὸς παμμεγέθους ἐκ πάγου, ἢ κεῖται ἐν τῷ μέσῳ θαλάσσης ἀπηλλαγμένης πάγων καὶ πλωτῆς, ὡς συμπεραίνεται;

Ὁ ἀγνοῶν τὴν ἱστορίαν τῶν ἤδη γενομένων ἐξερευνήσεων εἰς τὰς ὑπερβορείους ἐκείνας χώρας φρίττει συνήθως ἀναλογιζόμενος τοὺς ἀπείρους κινδύνους· ἀλλ' ὅμως ἔμπειροι ναῦται, ἐπισκεφθέντες ἤδη αὐτὰς, διαβεβαιοῦσιν ὅτι οἱ κίνδυνοι ἐκεῖνοι δὲν εἶναι μείζονες τῶν ἀπαντωμένων εἰς πᾶσαν θαλασσοπλοΐαν. Ὁ πλοίαρχος Σχεράρδος λέγει, ὅτι πλέων τὰς θαλάσσας τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, πλείονας ἔῤῥιψε ναύτας, ἀποθανόντας ἐκ νοσημάτων, βορὰν εἰς τοὺς καρχαρίας, ἢ ὅσους ἀπώλεσεν εἰς τὰ ἀρκτικὰ πελάγη ἐντὸς 30 ὅλων ἐτῶν.

Ὁ γάλλος Γουστάβος Λαμβέρτιος προτίθεται ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Γαλλίας τὸν προσεχῆ φεβρουάριον, ἐλπίζων οὕτω νὰ εὑρεθῇ τὸν ἰούλιον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς θαλάσσης Πολινίας, καὶ τὸν αὔγουστον νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλον. Τὸ πλοῖόν του θὰ κατασκευασθῇ ἐπίτηδες πρὸς τοιαύτην θαλασσοπλοΐαν· θὰ ἔχῃ τὴν πρώραν ἐξαιρέτως στερεάν· θὰ διαιρεθῇ τὸ κύτος τοῦ σκάφους εἰς πολλὰ χωρίσματα, ὥστε ἂν εἰσρεύσωσιν ἐκ περιστάσεως ὕδατα εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν, τὰ ἄλλα νὰ μένωσιν ἀδιάβροχα· ἡ ἀτμομηχανή του θὰ ἦναι μικρὰ ὅσον ἔνεστι, διὰ τὴν ἔλλειψιν γαιανθράκων εἰς τοὺς τόπους ὅπου ἀπέρχεται· ἀλλὰ θὰ ἐφοδιασθῇ διὰ πολλῶν εὐφυῶν μέσων ἁλιευτικῶν, ὥστε τὰ συλλαμβανόμενα κήτη νὰ χρησιμεύωσιν ὡς καύσιμος ὕλη, ἐξαίρετος διὰ τὸ λίπος των· θὰ προσλάβῃ μηχανὰς ἐπιτηδειοτάτας εἰς τὸ πριονίζειν τὸν πάγον, ὡς καὶ παντοῖα ἄλλα ἐργαλεῖα, καὶ ναύτας ὅλους ἐμπειροτάτους, ἐπισκεφθέντας ἤδη τὰ κατεψυγμένα ἐκεῖνα κλίματα. Ἐκεῖ οἱ ἀστέρες δὲν ἀνατέλλουσιν οὔτε δύουσιν, ἀλλὰ διαγράφουσιν ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος κύκλους παραλλήλους πρὸς αὐτόν. Ὁ ἥλιος μένει ἐξ μῆνας ἄνωθεν καὶ ἑτέρους ἐξ κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος.

Ἐὰν ὁ ἀρκτικὸς πόλος, ἐν τῇ θαλάσσῃ ἥτις τὸν περιβρέχει, κῆται ἐπὶ νησίδος τινὸς, ἡ θέσις του θὰ ἐξακριβωθῇ παρατηρουμένου τοῦ ὕψους δεδομένου τινὸς ἀστέρος ἐν ὅλοις τοῖς ἀζιμούθοις [1]. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ὕψος τοῦτο φανῇ ἀμετάβλητον, θ' ἀποδειχθῇ ἐξ αὐτοῦ ὅτι ἐκεῖ κεῖται ὁ πόλος· ἐὰν δὲ ἡ μεταβολὴ φανῇ μικρὰ, εὐκόλως θὰ ὑπολογισθῇ τὸ λάθος.

Πρᾶγμα ἄξιον θαυμασμοῦ! εἰς τὰς δριμυτάτας ἐκείνας χώρας, ἡ ζωὴ ἀναπτύσσεται ὑπερμέτρως. Ἐκεῖ οἱ ἰχθύες ἀττακεῖς (οἱ κοινῶς σολομοὶ) ποντοποροῦσιν εἰς σμήνη ἄπειρα, ὡς αἱ μαινίδες (ἀρίγγαι) εἰς τὰς βορείους θαλάσσας· ὅτε δὲ καταλάβωσιν αὐτοὺς οἱ πάγοι, τοὺς θανατόνουσι συσφίγγοντες αὐτοὺς, καὶ ἔπειτα, ἐπὶ τῆς διαλύσεως, σηπόμενα τὰ πτώματα ἀναδίδουσιν ἀποφορὰν μολύνουσαν τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ γεννῶσαν θανατηφόρους νόσους. Ὁ Λαμβέρτιος, ὅςτις καὶ ἤδη ἐπλησίασε πολὺ πρὸς τὸν πόλον, εἶδεν ἐκεῖ λίμνας εὐρυτάτας, ὅλας κεκαλυμμένας ὑπὸ ἀγρίων νησσῶν (ἀγριοπαπιῶν) αἵτινες, συνεσφιγμέναι καὶ μόλις χωροῦσαι, ἐτρέφοντο ῥοφῶσαι μόνον τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο τὸ ἐλαιῶδες, ὡς πλῆρες ζωϊκῶν ὑλῶν. « Ὅταν ἀπεπέταξαν (λέγει διηγούμενος ὁ Λαμβέρτιος), ἐσχημάτισαν νέφος σκοτίσαν τὸν οὐρανὸν οὕτως, ὥστε ἂν ἕκαστον τῶν πτηνῶν ἐκείνων ἦτο δεδεμένον ἐκ τῶν ποδῶν διὰ δυνατοῦ νήματος, ἠδύναντο ὅλα ὁμοῦ νὰ ἐπάρωσι τὸ πλοῖον ἡμῶν εἰς τὸν ἀέρα. »

Ἐπειδὴ δ' ἐγέλασαν τινὲς εἰς τοῦτο, ὡς ἂν ἤκουον μῦθον, ὁ Λαμβέρτιος ἐπεβεβαίωσε τὸν λόγον του. — Δὲν σᾶς λέγω, εἶπε, πράγματα ἀναγινωσκόμενα εἰς τὰ βιβλία, ἀλλ' ἰδίοις ὄμμασιν ἔγινα τούτων ὅλων θεατὴς, καὶ οὐδεμίαν λέγω ὑπερβολήν. Ἄλλως τε, ὅπου ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐνεφανίσθη εἰσέτι, παρατηρεῖται ἡ τοιαύτη ζωϊκὴ δαψίλεια.

Ἐν Παρισίοις ὑπάρχει Ἑταιρία γεωγραφικὴ (Société de géographie), εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ὁποίας ἠνοίχθη καταγραφὴ συνεισφορῶν δημοσίων, ὅπου εἶναι δεκτὸς καὶ ὁ ὀβολὸς, πρὸς τὴν δαπάνην ἣν ἀπαιτεῖ ἡ μεγάλη τοῦ Λαμβερτίου ἐπιχείρησις.

ΤΑ ΑΓΡΩΣΤΩΔΗ ΦΥΤΑ.

Πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος οἱ λόφοι καὶ αἱ πεδιάδες καλύπτονται ὑπὸ δαπέδου πρασίνου. Τί ἐπιχέει τὸ χρῶμα τοῦτο τὸ τερπνὸν εἰς τὴν ὅρασιν; Ἡ ἀναφυομένη χλόη ἢ, κυριολεκτικώτερον, πόα. Τοῦτο κυ-

(1) Ἀζιμοῦθον λέγουσιν οἱ ἀστρονόμοι τὴν γωνίαν ἣν σχηματίζει μετὰ τοῦ μεσημβρινοῦ πᾶς κύκλος κάθετος, διερχόμενος δι' ἀστέρος τινός.

ρίως εἶναι ἡ πόα (γαλλιστὶ gazon), ἡ δὲ χλόη (verdure) σημαίνει τὴν ὄψιν ἐν γένει τῆς πόας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν νομίζεις ὅτι ὅλος οὗτος ὁ χόρτος εἶναι ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εἴδους· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν τὰ βόσκοντα ποίμνια τὸν ἐμπόδισαν τοῦ νὰ μηκυνθῇ, φαγόντα τὰς κορυφάς του· βλέπεις στενά τινα φύλλα, φαιδροῦ πρασίνου χρώματος, ἀναδιδόμενα ἀπὸ πυκνώματός τινος ἰνωδῶν ῥιζῶν, καὶ μόλις διακρίνεις διαφοράς τινας λεπτὰς εἰς τὸ πλάτος των, εἰς τὴν μᾶλλον ἢ ἧττον θαλασσόχρωμον αὐτῶν ὄψιν, ἢ εἰς τὸν ὀλίγον αὐτῶν γνοῦν.

Ἐὰν ὅμως διέλθῃς τοὺς ἀγροὺς ἐν ὥρᾳ θέρους, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ μηνὸς μαΐου, ὅτε ἡ ταπεινὴ ἐκείνη τῶν λειμώνων πόα προέβη εἰς αὔξησιν, ἵνα παράσχῃ εἰς τὴν γεωργίαν τὸν ἀσφαλέστατον καὶ πλουσιώτατον αὐτῆς φόρον, θαυμάζεις τὴν ποικιλίαν τῶν πολυαρίθμων φυτῶν ἅτινα συσχηματίζουσι τὸ πράσινον ἐκεῖνο δάπεδον, τὸ πρὸ ὀλίγου ἔτι καιροῦ κατὰ πάντα ὁμοιόμορφον. Τοῦτο λέγοντες, δὲν ἐννοοῦμεν τὰ διάφορα βλαστήματα τῆς γῆς, ὁποῖα αἱ ἀνεμῶναι (μαντατοῦραι), τὰ λευκάνθεμα (μαρτολούλουδα, γαλλιστὶ marguerites), αἱ λυχνίδες, τὰ τριφύλλια, ἅτινα, ἀναμιχθέντα μετὰ τῆς πόας, διεκόσμησαν αὐτὴν διὰ τῶν ἀνθέων των ἐν ὥρᾳ ἔαρος· ἀλλὰ μόνον θέλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι μεταξὺ τῶν χόρτων ἐξ ὧν σύγκειται ἡ πόα, καὶ τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται σιτοειδῆ ἢ ἀγρωστώδη (γαλλιστὶ graminées), παρατηροῦνται τὴν ὥραν τῆς ἀνθήσεως περιεργότατα διαφοραί.

Ἡ καλάμη αὐτῶν σχηματίζεται ἐκ μορίων μηκυνομένων εἰς σωλῆνας κενοὺς, συναπτομένους διὰ κόμβων, ἐξ ὧν ἀναδίδεται φύλλον, σχηματίζον ὥς τινα θήκην πέριξ τοῦ ἀκολούθου μεσοκόμβου. Καὶ ὁτὲ μὲν ἡ καλάμη αὕτη ἀπολήγει εἰς ἀληθῆ στάχυν, ὁποῖος ὁ τοῦ σίτου, ὁτὲ δὲ εἰς τέσσαρας ἢ καὶ πέντε στάχυας διεστῶτας ὡς οἱ δάκτυλοι πτηνοῦ καὶ μόνον ἀφ' ἑνὸς μέρους φέροντας ἄνθη, ὁτὲ δὲ εἰς ῥάχυν συγκείμενον ἐκ διακλαδισμῶν πυκνῶν, ὁποίους ἔχει ὁ ἀλωπέκουρος (vulpin), ὁ φλέος (fléole), καὶ ἄλλα. Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἀγρωστωδῶν φυτῶν, τὰ ἄνθη, κρατούμενα ὑπὸ λεπτῶν οὐρῶν, τὰς ὁποίας ἡ φυσικὴ ἱστορία ὀνομάζει σπάθας, διακλαδιζομένων καὶ ἀπομακρυνομένων, σχηματίζουσιν ὥς τινα λόφον πτερωτὸν, ὅστις καλεῖται φόβη (panicule)· τοιοῦτον λόφον προάγουσιν ὁ βρόμος, οἱ κάλαμοι, καὶ αἱ κυρίως λεγόμεναι ὑπὸ τῶν βοτανικῶν πόαι (poa).

Τῶν ἀγρωστωδῶν τὰ ἄνθη ὁμοιάζουσιν ἄλλως τε, καθότι συντίθενται ἐκ λεπῶν ἢ φολίδων χορτωδῶν, ὑποπρασίνων, ἐπιμενόντων μέχρι τῆς ὡριμότητος τοῦ κόκκου, τὸν ὁποῖον πολλάκις μάλιστα περικαλύπτουσι διηνεκῶς, ὡς παρατηροῦμεν εἰς τὸν κέγχρον (κεχρίον), εἰς τὴν κριθὴν καὶ εἰς τὸν βρόμον. Ἐπὶ τῆς ἀνθήσεως, τὰ λέπη ταῦτα διανοίγονται, καὶ τότε ἐξέρχονται ἐξ αὐτῶν τρεῖς σταμῖνες (étamines), ὧν τὰ ἐπίκρια (antennes), ποῦ μὲν ὑπόλευκα, ποῦ δὲ φαιὰ κλίνοντα εἰς τὸ ἰῶδες, ὑποβαστάζονται ὑπὸ λεπτοῦ καὶ εὐκάμπτου νευριδίου, εὐκόλως σειομένου ὑπὸ τῆς τοῦ ἀέρος πνοῆς.

Ἐὰν δ' ἐξετάσῃς μετὰ πλείονος προσοχῆς, βλέπεις ὅτι τὰ λέπη ταῦτα σχηματίζουσιν εἰς τὰ ἄνθη τῶν ἀγρωστωδῶν διπλοῦν τι περικάλυμμα· τὸ πρῶτον, κοινὸν εἰς πολλὰ τῶν ἀνθέων, συντίθεται ἐκ δύο λεπῶν, ἅτινα καλοῦνται ἔλυτρα (glumes), καὶ εἶναι τὸ μὲν κατώτερον ἢ ἐξώτερον πρὸς τὸν ἄξονα τῆς καλάμης, τὸ δὲ ἀνώτερον ἢ ἐνδότερον. Ἕκαστον ἄνθος ἰδίως ἔχει ἐν ἢ συνηθέστερον δύο ἄλλα λέπη, ὀνομαζόμενα φολίδες (balles ἢ paillettes), τὸ μὲν ἐξώτερον, τὸ δὲ ἐνδότερον· ἐπέρχονται δὲ αἱ τρεῖς σταμῖνες, ὧν ἡ ἐξωτέρα συνοδεύεται ὑπὸ δύο μικρῶν λεπῶν, λευκῶν τὸ χρῶμα, καὶ τέλος, εἰς τὸ κέντρον, ἡ θυλακὶς, ἤτοι ὁ μέλλων κόκκος, ἧς ἐφίστανται δύο πτιλωτοὶ μίσχοι (styles plumeux). Τὸ ὅλον τοῦτο καλεῖται γαλλιστὶ épillet, τουτέστι σταχυλλίς. Διακρίνονται δὲ σταχυλλίδες μόνανθοι καὶ πολύανθοι. Εἰς αὐτὰς, τὰ μερικὰ ἀνθύλλια κεῖνται ἐναλλὰξ ἑκατέρωθεν μερικοῦ τινος ἄξονος, καὶ παρατηρεῖται ὅτι τὰ εἰς τὴν ἄκραν εἶναι ἄτροφα (avortés)· τοὐναντίον, εἰς τὰς μονάνθους σταχυλλίδας παρατηροῦνται ἔξωθεν φολίδες, ἢ τρέμουσαι, ἢ πτίλα, ἅτινα φαίνονται ὡς προερχόμενα ἐκ τῆς ἀτροφίας ἄλλων ἀνθυλλίων ἐκ τῶν κάτω τῆς σταχυλλίδος· τοῦτο δὲ διέκρινον βοτανολόγοι τινὲς ὡς χαρακτῆρα σπουδαῖον πρὸς διαίρεσιν τῶν ἀγρωστωδῶν φυτῶν εἰς δύο εἴδη· τὰ μὲν ἔχοντα τὰ ἀνθύλλια ἀνεπτυγμένα μόνον εἰς τὴν βάσιν τῆς σαχυλλίδος, τὰ δὲ μόνον εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῆς. Ἐπειδὴ εἶναι πολυάριθμα τὰ ἀγρωστώδη φυτὰ, ἐδέησε νὰ ἐκζητήσωσιν οἱ βοτανολόγοι ἰδιαιτέρους χαρακτῆρας, ὅπως κατατάξωσιν αὐτὰ εἰς γένη· εὗρον δὲ αὐτοὺς εἰς τὰ σχήματα τῶν φολίδων των, ὧν αἱ μὲν εἶναι φακοειδεῖς, αἱ δὲ μηνοειδεῖς, αἱ δὲ λεῖαι, αἱ δὲ τραχεῖαι, ἴσαι ἢ ἄνισοι, τετμημέναι, ὀξεῖαι ἢ ἀμβλεῖαι. Ἐσημείωσαν δὲ διακρίσεις καὶ ἐκ τῶν χρωμάτων, καὶ ἐκ τῶν ῥιζῶν, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν ἀνθέων των.

Οὕτω, τὰ ἄνθη τοῦ φλέου τῶν λειμώνων (Phleum pratense, ἴδε σχῆμα 1) εἶναι ὡς φόβαι κατάπυκνοι ἐν εἴδει σταχύων κανονικῶς κυλινδρικῶν. Παραλείπομεν τὰς ἄλλας λεπτομερείας, ἃς δύναται ἕκαστος νὰ περιεργασθῇ ἐπὶ τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ, κοινοῦ ὄντος εἰς τοὺς τόπους ἡμῶν· εἶναι δὲ ὁ φλέος οὗτος ἐπιπολαιόῤῥιζος, ἐξ οὗ διακρίνεται τοῦ πολυόζου φλέου (phleum nodosum, ἴδε σχ. 2), οὗτινος ἡ ῥίζα εἶναι βολβώδης· ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἔχουσιν ἀμφότεροι τὸ αὐτὸ γένος. Ὁ φλέος εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων χόρτων πρὸς νομήν· οἱ Ἄγγλοι ὀνομάζουσιν αὐτὸν Thymothy grass.

Ὁ ἀλωπέκουρος (Alopecurus, γαλλιστὶ vulpin, ἴδε σχ. 3), ὁμοιάζων τῳόντι πρὸς οὐρὰν ἀλώπεκος, ἔχει μεγάλην σχέσιν μετὰ τοῦ φλέου κατὰ τὴν διάθεσιν τῆς φόβης του, ἐχούσης ὡσαύτως ῥάχυος σχῆμα· διαφέρει ὅμως καθότι τὰ ἔλυτρα τῶν μονάνθων σταχυλλίδων αὐτοῦ φαίνονται ὡς συγκεκολλημένα εἰς τὴν βάσιν· περὶ δὲ τὰς σταμῖνας μίαν μόνον βλέπεις φολίδα, ἔχουσαν εἰς τὴν βάσιν αὐτῆς μακρὸν ἀθέρα (ἄγανον)· διὸ καὶ ὁ στάχυς τοῦ ἀλωπεκούρου εἶναι μεταξωδέστερος τοῦ φλέου. Τὸ εἶδος τοῦ ἀλωπεκούρου τὸν ὁποῖον παριστᾷ τὸ ἡμέτερον σχῆμα διαφέρει τοῦ τῶν λειμώνων, ὄντος πολὺ μικροτέρου καὶ ἔχοντος εἰς τὴν καλάμην αὐτοῦ γόνατα πλησίον τῆς γῆς. Ὁ ἀλωπέκουρος ἀπαντᾶται καθ' ὅλον τὸ θέρος παρὰ τὰς τάφρους, εἰς τοὺς ἀγρούς.

Ἀλλ' εἰς τὸ ἀνθόξανθον τὸ εὔοσμον (Anthoxanthum odoratum, ἴδε σχ. 4) παρατηρεῖται πολὺ μείζων διαφορά· διότι ἀντὶ τριῶν σταμίνων, ὡς ἔχουσιν ὅλα τὰ ἄλλα ἀγρωστώδη, αὐτὸ ἔχει μόνον δύο. Αἱ δὲ ῥίζαι του πνέουσιν εὐάρεστον ὀσμὴν, μεταδιδομένην εἰς τὸ ἄχυρον.

Τῆς Δακτυλίδος δὲ (Dactylis glomerata, ἴδε σχ. 5)

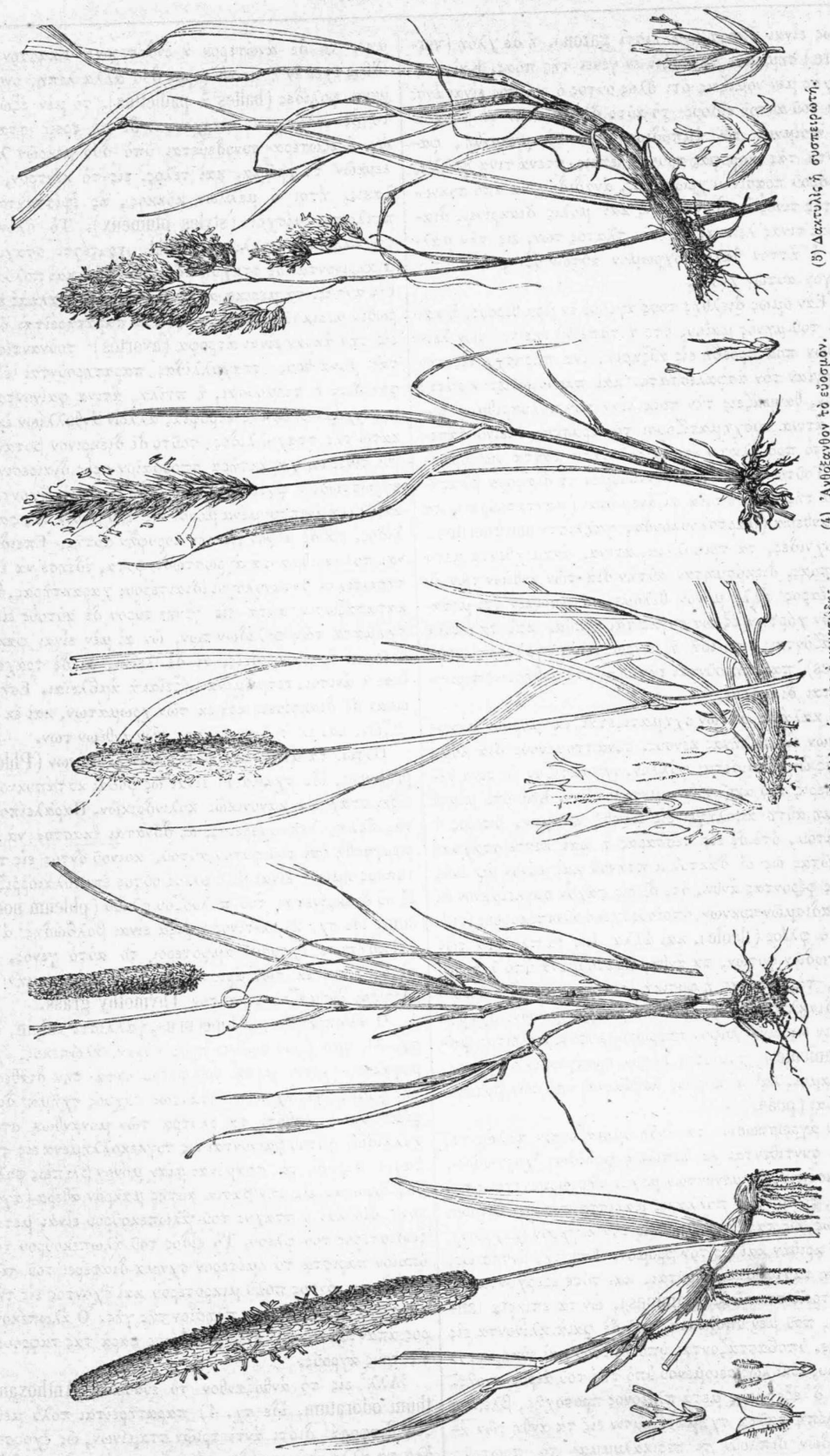

(1) Φλέος ὁ λειμώνιος.
(2) Φλέος ὁ πολύοζος.
(3) Ἀλωπέκουρος ὁ γονατώδης.
(4) Ἀνθόξανθον τὸ εὔοσμον.
(5) Δακτυλὶς ἡ συσπειρωτή.

ἡ φόβη σύγκειται ἐξ ἀθροισμάτων πολλῶν καὶ συμπεπυκνωμένων σταχυλλίδων, ὥστε ἐν συνόλῳ ἔχει σχεδὸν τὸ σχῆμα δακτύλου, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Τὸ φυτὸν τοῦτο, τραχὺ ὂν εἰς τὴν ἁφὴν, δίδει ἄχυρον μετρίας ποιότητος. Εἶναι περίεργον ὅτι οἱ κύνες ζητοῦσιν αὐτὸ, θέλοντες νὰ ἐμέσωσιν.

Εἰς ἕτερον φυλλάδιον συμπληροῦμεν τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ἀγρωστωδῶν, παραθέτοντες καὶ ἄλλον πίνακα.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ.

Ἄγνωστον τί θὰ ἐφρόνουν οἱ ποιμένες τῶν ἀρχαίων λαῶν περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν σημερινῶν κοινωνιῶν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πίστιν, πιθανῶς θὰ ἔλεγον ὅτι μετετρέψαμεν τὴν φρόνησιν εἰς ἀφροσύνην· διότι πράττομεν ἀληθῶς τὰ ὅλως ἐναντία τῶν ὅσα ἐπεχείρουν ἐκεῖνοι πρὸς πλουτισμὸν τῶν Πολιτειῶν των. Πρὸς ἐκείνους τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία λέξις τῆς πολιτικῆς συνέσεως ἦτο ἡ οἰκονομία· καὶ τὸ δημόσιον θησαυροφυλάκιον πρὸς ἐκείνους παρίστατο τῳόντι θησαυροφυλάκιον, ἐνῷ πρὸς ἡμᾶς παρίσταται, πράγματι, ὡς ἀληθὴς πίθος Δαναΐδων.

Οἱ πάλαι ποτὲ ἡγεμόνες ἐθεώρουν ὡς δόξαν τὸ οἰκονομεῖν, τὸ ἀποθησαυρίζειν, τὸ ἀποταμιεύειν χρυσίον ὅσον πλεῖστον. Διηγεῖται ὁ Πλίνιος, ὅτι ὁ Κῦρος εἶχε θησαυροφυλάκιον περιέχον 34,000 λιτρῶν χρυσοῦ. Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐκέκτητο 740,000 ταλάντων. Κατὰ τὸν Στράβωνα, ὁ Ἀλέξανδρος εὗρεν ἐν Ἐκβατάνοις 380,000 ταλάντων. Καὶ ἡ Ῥώμη δὲ εἶχε τὸ δημόσιον αὐτῆς θησαυροφυλάκιον, πληρούμενον ἀενάως ὑπὸ τῶν πολεμικῶν ἁρπαγῶν.

Μόλις ὅταν καταβῇ τις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην τῶν νεωτάτων χρόνων εὑρίσκει ἄλλους κανόνας καὶ ὁρισμούς. Τί σημαίνει οἰκονομεῖν! εἶπον οἱ οἰκονομολόγοι τοῦ τελευταίου τούτου αἰῶνος. Συμφέρει μᾶλλον δαπανᾶν, καὶ ἔτι μᾶλλον δανείζεσθαι. Τραπέντες δὲ ἅπαξ ἐπὶ τὸν ὀλισθηρὸν κατήφορον τοῦτον, πλέον δὲν ἐκρατήθησαν.

Καὶ πῶς ἄλλως τε νὰ κρατηθῶσιν; Εἶχον τοὺς οἰκονομολόγους ὁμοφώνως διατεινομένους ὅτι ἡ τέχνη τοῦ δανείζεσθαι ἦτο ἴδιον τῶν ἀρίστων Κυβερνήσεων. Ὁ Μελὼν ἐθεώρει τὰ χρέη ὡς κεφάλαια μεταβιβαζόμενα ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς εἰς τὴν δεξιάν. Ὁ Βερκελέης (οἰκονομολόγος οὗτος περιώνυμος) προβαίνων περαιτέρω, παρωμοίαζεν αὐτὰ πρὸς χρυσωρυχεῖα. Ὁ Πίντος τέλος, κατήντησεν ἐντὸς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του νὰ διαβεβαιοῖ ὅτι τὰ χρέη ηὔξανον τὸν κοινωνικὸν πλοῦτον τοσοῦτον, ὅσον ἀπετέλουν κεφάλαιον!

Ὥστε οἱ οἰκονομολόγοι οὗτοι κατώρθωσαν νὰ πείσωσι τὰ Κράτη ὅτι ἡ φειδὼ εἶναι δαπάνη. Καὶ εἰς μὲν τὰς διὰ συνεταιρισμοῦ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμοζομένη ἀπέβη κακή. Ἀλλ' ἀπέβη ἀρά γε ἐπωφελὴς εἰς τὰς Κυβερνήσεις; Φέρε ἴδωμεν ἐκ τοῦ πίνακος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου χρέους.

Ὑπολογίζονται εἰς 66,013 ἑκατομμύρια καὶ 111,000 φράγκων τὰ χρέη ὅλων ὁμοῦ τῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, οὕτω διανεμόμενα·

Ἀγγλία· 18,665 ἑκατομμύρια καὶ 269,875 φρ.
Γαλλία· 12,315 ἑκατομ. καὶ 846,749 φρ.
Αὐστρία· 7,078 ἑκατομ. καὶ 27,988 φρ.
Ῥωσσία· 6,883 ἑκατομ. καὶ 278,076 φρ.
Ἰταλία· 5,287 ἑκατομ. καὶ 582,451 φρ.
Ἱσπανία· 4,705 ἑκατομ. καὶ 376, 968 φρ.
Γερμανία· 3,011 ἑκατομ. καὶ 137,913 φρ.
Ὁλλανδία· 2,100 ἑκατομ. καὶ 387,703 φρ.
Τουρκία· 1,238 ἑκατομμύρια φρ.
Πορτογαλλία· 1,069 ἑκατομ. καὶ 852,302 φρ.
Δανία· 747,747,139 φρ.
Βέλγιον· 655,486,047 φρ.
Ἑλλάς· 452,672,000 φρ.
Σουηδία· 419,224,880 φρ.
Παπικὸν Κράτος· 336,891,304 φρ.
Νορβηγία· 46,230,327 φρ.

Ὅλος ὁμοῦ ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων τόπων ὑπολογίζεται ὡς ἔγγιστα εἰς 291,739,000 κατοίκων. Ἀναλογοῦσι λοιπὸν 226 φράγκα περίπου εἰς ἑκάστην ψυχήν. Ἰδίως δὲ περὶ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος (ἂν ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀπαριθμήσει τοῦ δημοσίου χρέους αὐτοῦ δὲν ὑπάρχῃ ὑπερβολὴ, ὡς ἡμεῖς φρονοῦμεν), ἀναλογοῦσι φράγκα 377 εἰς ἕκαστον τῶν 1,200,000 κατοίκων· ἢ (ἂν συμπεριληφθῶσι μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου ὅλα τὰ ὑπολογιζόμενα 6 ἑκατομμύρια Ἑλλήνων, πρὸς αὐτὸ τὸ βασίλειον ἀφορῶντα), ἀναλογοῦσι φράγκα 75 περίπου εἰς ἑκάστην ψυχὴν ἑλληνικήν.

Τίνες τὰ ἐφόρτωσαν ἢ τὰ φορτόνουσιν εἰς τὰς ψυχὰς ταύτας, μὴ ἐρωτῶμεν, ἀλλὰ προβαίνωμεν.

Περὶ δὲ τῆς Γαλλίας, ἀριθμούσης 38 ἑκατομμύρια κατοίκων, ἀναλογοῦσι 320 φράγκα εἰς ἕκαστον αὐτῶν.

Περὶ τῆς Ἀγγλίας, ἀριθμούσης 30 ἑκατομμύρια κατοίκων, ἀναλογοῦσιν 656 φρ. εἰς ἕκαστον. Ἐλάχιστα ἢ εἰς πάντας ἀναλογοῦσιν εἰς τοὺς Νορβηγούς· οὗτοι εἶναι 1,700,000· μόλις λοιπὸν ἀναλογοῦσιν εἰς ἕκαστον 35 φράγκα.

Πρὸς ἀπότισιν τῶν ἐτησίων τόκων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χρέους ἀπαιτοῦνται 2,438 ἑκατομμύρια καὶ 963,600 φράγκα.

Καὶ οὗτος μὲν ὁ ἰσολογισμὸς εἶναι ἀκριβὴς ὡς ἔγγιστα, πρᾶγμα θλιβερὸν, καὶ τὸ ὁποῖον προβαίνει ὁσημέραι ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσι τὰ Κράτη δανειζόμενα. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλο τι ὀλέθριον ἐν τῷ συστήματι τῶν δημοσίων δανείων, ὅτι δὲν πληρόνονται πραγματικῶς τόσα, ὅσα δανείζονται ὀνομαστικῶς. Παραδείγματος χάριν, τὸ δανειζόμενον Κράτος ἐκδίδει χρεώγραφα, ἤτοι χρεωστικὰ ὁμόλογα, δίδοντα εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν τόκον 3,4,5 ἢ καὶ 6 ἐπὶ 100 φράγκων, ἐνῷ δὲν λαμβάνει τὰ 100 ταῦτα φράγκα ὅλα, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν πολὺ ἢ ὀλίγον, κατὰ τὴν ὑπόληψιν τὴν ὁποίαν ἔχουσιν εἰς τὸ δανειζόμενον Κράτος οἱ δανεισταὶ αὐτοῦ. Τῷ 1849 ἡ Γαλλία εἶχε δανεισθῆ 75, καὶ ἔδωκε χρεώγραφα ὡς ἂν ἐδανείζετο 100, μετὰ τόκου 5 ἐπὶ τούτοις τοῖς μὴ πραγματικοῖς 100. Χείρονα τούτων ἔπραξεν ἡ Τουρκία, τὸ Μεξικὸν, καὶ ἄλλα Κράτη.

Ἀρά γε δὲν θὰ ἦτο συμφορώτερον νὰ δανείζωνται πρὸς 7 καὶ 8 τοῖς 100, ὁμολογούμενα χρεῶσται μόνον ὅσων χρημάτων λαμβάνουσι πραγματικῶς; Τὸ ἄχθος θὰ κατήντα τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ τοὐλάχιστον, ὅταν θὰ ἤρχετο ἡ ὥρα τῆς πληρωμῆς, δὲν θὰ ὑπεχρεοῦντο ν' ἀποτίνωσι καὶ πλείονα τῶν ὅσα ἔλαβον.

Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ δημόσιον ταμεῖον τῆς Γαλλίας ὀφείλει ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς κακῆς συνηθείας 700 ἑκατομμύρια οὐδόλως ληφθέντα· λέγει δέ τις οἰκονομολόγος (ὁ Henry Parnell), ὅτι ἂν ἡ Ἀγγλία ἐπέστρεφε μόνον ὅσα ἔλαβε δάνεια ἀπὸ τοῦ 1775 μέχρι τοῦ 1816 ἐν ὥρᾳ εὐθέτῳ, ὅτε θὰ εὕρισκε τὰ χρεώγραφά της ἰσότιμα πρὸς τὴν ἀξίαν των (al pari), πάλιν θὰ ἔπασχεν ἀπώλειαν 171,234,449 λιρῶν στερλινῶν διὰ τὴν προειρημένην ὀλεθρίαν συνήθειαν.

Καθὼς παρατηρεῖ ἕκαστος, δὲν τρώγουσι μόνον οἱ ἄσωτοι υἱοὶ τὸν σῖτον αὐτῶν ἔτι ἄμεστον.

Ἐν συντόμῳ, συμφέρει ἢ ὄχι νὰ ὑφίστανται τὰ Κράτη αἰωνίως τὸ ἄχθος δημοσίου χρέους; Κατὰ τοῦτο σήμερον εἶναι διῃρημέναι αἱ γνῶμαι τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν. Καὶ ἡ μὲν Εὐρώπη ὑπὸ τοιούτου κατέχεται πυρετώδους ὀργασμοῦ πρὸς τὸ δανείζεσθαι, ὥστε, πλὴν τῆς Ἀγγλίας, ὅλα τὰ ἐν αὐτῇ Κράτη φαίνονται ὡς φιλοτιμούμενα ν' αὐξήσωσι τὸν ὄγκον τοῦ ἄχθους αὐτῶν· αἱ δὲ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς πράττουσιν ἐκ διαμέτρου ἐναντίον σύστημα· δὲν δανείζονται, ἐκτὸς ἂν περιέλθωσιν εἰς ἐσχάτην ἀνάγκην· καὶ ἀφοῦ δανεισθῶσιν, ἀποδίδουσι τὰ δανεισθέντα ὅσον τάχιστα. Τοῦτο βλέπομεν σήμερον τῳόντι πραττόμενον ὑπὸ τῆς ἐν Οὐασσιγκτῶνι Κυβερνήσεως· ἡ μεγάλη ἐκείνη Δημοκρατία ἀποτίνει καθ' ἕκαστον ἔτος 1000 ἑκατομμύρια φράγκων ἐκ τοῦ χρέους εἰς ὃ εἶχεν ἀναγκασθῆ, θέλουσα νὰ καταπολεμήσῃ τὰς ἀφηνιασάσας νοτίους αὐτῆς Πολιτείας.

Κακῶς πράττει ἀρά γε, ἢ καλῶς, τοῦτο προτιμήσασα τὸ σύστημα;

ΠΥΡΟΤΕΧΝΙΑ.

Ὄχι βεβαίως ἵνα διδάξωμεν τοὺς ἀναγνώστας πῶς νὰ κατασκευάζωσι πυροτεχνήματα, πρᾶγμα ἄλλως τε ἐπικίνδυνον, ἀλλ' ἵνα δώσωμεν εἰς αὐτοὺς ἰδέαν τινὰ περὶ τῶν ὑλῶν αἵτινες χρησιμεύουσιν εἰς τὰ λαμπρὰ χρώματα, τὰ ὁποῖα τέρπουσι καὶ ἐκπλήττουσι τοσοῦτον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνώπιον τῶν πυροτεχνημάτων, ἀρυόμεθα τὰ ἑπόμενα ἐξ ἐγχειριδίου τινὸς περὶ τούτων διαπραγματευομένου.

Πρὸς κατασκευὴν ΒΡΟΧΗΣ ΠΥΡΟΣ ἀναμιγνύουσιν οἱ πυροτέχναι ἐντὸς ἰγδίου 3 μέρη ἄνθρακος μετὰ 16 μερῶν κόνεως πυρίτιδος (pulvérin), περασμένης διὰ κρησέρας (κοσκίνου)· ἔπειτα δὲ πληροῦσι διὰ τοῦ μιγματος τούτου φυσίγγια διαφόρου μεγέθους. Ἡ βροχὴ αὕτη καθίσταται λαμπροτέρα ἐὰν λάβωσι 5 μέρη ἄνθρακος, 16 κόνεως πυρίτιδος, 8 νίτρου, καὶ 4 θειαφίου.

Πρὸς κατασκευὴν ΠΙΔΑΚΩΝ ΠΥΡΟΣ ἀναμιγνύουσιν 1 μέρος ἀντιμωνίου μετὰ 2 μερῶν ἄνθρακος λεπτοῦ καὶ 16 μερῶν κόνεως πυρίτιδος. Λαμπρότεραι δὲ γίνονται ἐὰν λάβωσιν 1 μέρος ρινισμάτων χάλυβος, 4 θειαφίου, καὶ 4 κόνεως πυρίτιδος.

Τὸ ΚΥΑΝΟΥΝ χρῶμα γίνεται διὰ 5 μερῶν νίτρου, 2 θειαφίου, καὶ 1 ἀντιμωνίου.

Τὸ ΠΡΑΣΙΝΟΝ, διὰ 63 μερῶν νιτράτου τοῦ βαρίτου, 11 θειαφίου, 24 χλωρικοῦ ἅλατος τῆς ποτάσσης, 2 ἄνθρακος, καὶ 2 ἐνθείου τοῦ ἀρσενικοῦ.

Τὸ ΙΩΔΕΣ, δι' 8 μερῶν χρωματικοῦ ἅλατος τῆς ποτάσσης, 4 θειαφίου, 3 κιμωλίας ξηρᾶς, 1 μέλανος ὀξειδίου τοῦ χαλκοῦ.

Τὸ ΛΕΥΚΟΝ, διὰ 46 μερῶν νίτρου, 23 θειαφίου, 6 πυρίτιδος στρατιωτικῆς, 18 ψευδαργύρου.

Τὸ ΚΙΤΡΙΝΟΝ, δι' 75 μερῶν νιτράτου σόδας ξηροῦ, 20 θειαφίου, 6 ἄνθρακος.

Τὸ ΕΡΥΘΡΟΝ, διὰ 4 μερῶν χλωρικοῦ ἅλατος τῆς ποτάσσης, 70 νιτράτου τῆς στροντιανῆς, 5 ἄνθρακος, 12 θειαφίου. — Ἕτερον ἐρυθρὸν χρῶμα ΠΟΡΦΥΡΟΥΝ, διὰ 42 μερῶν χλωρικοῦ ἅλατος τῆς ποτάσσης, 23 νίτρου, 23 θειαφίου, 10 ὀξειδίου μέλανος τοῦ χαλκοῦ, 3 ἐνθείου τοῦ ὑδραργύρου. — Ἕτερον ἐρυθρὸν, δι' 72 μερῶν νιτράτου στροντιανῆς ξηροῦ, 20 θειαφίου, 6 στρατιωτικῆς πυρίτιδος, 2 ἄνθρακος.

Αἱ διάφοροι αὗται συνθέσεις βάλλονται ἐντὸς φυσιγγίων μικρῶν ἢ μεγάλων, κατὰ τὸ μέγεθος ὃ θέλει νὰ δώσῃ ὁ πυροτέχνης εἰς τὰς πίδακας.

Πρὸς ἀνάδοσιν ΣΠΙΝΘΗΡΩΝ, ἀναμιγνύουσι 2 μέρη καμφόρας μεθ' 1 μέρους κόνεως πυρίτιδος καὶ 1 μέρους νίτρου. Ἀφοῦ δὲ καλῶς ἀναμιχθῶσιν αἱ ὕλαι αὗται, προστίθεται εἰς αὐτὰς 1 μέρος οἰνοπνεύματος (alcool), ὥστε νὰ σχηματισθῇ ζύμη τις ῥευστοτάτη, διὰ τῆς ὁποίας ποτίζουσι τολύπας (κουβάρια) ἐκ βάμβακος· ταύτας δὲ κυλίουσιν ἔπειτα ἐντὸς ξηροτάτης κόνεως πυρίτιδος. Ἐὰν εἰς τὰς τρεῖς προειρημένας ὕλας προστεθῇ καὶ 1 μέρος ψευδαργύρου, οἱ σπινθῆρες γίνονται λαμπρότεροι.

ΜΙΧΑΗΛ ΟΒΡΕΝΟΒΙΚ Γ'.

Ὁ ἡγεμὼν Μιχαὴλ τῆς Σερβίας, ὃν ἐστέρησαν τοῦ ζῆν δολοφόνοι χεῖρες τὴν 29 τοῦ παρελθόντος μαΐου (10 ἰουνίου), εἶχε γεννηθῆ τὴν 4 (16) σεπτεμβρίου 1823 ἐν Κραγουγεβάσσῳ. Δεκαεπταετὴς μόλις ἐν ἔτει 1839, ὅτε ὁ μὲν πατήρ του Μιλόσχης εἶχε παραιτηθῆ (τὴν [1] 13 ἰουνίου), εἷς δὲ ἀδελφός του πρεσβύτερος, ὀνόματι Μιλάνος, εἶχεν ἀποθάνει (τὴν [26] 8 ἰουλίου), ἀνέλαβεν αὐτὸς τὴν ἡγεμονείαν, εἰς ἣν ἐκλήθη ἐκ δευτέρου τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1860, μετὰ θάνατον τοῦ πατρός του, ὃν ἐπανέφερεν εἰς τὸν θρόνον ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχε καταβιβάσει αὐτὸν πρὸ 16 ἐτῶν ἡ ἐπανάστασις.

Ἡ πρώτη ἡγεμονεία τοῦ Μιχαὴλ ὑπῆρξε πολυκύμαντος, διὰ τὰ κομματικὰ πάθη τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ τὰς ἀδιαλείπτους ἔριδας. Ἡ ἐχθρότης τῆς μητρὸς καὶ τοῦ θείου του, ῥαδιουργούντων λαθραίως, τῆς μὲν μητρὸς πρὸς ἐπάνοδον τοῦ συζύγου αὐτῆς, τοῦ δὲ θείου πρὸς ἀνάβασιν αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον ἀντὶ τοῦ ἀνεψιοῦ, αἱ ἐπεμβάσεις τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν πρακτόρων τῶν ξένων Δυνάμεων, κατετύρβασαν τὸ μειράκιον, καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸ ἐν ἔτει 1842 νὰ παραδώσῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Καραγεώργεβικ.

Ἡ δευτέρα τοῦ Μιχαὴλ ἡγεμονεία, καίτοι βραχεῖα, μέλλει νὰ καθέξῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Σερβίας διάσημον θέσιν. Εἰς ὀλίγους ἡγεμόνας ἐδόθη νὰ πράξωσιν ὑπὲρ τοῦ τόπου αὐτῶν, ἐντὸς τόσον ὀλίγου καιροῦ καὶ διὰ τόσον μικρῶν μέσων, ὅ,τι κατώρθωσεν ὁ ἡγεμὼν Μιχαὴλ ὑπὲρ τῆς Σερβίας. Ὁ βαθμὸς ὃν ἐπέχει ἡ ἡγεμονία ἐκείνη σήμερον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἡ ἠθικὴ αὐτῆς ἰσχὺς ἐπὶ τῶν γειτνιαζόντων χριστιανικῶν φύλων, ἡ εἰς αὐτὴν ὑπόληψις τῶν Κυβερνήσεων τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης, διαδηλωθεῖσα ἐν τῷ προσφάτῳ ἔτι ζητήματι τῶν φρουρίων, ἡ κραταιὰ διοργάνωσις τοῦ στρατοῦ αὐτῆς, ἡ καλὴ κατάστασις τῶν οἰκονομικῶν, ἡ τακτικὴ δρᾶσις τῆς διοικήσεως, ὅλα ταῦτα ὁμοῦ, τὰ ἀναδείξαντα αὐτὴν, τὴν Σερβίαν λέγομεν, τὴν Σερβίαν, ἀξίαν νὰ ἐπονομασθῇ Πεδεμόντιον τῆς Ἀνατολῆς, — ὀφεί-

λονται εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Μιλόσχου καὶ εἰς τοὺς νουνεχεῖς ἄνδρας (τὸν Γαρασσανὶν, Μαρίνοβικ, κλπ.), εἰς οὓς ἐνεπιστεύθη τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων.

Αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες παρομοιάζουσι τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ Μιχαὴλ Ὀβρένοβικ πρὸς τὸ τοῦ Ἑρρίκου Δ΄, ὅστις, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ὡσαύτως, ἀφοῦ ἀποκατέστησε τὴν εὐταξίαν ἐν τῷ Κράτει αὐτοῦ καὶ τὰ πάντα ἡτοίμασε πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων σχεδίων, ἐδολοφονήθη ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ ἐπιστρέφων ἐκ περιπάτου, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ του, ὅστις καὶ ἐσέβετο καὶ ἠγάπα αὐτόν.

Νοτιοδυτικῶς τοῦ Βελιγραδίου ὑπάρχει τερπνὸν ἀγροτικὸν ἐνδιαίτημα τοῦ ἡγεμόνος, εἰς θέσιν Τοψὶ Δερὲ καλουμένην τουρκιστί. Αὐτόθι εἶχε μεταβῆ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ ὁ Μιλόσχης, ἐκπνεύσας τὴν (14) 26 σεπτεμβρίου 1860, αὐτόθι δὲ ἔμελλε μετὰ ὀκτὼ ἔτη νὰ ἐκπνεύσῃ καὶ ὁ ἔσχατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκ δολοφόνων χειρῶν. Ὁ ἡγεμὼν Μιχαὴλ μετέβαινεν ἐκεῖ καθεκάστην, καὶ διέτριβε μίαν ἢ δύο ὥρας περιφερόμενος εἰς τοὺς κήπους, ἢ εἰς τὸ πλησίον δάσος. Τὴν (29) 10 ἰουνίου, μετέβη κατὰ τὸ σύνηθες εἰς Τοψὶ Δερὲ, ὅπου μετ' ὀλίγον εἶχεν ἔλθει καὶ ἡ

Μιχαὴλ Ὀβρένοβικ Γ΄ καὶ πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ.

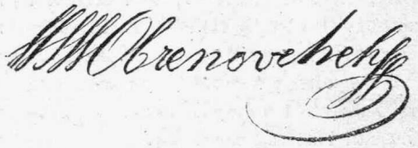

θεία του (χήρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρός του), μετὰ τῆς ἐξαδέλφης του Ἀννίκας καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Αἰκατερίνης. Ὅλοι ὁμοῦ κατηυθύνοντο, συνοδευόμενοι ὑφ' ἑνὸς ὑπασπιστοῦ καὶ ἑνὸς ὑπηρέτου, πρὸς τὸ μικρὸν δάσος τὸ συνεχόμενον μετὰ τοῦ κήπου, ὅπου τρέφονται πρὸς κυνηγεσίαν δορκάδες καὶ ἔλαφοι. Ὁ ἡγεμὼν προεπορεύετο μετὰ τῆς ἐξαδέλφης του, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς θείας, ἣν ἐκράτει ὁ ὑπασπιστὴς, καὶ τῆς θυγατρός της. Ὁ ὑπηρέτης ἤρχετο κατόπιν. Ἅμα κάμψαντες δενδροστοιχίαν τινὰ, διεσαυρώθησαν ὑπὸ τριῶν ἀνδρῶν, κοσμίως ἐνδεδυμένων, οἵτινες ἐχαιρέτισαν τὸν ἡγεμόνα διαβαίνοντα. Μετά τινας σιγμὰς, ἠκούσθησαν πολλαὶ συγχρόνως ἐκπυρσοκροτήσεις, καὶ ὁ ἡγεμὼν ἔπεσεν. Ὥρμησε τότε ὁ ὑπασπιστὴς κατὰ τῶν φονέων ἀνασπάσας τὸ ξίφος του, ἀλλὰ πάλιν ἐκπυρσοκροτήσεις ἐκ τοῦ συστάδην, καὶ τούτου μὲν ἐθραύσθη ὁ βραχίων, ὁ δὲ ὑπηρέτης ἐτραυματίσθη πλησίον του, ἡ Ἀννίκα ἔπεσε νεκρὰ, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἐτραυματίσθη καὶ αὐτὴ βαρέως. Μόνη ἡ θεία ἔμεινεν ἀπρόσβλητος.

Τὸ μέρος ἦτο ἔρημον καὶ ἀπομεμακρυμμένον τοῦ κοινοῦ περιπάτου· οἱ φονεῖς ἔφυγον· ἀλλ' εἷς ἐξ αὐτῶν

συνελήφθη πρὸς τὸ ἑσπέρας, καὶ ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀστυνομίας θὰ κατεσπαράττετο ὑπὸ τοῦ ἠρεθισμένου λαοῦ. Ἡ κοινὴ ἡσυχία οὐδόλως διεταράχθη, συσταθείσης πάραυτα προσωρινῆς τινος κυβερνήσεως ἐξ ὑπουργῶν καὶ γερουσιαστῶν.

Οἱ φονεῖς τοῦ ἡγεμόνος ἦσαν δύο ἀδελφοὶ ἐπονομαζόμενοι Ῥαδοβάνοβικ, καὶ ἕτερός τις, Μάρικ. Κατά τινα ἐφημερίδα τῆς Βιέννης, οὐδὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν παράδειγμα ὁμοίας φονικῆς λύσσης ἐπὶ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἐξαιρουμένου τοῦ δεξιοῦ βραχίονος, οὐδὲν μέλος ἢ ὀστοῦν αὐτοῦ ἔμεινεν ἄνευ τραύματος ἢ κατάγματος, ἐπειδὴ οἱ φονεῖς μετὰ τὰ πιστόλια μετεχειρίσθησαν πελέκεις. Τόσον φρικώδη ἦσαν τὰ ἐκδάρματα καὶ διαρρήγματα τῆς ἐπιδερμίδος, τόσον βαθέα καὶ χαίνοντα τὰ τραύματα, τόσον κατακεκομμένοι οἱ μυῶνες, οἱ τένοντες,

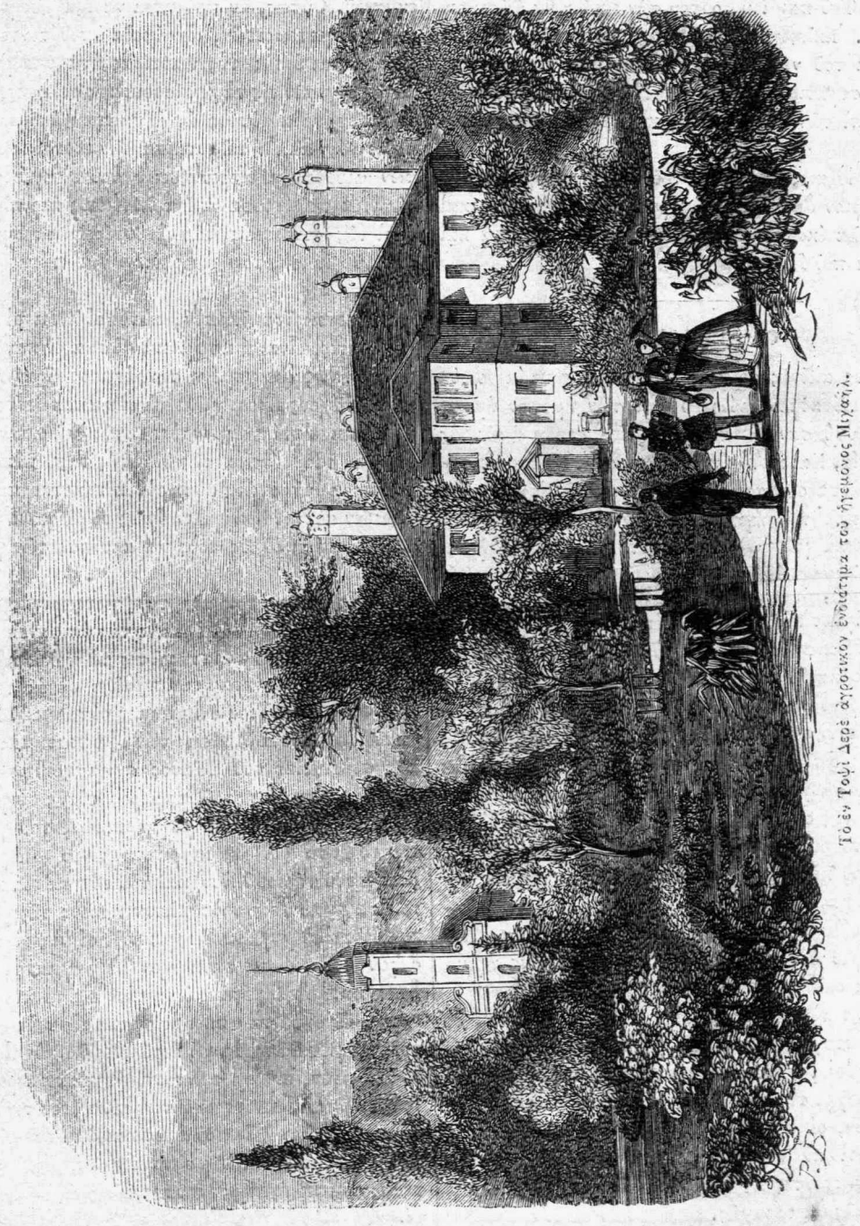

Τὸ ἐν Τοψὶ Δερὲ ἀγροτικὸν ἐνδιαίτημα τοῦ ἡγεμόνος Μιχαὴλ.

οἱ ἰνώδεις σύνδεσμοι τῶν ὀστῶν, ὥστε οἱ ἰατροὶ εἰργάσθησαν ὥρας πολλὰς ῥάπτοντες τὸ σῶμα, ἵνα δώσωσιν εἰς αὐτὸ μορφήν τινα.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ αἷμα μεταγγισθὲν ἀφθόνως πανταχοῦ τοῦ σώματος, ἔδωκεν εἰς αὐτὸ βαθύ τι κυανοῦν χρῶμα, καὶ κατέστησεν ἔτι ἐλεεινοτέραν τὴν ὄψιν αὐτοῦ.

Ἡ Ἀννίκα ἐκτυπήθη ὑπὸ τριῶν μολύβδων, οἱ δύο τῶν ὁποίων ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τοῦ αὐχένος της, ὁ δὲ τρίτος εἰσεχώρησεν εἰς τὰ ἄπαλα τῆς κάτω κοιλίας· δὲν ἐτόλμησαν δὲ νὰ ἐπιχειρήσωσι τὴν ἀπόσπασιν καὶ τούτου, φοβηθέντες τὴν αἱμορραγίαν. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ἀπέκρυψαν εἰς αὐτὴν τὸν θάνατον τῆς μητρός της καὶ τοῦ ἡγεμόνος, εἰπόντες ὅτι ἐσώθησαν ἀμφότεροι προσποιηθέντες εἰς τοὺς φονεῖς ὅτι τὰ τραύματα τοὺς εἶχον θανατώσει.

Ὁ ἡγεμὼν Μιχαὴλ Ὀβρένοβικ δὲν ἀφῆκε τέκνον· εἶχε σύζυγον Οὐγγαρίδα τινὰ, τὴν κόμησσαν Ἰουλίαν, θυγατέρα ἑνὸς τῶν θαλαμηπόλων τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, τοῦ κόμητος Φραγκίσκου Οὐνιάδου· πρὸ πολλοῦ ὅμως ἔζη κεχωρισμένος ἀπ' αὐτῆς.

Ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις τῶν Σέρβων (Σκουψίνα καλουμένη σερβιστὶ) ἀνηγόρευσε τῇ (20) 2 ἰουλίου ἡγεμόνα τὸν δεκατετραετῆ μόλις Μιλάνον Ὀβρένοβικ, ἔγγονον ἀδελφοῦ τινος τοῦ Μιλόσχου, ὀνομαζομένου Εὐφραίμ. Τοῦ παιδίου τούτου τὴν εἰκόνα θὰ δώσωμεν προσεχῶς. Ἐκλήθησαν δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως σύμβουλοι τοῦ νεαροῦ ἡγεμόνος οἱ ΚΚ. Βλασναβὰκ, ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, Ῥίστικ, πρώην ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ Γαβρίλοβικ, γερουσιαστής.

Ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ ταμείῳ τοῦ ἡγεμόνος εὑρέθησαν ἐν ἑκατομμύριον δουκάτων αὐστριακῶν εἰς χρυσίον, καὶ πολλὰ ἄλλα ἑκατομμύρια δουκάτων εἰς ἔγγραφα καὶ πράγματα πολύτιμα.

ΟΙ ΑΕΡΟΛΙΘΟΙ.

Πολλοὺς αἰῶνας τὸ οὐράνιον τοῦτο φαινόμενον ὑπῆρξεν ἀνεξέταστον, μόλις δ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, ὅτε ἀνεπτύχθησαν αἱ ἐπιστῆμαι, ἐξεζητήθη ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ αἰτία. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνομίσθη ὅτι τὰ παράδοξα ταῦτα σώματα ἐγεννῶντο ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ τῆς γῆς· ἀλλ' ἡ ἐξήγησις αὕτη, εὔλογος ἴσως διὰ τὰ μικροσκοπικὰ μόρια, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς μεταλλικοὺς ὄγκους χιλιάδων χιλιογράμμων βά- [illegible] ἢ εἰς τεμάχια πετρῶν εὐμεγέθη, περιέχοντα ὀρυκτὰ ἐντελέστατα ἀποκρυσταλλωμένα.

Ἐσυμπέραναν λοιπὸν τότε ὅτι τὰ σώματα ταῦτα, ὡς ἔχοντα ἱκανὴν συγγένειαν μετὰ τῶν ἡφαιστείων ὑλῶν, ἐξεσφενδονίζοντο ἐκ τῶν ἡφαιστείων τῆς σελήνης, καὶ ταύτην τὴν εἰκασίαν ὑπεστήριξεν ὁ Λαπλάκιος (Laplace)· ἁπλῆ τις ὅμως παρατήρησις ἀποδεικνύει τοῦτο ἐσφαλμένον. Ἐὰν σῶμά τι οὕτω βαρὺ κατέπιπτεν ἀπὸ τῆς σελήνης εἰς τὴν γῆν, βεβαίως δὲν θὰ ἐξετρέπετο τοσοῦτον ἐπαισθητῶς τῆς εὐθείας γραμμῆς, τῆς ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς γῆς πρὸς τὸ κέντρον τῆς σελήνης· καὶ κατὰ συνέπειαν, οἱ εἰς τὰ βάθη τῆς Σιβηρίας παλαιόθεν ἀνακαλυφθέντες μεγάλοι ὄγκοι μετεωρικοῦ σιδήρου δὲν ἠδύναντο νὰ προέλθωσιν ἐξ ἡφαιστείων τῆς σελήνης.

Πόθεν λοιπὸν προέρχονται ἡμῖν οἱ λίθοι οὗτοι, ἐξ οὐρανοῦ πίπτοντες; Κατὰ τὸν γερμανὸν φυσικὸν Χλάδνην (Chladni), συντάξαντα μεθοδικὸν κατάλογον ὅλων τῶν μέχρι σήμερον ἐγνωσμένων πτώσεων τοιούτων πετρῶν, οἱ ἀερόλιθοι ἢ μετεωρικοὶ λίθοι εἶναι τόσοι μικροὶ πλανῆται περιστρεφόμενοι περὶ τὸν ἥλιον, καὶ πίπτοντες εἰς τὴν γῆν, τίς οἶδε τίνος ἕνεκα ἀστρονομικῆς διαταραχῆς.

Ὅτι αἱ πέτραι ἢ οἱ ὄγκοι τοῦ μετεωρικοῦ σιδήρου, οἱ συγχεόμενοι σήμερον ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐπωνυμίαν μετεωριτῶν, πολὺν καιρὸν πρὶν ἢ πέσωσιν εἰς τὴν γῆν μένουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν, περιφερόμενοι ἐντὸς τοῦ πλανητικοῦ ἡμῶν συστήματος μετὰ τάχους ἀστρονομικοῦ ὡς καὶ οἱ πλανῆται αὐτοὶ, πᾶς τις παραδέχεται τοῦτο μετὰ τοῦ Χάλδνου ὡς τὸ εὐλογώτατον· ἐσχάτως δὲ ὁ Γάλλος Daubrée, ἀσπαζόμενος τὴν αὐτὴν γνώμην, ἐξέδωκεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πραγματείαν, νέον φῶς ἐπιχέουσαν ἐπὶ τῆς γενεαλογίας τῶν μετεωριτῶν.

Ἐκ φύσεως ὁ ἄνθρωπος τὰ πάντα καταμετρεῖ κατὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἀνάστημα, ἢ κατὰ τὸ μέγεθος τῆς σφαίρας ἡμῶν· τὸ αὐτὸ τοῦτο λοιπὸν πράττει καὶ ὡς πρὸς πᾶν τάχος, πᾶσαν ἀπόστασιν, καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἢ ἀρχαιότητα· σμικρύνομεν ὅλα, ἐνῷ τὰ πράγματα τὰ φυσικὰ δηλοῦσιν ἡμῖν ἐν ταῖς ἰδιότησιν αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς λειτουργίαις καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῶν, λεπτομερείας προϊούσας εἰς τὸν ἔσχατον ὅρον τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ πιθανοῦ. Οὕτως, ἂν πρόκηται νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἀρχὴν τῶν μετεωριτῶν, ἀρχόμεθα ὑποθέτοντες ὅτι σχηματίζονται ἐντὸς τῆς ἡμετέρας ἀτμοσφαίρας· ἔπειτα καταφεύγομεν εἰς τὰ ἡφαίστεια τῆς σελήνης, καὶ τέλος παραδεχόμεθα αὐτοὺς ὡς ῥήγματα ἢ λείψανα πλανήτου τινός· ἀλλ' ἡ τελευταία ἡμῶν εἰκασία κατέστη, διὰ τῶν μεθοδικῶν ἐξερευνήσεων τοῦ εἰρημένου Γάλλου, ἀλήθεια παρέχουσα καὶ πολυτίμους περιπλέον νύξεις περὶ τῆς συνθέσεως τῶν βαθυτέρων στρωμάτων τοῦ γηΐνου φλοιοῦ, τῶν ἀπροσίτων διὰ πάσης ἄλλης μεθόδου.

Οἱ μετεωρῖται λοιπὸν, αὐτοὶ οἱ λίθοι οἱ ἐξ οὐρανοῦ πίπτοντες, εἶναι ἡ κοσμικὴ οὐσία ἐν παντὶ μεγέθει· οὐσία ἥτις, διερχομένη τὴν ἀτμοσφαῖραν ἡμῶν μετὰ μέσου τάχους εἴκοσι χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, χαράττει ἀφεύκτως ἐντὸς αὐτῆς γραμμὴν φωτεινὴν διὰ τὴν σφοδρότητα τῆς θλίψεώς της· τόσον, ὥστε ἡ πρότερον ψυχροτάτη αὕτη οὐσία τήκεται περὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς. Καὶ πάλιν ὅμως τὸ ῥῆγμα εἶναι γωνιῶδες καὶ φέρει ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τῶν γηΐνων οὐσιῶν.

Ὁ Daubrée ἐπριόνισε τοὺς μετεωρίτας ὅσους συνέλεξε πανταχόθεν, καὶ ἐλείανε τὰς ἐπιφανείας των· ὥστε ἐκ πρώτης ὄψεως παρατηρεῖ τις τὰ πολυάριθμα συνθετικὰ αὐτῶν σώματα· συμπεραίνει δὲ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ὁ διάσημος οὗτος γεωλόγος, ὅτι ἡ μετεωρικὴ οὐσία διαφέρει τῶν ἐξ ὑποστήματος καὶ διὰ τῆς συνεργείας τοῦ ὕδατος σχηματισθεισῶν πετρῶν τῆς γῆς· ὅτι τὸ πετρῶδες μέρος αὐτῆς σύγκειται πρὸ πάντων ἐκ χαλικιτῶν μαγνησιακῶν, τοῦ γένους τοῦ περιδότου (εἴδους κιτρινοπρασίνου διαφανοῦς καὶ δυσξέστου τιμίου λίθου) καὶ τοῦ εὐστατίτου, οὐσιῶν πλεοναζουσῶν εἰς τοὺς πλουτωνικοὺς τῆς γῆς λίθους, καὶ ὅτι, ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ, οἱ ἐκ μετεωρικοῦ σιδήρου λίθοι οὗτοι εἶναι χονδρὰ ψήγματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἐγκεκολαμμένα εἰς τὸ πετρῶδές των μέρος, ὡς εἶναι τὰ μικρὰ ψήγματα εἰς τοὺς ἀερολίθους τοὺς ἡμιμεταλλικούς. Οἱ ἀερόλιθοι λοιπὸν εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἂν ὄχι πάντοτε, ῥήγματα προερχόμενα ἐκ τῶν βαθυτέρων στρωμάτων πλανήτου τινὸς συντριβέντος, μᾶλλον ἢ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτοῦ φλοιοῦ· εἰκασία εὐλογωτάτη, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ὀλιγότητος τῆς τελευταίας ταύτης ὕλης ὡς πρὸς τὴν προτέραν.

Δὲν ἠκούσθη εἰσέτι, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἐβεβαιώθη ἂν ἐθανατώθη ἄνθρωπος κτυπηθεὶς ἐκ πτώσεως μετεωρίτου· τοῦτο δὲ διὰ τὴν σπάνιν τοῦ φαινομένου καὶ τὴν μικρότητα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὡς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γηΐνης σφαίρας· βεβαίως ὅμως ὁ κίνδυνος οὗτος ἀπειλεῖ ὅλους ἡμᾶς ἀνεξαιρέτως, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, εἴτε ἔξω, εἴτε ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἡμῶν, καθὼς ὁ κεραυνὸς, ὅστις ἀληθῶς μὲν ἐπίκειται ἡμῖν μόνον ἐν ὥρᾳ θέρους, ἀλλ' ἀσυγκρίτως συνεχέστερον. Ὅσον εἶναι τὸ φαινόμενον φοβερὸν, τόσον καὶ σπάνιον ἀγαθῇ τύχῃ· διότι ἄλλως ἔπρεπε νὰ ζῶμεν ὑπὸ γῆν, ὡς οἱ μεταλλευταὶ καὶ ὀρύκται τῶν ὑπονόμων, ἵνα μὴ φοβώμεθα ἐκ τῆς πτώσεως ὄγκων σιδήρου, ὧν ἡ ταχύτης ὑπερβαίνει πεντηκοντάκις τὴν τοῦ βλήματος πυροβόλου.

Πᾶσα πτῶσις μετεωρίτου εἶναι ἰδίως ἀξιοπερίεργος· μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἀνάλυσιν αὐτοῦ. Καίτοι εἶναι πλεῖστοι οἱ ἤδη περιγραφέντες, οὐδὲν δύναταί τις νὰ προείπῃ περὶ τῆς φύσεως τῶν μελλόντων νὰ πέσωσιν. Ὁ Daubrée ἐν τούτοις κατέστη ὁ ἱστοριογράφος αὐτῶν· οὕτω πρό τινων μηνῶν διεκοίνωσεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν περιγραφὴν λεπτομερῆ τοῦ παραδοξοτάτου μετεωρίτου, ὅστις εἶχε πέσει τὴν (28) 9 ἰουνίου 1867 ἐν Τραδγέρᾳ τῆς Ἀφρικῆς, πλησίον τοῦ Σετίφου, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Κωνσταντίνης. Συνέβη περὶ ὥραν δεκάτην τῆς νυκτός· ἡ λάμψις τοῦ φαινομένου παρετηρήθη καὶ ἐκ Κωνσαντίνης, ἀπεχούσης ὑπὲρ τὰ 120 χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ τόπου ἔνθα ἔπεσεν ὁ μετεωρίτης ἐκεῖνος, καὶ ὁ κρότος τῆς ἐκρήξεως ἠκούσθη μέχρις ἀποστάσεως 35 χιλιομέτρων εἰς τὰ πέριξ. Συνήχθησαν δὲ ἐξ αὐτοῦ τέσσαρα ἢ πέντε τεμάχια, ὧν τὸ ὀγκωδέστερον ἔχει βάρος 6 χιλιογράμμων (σχεδὸν 5 ὀκκάδων).

Παρὰ πάντας τοὺς ἄλλους γνωστοὺς μετεωρίτας, οὗτος εἶναι ὅλος μέλας, δὲν ἔχει δὲ τὸν ἐκ τῆς τήξεως τῆς ἐπιφανείας προερχόμενον φλοιὸν, καὶ πίπτων, ἀντὶ νὰ ἄξῃ γραμμὴν μὴ ἀπέχουσαν πολὺ τῆς καθέτου, ὡς συμβαίνει πάντοτε, ἦλθε σχεδὸν ὁριζοντείως· διότι φθάσας εἰς τὴν γῆν ἐχάραξεν ἐπ' αὐτῆς αὔλακα χιλίων μέτρων ἔχουσαν μῆκος, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐγχωρίων, καὶ τέλος ἐνεπήχθη εἰς τὸ χῶμα μέχρι 30 ἑκατοστομέτρων (ἡμίσεος σχεδὸν πήχεως).

Περιεῖχε, Χάλικα	39,2
Μαγνησίαν	25,7
Πρωτοξύδιον τοῦ σιδήρου . . .	14,1
Τίτανον	2,7
Σίδηρον θειόκρατον	8,1
Σίδηρον νικελειοῦχον	8,3
Σόδαν, λευκαργιλλίτιδα, χρῶμον, κλπ.	1,3
	99,4

Ο ΠΑΤΗΡ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΠΤΗΝΑ.

Χωρικός τις εἶχε πολλοὺς υἱοὺς καὶ πολλὰς θυγατέρας καὶ γαμβρούς· τὸν συνεβούλευον δὲ τὰ τέκνα του νὰ παύσῃ ἐργαζόμενος, ἕνεκα τῆς πρεσβυτικῆς του ἡλικίας, καὶ νὰ συγκατοικήσῃ μεθ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἀφοῦ διανείμῃ εἰς ὅλα τὴν περιουσίαν του.

— Ἀκούσατε, τέκνα μου, τοῖς εἶπεν ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος· ἡ πρότασίς σας εἶναι ἴσως καλὴ, ἀλλ' ἀπαιτεῖ σκέψιν, καὶ μετὰ ἕνα μῆνα σᾶς λέγω ὅ,τι ἀποφασίσω.

Μετὰ παρέλευσιν τοῦ μηνὸς, καλεῖ ὁ γέρων περὶ αὐτὸν τὰ τέκνα του ὅλα, καὶ τοῖς λέγει τὰ ἑπόμενα.

— Ἀφ' ἧς ἡμέρας μ' ὑπεβάλετε τὴν πρότασίν σας ἐκείνην, ἔλαβα νέαν τινα πεῖραν· ἔκαμα νέαν τινὰ ἀνακάλυψιν. Εἰς τὸν ἀγρὸν, ἔξω, εὕρηκα μίαν φωλεὰν στρουθίων. Ἐπῆρα τοὺς νεοσσοὺς ὅλους, τοὺς ἔβαλα ἐντὸς κλωβίου καθὼς ἦσαν μὲ τὴν φωλεὰν, καὶ ἐκρέμασα τὸ κλωβίον εἰς τὸ παράθυρόν μου. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν κατεθορυβήθησαν· δὲν ἔπαυον βάλλοντες φωνὰς λυπηράς· κατ' ἀρχὰς περιεπέτων γύρω τῆς οἰκίας μὴ πλησιάζοντα εἰς τὴν φυλακὴν ὅπου διέκρινον τὰ φίλτατα μικρά των, ἔπειτα ὅμως, βλέποντες αὐτὰ ἀνοίγοντα τὰ στόματά των καὶ κράζοντα ὅτι ἐπείνων, ἐπλησίασαν κατ' ὀλίγον, καὶ τέλος ἤρχισαν καὶ οὕτω πεφυλακισμένα νὰ τὰ τρέφωσιν, εἰσάγοντες τὸ ῥάμφος των μετὰ τῆς τροφῆς διὰ τῶν συρμάτων τοῦ κλωβίου. Μετά τινας ἡμέρας, ἀφοῦ οἱ νεοσσοὶ ἐπτερώθησαν καλῶς, ἔστησα ἰξὸν καὶ συνέλαβα καὶ τοὺς γονεῖς· καὶ τότε αὐτοὺς μὲν ἔκλεισα εἰς τὸ κλωβίον, τὰ δὲ μικρά των ἀπέλυσα. Ἀπεπέταξαν ἐλεύθερα. Ἐνόμισα, μεθ' ὅσα εἶδα αὐτοῖς ὄμμασιν, ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς νὰ βάλω εἰς τὸ κλωβίον κεγχρίον καὶ νερὸν διὰ τοὺς γονεῖς τῶν ἀπελευθερωθέντων στρουθίων· ἀλλ' εὑρέθην ἠπατημένος μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀχαριστίαν των. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἔκραζον ἐκ τοῦ κλωβίου ὅτι ἐπείνων, ἀλλὰ τὰ μικρά των ποτὲ δὲν ἦλθον φέροντα εἰς αὐτοὺς τροφήν. — Τέκνα μου, θὰ φυλάξω κ' ἐγὼ τὴν περιουσίαν μου.

Τὸ εὐφυὲς καὶ χαρίεν τοῦτο διήγημα διδάσκει ὅτι οἱ γονεῖς, ὅταν ἔχωσιν ἀφορμὰς δυσπιστίας ἐκ τῆς διαγωγῆς τῶν τέκνων, πρέπει νὰ μένωσιν αὐτοὶ κύριοι καὶ διαχειρισταὶ τῆς ἰδίας των περιουσίας ἐνόσῳ ζῶσι καὶ διατηρῶσι σῶας τὰς φρένας. Τότε δὲ μόνον ἡ δυσπιστία αὕτη θὰ ἦτο παράλογος καὶ ἄδικος, ἂν τὰ τέκνα δὲν ἦσαν μοχθηρὰ ἢ ἄσωτα, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀπεδείχθησαν χρηστὰ πρὸς τοὺς γονεῖς, ἱκανὰ δὲ καὶ νὰ διαχειρισθῶσιν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς των καὶ ν' αὐξήσωσι τὴν περιουσίαν· ἐνὶ λόγῳ, ὄχι ἀνάξια τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν γηραιῶν γονέων των· διότι, ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι στρουθία πράττοντα μόνον ὅ,τι ὑπαγορεύει εἰς αὐτὰ ἡ φύσις, ἀλλὰ κτίσματα λογικὰ ἔχοντα νοῦν, ἔχοντα συνείδησιν καὶ, — τὴν μεγίστην τῶν ἐγγυήσεων, — φιλοτιμίαν, ἀχώριστον εἰς τοὺς χρηστῆς διαγωγῆς καὶ ἀγαθῆς φύσεως.

Ο ΚΟΜΗΣ ΒΙΣΜΑΡΚ.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ πρωθυπουργὸς τῆς Πρωσσίας κόμης Βίσμαρκ Σωγχάουσεν (Bismark-Schœnhausen), οὗτινος δίδομεν κατωτέρω τὴν εἰκόνα, ἐγεννήθη ἐν Πομερανίᾳ· ἔχει δὲ σήμερον ἡλικίαν 55 ἐτῶν περίπου. Ὁ τοσοῦτον μεγαλύνας τὴν αὐτοῦ πατρίδα περίνους οὗτος ἀνὴρ ἤρξατο τοῦ δημοσίου βίου του ἀπὸ τοῦ διοικητικοῦ κλάδου, γενόμενος ἀκολούθως συμβουλος τοῦ Κράτους, πρέσβυς παρὰ τῇ ἐν Φραγκοφορτίῳ Διαίτῃ τῶν γερμανικῶν Κρατῶν, ἐν ἔτει 1848, πληρεξούσιος ὑπουργὸς παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Ῥωσσίας εἰς Πετρούπολιν, ὡς καὶ παρὰ τῇ γαλλικῇ ἐν Παρισίοις ἐπὶ μῆνας ἕξ.

Ὁ κόμης Βίσμαρκ ἀνήκει εἰς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ἀριστοκρατικὴν μερίδα τῆς πατρίδος του· ἐπιχειρηματίας τολμηρὸς καὶ εὔτοχος, τὰ πάντα ἔφερε μέχρι τοῦ νῦν εἰς αἴσιον πέρας, ὡς τὰ τῶν δουκάτων Σλεσβίχου καὶ Χολστεΐνου, τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἕσσης, τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ὁμοσπονδιακῆς ἐξουσίας, τὴν γαλλογερμανικὴν ἐμπορικὴν συνθήκην, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ πρωσσικοῦ στρατοῦ, τὸν κατὰ Αὐστρίας πόλεμον, καὶ τέλος τὴν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῆς Πρωσσίας συνένωσιν ὅλων τῶν βορείων κρατῶν τῆς Γερμανίας, μέχρι τοῦ ποταμοῦ Μοίνου.

Πρὸ τοῦ τελευταίου τούτου κατορθώματος, ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος τὸν κατεγέλα, παραβάλλων αὐτὸν πρὸς τὸν ποτὲ γάλλον ὑπουργὸν πρίγκηπα Πολιγνιὰκ, ὅστις τὰ πάντα ἐπεχείρει συγχρόνως, νομίζων αὐτὰ εὐκατόρθωτα, μέχρις οὗ ἐναυάγησεν εἰς τὸ ἀδύνατον· ὁ Βίσμαρκ ὅμως ἀπέδειξε διὰ τῶν ἔργων ἄκριτον καὶ ἄδικον ταύτην τὴν παραβολήν.

ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΑΣΣΙΜΒΟΝΙΩΝ.

Εἰς τὴν βορείαν Ἀμερικὴν, ὡς καὶ εἰς τὴν νότιον, ὑπάρχουσιν εἰσέτι πολλαὶ ἄγριαι νομαδικαὶ φυλαὶ, περὶ τῶν περιέργων ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν ὁποίων θὰ λάβωμεν ἀφορμὴν πολλάκις νὰ ὁμιλήσωμεν. Μία ἐξ αὐτῶν, ἡ τῶν Ἀσσιμβονίων (Assiniboins) λεγομένη, εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς μεθορίου γραμμῆς μεταξὺ Νέας Βρετανίας καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἤτοι μεταξὺ τῶν ποταμῶν Μισσούρη καὶ Σασκωταβανοῦ, ἰδίως δὲ πέριξ τοῦ φρουρίου τῆς Ἑνώσεως, ὅπου ὑπάρχει σημαντικὸν κατάστημα Ἑταιρίας συναγούσης καὶ ἐμπορευομένης τὰ δέρματα ἀγρίων ζώων. Οἱ Ἀσσιμβόνιοι εἶναι τῆς αὐτῆς φυλῆς τῶν Σιούτων, ἀλλ' ἐχωρίσθησαν ἀπ' αὐτῶν ἐλθόντες εἰς ἔριδας. Ἀριθμοῦνται δὲ ἕως εἰκοσακισχίλιοι, ἐν οἷς ἑπτακισχίλιοι μαχηταί.

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Πρωσσίας κόμης Βίσμαρκ.

Κατὰ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν δὲν διαφέρουσι πολὺ τῶν ἄλλων ἀγρίων φύλων. Πιστεύουσι καὶ οὗτοι εἰς μέλλουσάν τινα ζωὴν, φρονοῦντες ὅτι οἱ νεκροὶ μεταβαίνουσιν εἰς χώραν κειμένην πρὸς μεσημβρίαν, ὅπου οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ ἀνδρεῖοι εὑρίσκουσι γυναῖκας καὶ ποίμνια βονάσων ἐν ἀφθονίᾳ, ἐνῷ οἱ φαῦλοι καὶ ἄνανδροι στέλλονται εἴς τινα νῆσον, ὅπου διατελοῦσι στερούμενοι πασῶν τῶν ἡδονῶν τῆς ζωῆς.

Κατὰ δύο τρόπους θάπτουσιν οἱ Ἀσσιμβόνιοι τοὺς νεκρούς των· τοὺς μὲν ἀνδρείους ἀποθέτουσιν ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ χώματος, ἐπειδὴ, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, εἶναι ἱκανοὶ νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτούς· τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐμποδίζει τοὺς λύκους τοῦ νὰ τοὺς καταφάγωσι, καίτοι τοὺς σκεπάζουσι χάριν προφυλάξεως διὰ ξύλων καὶ πετρῶν· τοὺς δ' ἄλλους ἀναβιβάζουσι κοινῶς ἐπὶ τῶν δένδρων, ἢ ἐπὶ στυλωμάτων ὑψηλῶν. Καὶ συνεχῶς λοιπὸν ἀπαντῶνται εἰς τὴν χώραν των τοιοῦτοι ἐναέριοι τάφοι, ὅπου ἐνίοτε τρία καὶ τέσσαρα σώματα κεῖνται ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δένδρου, σκεπασμένα κατ' ἔθος ὑπὸ δορᾶς βονάσου. Ἡ βροχὴ καὶ τοῦ ἀέρος ἡ ἐπάφησις λευκαίνουσιν ἐκεῖνα τὰ λείψανα· λύκοι δὲ πολλοὶ ὠρύονται παρὰ πόδας τοῦ δένδρου, ἀνατείνοντες τὸ ρύγχος καὶ περιμένοντες νὰ πέσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ κἀνὲν μέλος τοῦ πτώματος· καταπληκτικὴ δέ τις ἀντίθεσις ὑπάρχει κατὰ τοὺς περιηγητὰς εἰς τὴν θέαν τῆς ὡραίας καὶ πλουσίας ἐκείνης φύσεως, καὶ τῶν ἀποσυντιθεμένων τούτων ἀνθρωπίνων λειψάνων, ἅτινα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ βλέπουσι ῥέποντα, καὶ καραδοκοῦσι τὴν πτῶσιν αὐτῶν.

Ἡ λαμπρότης καὶ ὁ πλοῦτος τῶν δασῶν ἐκείνων ἐν τούτοις εἶναι ἀνώτερα πάσης περιγραφῆς. Πανταχόσε δρόσος καὶ μυστήριον· σκιρτᾷ ἡ ζωὴ ὑπὸ τὰ ἀμφιλαφῆ ἐκεῖνα προαιώνια δένδρα, ὑπὸ τὰ συνηρεφῆ ἐκεῖνα πάνδροσα φύλλα, εἰς τὰ ἄνθη ἐκεῖνα τὰ παράδοξα, τὰ ἔξαλλα, εἰς τὰ χόρτα ἐκεῖνα τὰ ὑψηλὰ, εἰς τὴν χλόην ἐκείνην τὴν ἀειθαλῆ, ὅπου πτηνὰ πολυποίκιλα καὶ πο-

Ἐναέριος τάφος ἀγρίων ἐν τῇ Ἀμερικῇ.

λύχροα ἀένναα ἀφίνουσι λαρυγγίσματα ἡδύφωνα καὶ περετισμούς. Ὁ ἐπίγειος παράδεισος δὲν θὰ ἦτο λαμπρότερος. Ἐννοεῖ δ' ἕκαστος ὁποίαν ἀγρίαν ποίησιν περιχέει εἰς τοὺς εὐρεῖς τούτους ἀκατοικήτους δρυ-

μοὺς ἡ ἀπροσδόκητος ὄψις τῶν ἐναερίων νεκρῶν ἐκείνων σωμάτων, ταλαντευομένων ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀέρος μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς.

Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΥΤΟΥ

κατὰ τοὺς γερμανοὺς κριτικούς.

Μεγάλως θὰ ἐπλανῶντο ὅσοι, γεννηθέντες ἐν μέσῳ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, θὰ ἐφρόνουν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἐκέκτητο ἀνέκαθεν ὅλας τὰς ἰδέας αἵτινες εἶναι τὰ ὄργανα τοῦ πολιτισμοῦ τούτου· καθὼς οἱ λαοὶ καὶ αἱ φυλαὶ, οὕτω καὶ αἱ ἰδέαι, ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των, τὰς ἐκλείψεις ἢ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν. Ὁπόσα στοιχεῖα σύμμικτα ἐνυπάρχουσιν εἰς αὐτὸν τὸν ἀσαφῶς πως λεγόμενον πολιτισμόν! Παρομαρτοῦσα πρὸς τὴν ἱστορίαν, ἥτις ἐπιδιώκει μὲν τὰς ἐπιδείξεις καὶ τὰς δραματικὰς ἐντυπώσεις καὶ καταστροφὰς, γέμει δὲ καταλόγων δυναστειῶν, καὶ χρονολογιῶν μαχῶν ἢ πολέμων, ἡ νεωτέρα πολυμάθεια σπουδάζει τὸν βραδὺν καὶ ἀφανῆ σχηματισμὸν τῶν φιλοσοφικῶν, θρησκευτικῶν τε καὶ ἐπιστημονικῶν δοξασιῶν, αἵτινες εἶναι ὡς ἡ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Οὕτω δὲ αἱ τῆς κριτικῆς ἐξερευνήσεις ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν ἀληθῆ αὐτῆς σημασίαν, ἐξηγοῦσι τὴν ἀκμὴν ἢ τὴν παρακμὴν τῶν ἐθνῶν, ὑποδεικνύουσιν εἰς τὰς φυλὰς τὴν ἰδίαν ἑκάστης κλῆσιν, καὶ ἐπιχέουσι φῶς τι ὅλως νέον ἐπὶ τοῦ μεγάλου δράματος οὗτινος εἴμεθα πράκτορές τε καὶ θεαταί. Καὶ ποῦ δὲν ἔφερεν ἡ κριτικὴ τὴν δᾳδά της; εἰς τὴν θεολογίαν, εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γλωσσῶν καὶ τῶν γραμματικῶν, εἰς τὴν ἐθνογραφίαν, εἰς τὴν γεωγραφίαν, εἰς τὴν τέχνην. Καὶ περικλειομένη δὲ ἐντὸς κύκλου στενωτάτου καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀγονωτάτου, πάλιν κατορθοῖ καὶ οὕτω διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος αὐτῆς νὰ συγκομίζῃ τοὺς πολυτιμοτάτους τῶν καρπῶν. Τίς θὰ ἐπίστευεν ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι ἡ ἱστορία τῶν μαθηματικῶν, παραδείγματος χάριν, χορηγεῖ τιμαλφεῖς ἀποδείξεις ἐπὶ τῆς γενικῆς τῶν πολιτισμῶν ἱστορίας; Οἱ θέλοντες νὰ διαβεβαιωθῶσι περὶ τούτου, ἂς ζητήσωσι πόνημά τι τοῦ Μαυρικίου Κάντορος (Cantor), καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἑιδελβέργης, διαπραγματευόμενον περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν μαθηματικῶν, καὶ ἐπιγραφόμενον, « Συνεισφοραὶ μαθηματικαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς τῶν λαῶν ἐκπαιδεύσεως. » Θ' ἀπορήσωσιν εὑρήσοντες ἐν τῷ πονήματι τούτῳ πλείστας καὶ περιεργοτάτας παρατηρήσεις, προερχομένας ἐξ ἐρευνῶν ἀγονωτάτων κατ' ἐπιφάνειαν. Πρὸ τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ, οὐδείς ποτε φαντάζεται μέχρι τίνος βαθμοῦ ἡ ἱστορία τῶν μαθηματικῶν χρησιμεύει πρὸς διασάφησιν τῆς κυρίως λεγομένης ἱστορίας. Ἐπειδὴ εἶναι στενὸν τοῦτο τὸ στάδιον, νομίζει ἕκαστος ὅτι οὐδὲν ἢ σχεδὸν οὐδὲν θὰ εὕρισκε νὰ σταχυολογήσῃ ἐντὸς αὐτοῦ· καὶ ὅμως, ὀλίγον ἐὰν τις σκεφθῇ, καταλαμβάνει ὅτι δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα ἔχον τοσαύτην σχέσιν μετὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, μετὰ τῶν ἠθῶν, τῶν παραδόσεων καὶ παντὸς ὅ,τι συνιστᾷ τὸν πολιτισμὸν οἱουδήποτε λαοῦ, ὅσον ἡ μαθηματικὴ ἐπιστήμη. Ἡ ἀριθμητικὴ ὄχι μόνον κανονίζει τὰς ἕξεις τοῦ ἐμπορίου, τὰς σχέσεις τοῦ κεφαλαίου μετὰ τῆς ἐργασίας, τὰ συναλλάγματα, ἀλλ' ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ὑψηλοτέραν λειτουργίαν, ὅτι σημαίνει ἔν τινι φυλῇ τὸν βαθμὸν τοῦ κερδοσκοπικοῦ αὐτῆς πνεύματος. Ταύτης τὰ σημεῖα, τὰ σύμβολα, αἱ πράξεις, ὁτὲ μὲν ἀντιτάττουσι πρὸς τὸ ἀφῃρημένον ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια, ὁτὲ δ' ἀνοίγουσιν ἀχανεῖς εἰς αὐτὸ ἐκτάσεις. Ἡ τῶν ἀριθμῶν ἐπιστήμη χορηγεῖ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας τὰ μέτρα ἄνευ τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατος ἡ πρόοδος αὐτῶν· συντείνει δ' ὡσαύτως καὶ ἢ εἰς μαίευσιν, ἢ εἰς ἀόριστον ἀναβολὴν τῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως, κατὰ τὰς μᾶλλον ἢ ἧττον φιλοσοφικὰς ἰδέας ἐφ' ὧν βασίζεται.

Ἡ γεωμετρία προτίθεται ἄλλο παρὰ τὴν ἀριθμητικήν· ὁ μὲν ἀριθμὸς εἶναι ἀφῃρημένον τι, τὸ δὲ σχῆμα λαλεῖ εἰς τὰς αἰσθήσεις καὶ εἰς τὴν ὅρασιν. Οὐδὲν λοιπὸν ἄπορον ἂν τὸ ἀλγεβρικὸν πνεῦμα διαφέρῃ παντάπασι τοῦ γεωμετρικοῦ· μάλιστα δὲ καὶ ἀντιφάσκουσι τὰ δύο ταῦτα κατά τι· ἀμφότεροι οὗτοι οἱ κλάδοι τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἔσχον ἱστορικὰς ἀναπτύξεις σχεδὸν ἀνεξαρτήτους κατ' ἀρχάς. Ἡ μὲν ἐπιστημονικὴ ἀριθμητικὴ, καθὼς ἀποδεικνύει τοῦτο ὁ Κάντωρ, προῆλθεν ἐκ τῆς Ἀσίας· ἡ κοιτὶς αὐτῆς ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Βαβυλωνίᾳ καὶ Κίνᾳ· ἡ δὲ γεωμετρία, ἐπιστήμη ὅλως αἰσθητικὴ καὶ ἐξωτερικὴ, ἤνθησε κατ' ἀρχὰς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Τέλος, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἀσιατικοῦ μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ νοὸς ἐγεννήθη ἅπασα ἡ ἐπιστήμη τῶν ἀρχαίων· ὁ δ' αἴσιος συνδυασμὸς οὗτος ὑπῆρξεν ἔργον ἑνὸς καὶ μόνου ἀνδρὸς, τοῦ Πυθαγόρου.

Ἴσως φανῇ τολμηρὸν λίαν ὅτι εἰς ἓν καὶ μόνον ἄτομον ἀποδίδεται τηλικοῦτος μισθός· ἀλλ' ὅσον προχωρῶμεν πρὸς τοὺς χρόνους τῆς βαρβαρότητος καὶ ἀμαθείας, τοσοῦτον φαεινότερα παρίστανται τὰ πρόσωπα ἅτινα διακρίνονται προέχοντα ἐντὸς τῆς ὁμίχλης. Τὸ ἔργον τῆς προόδου, προαγόμενον ἐν μέσῳ πολιτισμοῦ ὅστις ἤδη ὑπάρχει διυλισμένος, ὡς οὕτως εἰπεῖν, καθίσταται κοινὴ καὶ ἀλληλέγγυος ἐργασία· καὶ τότε μὲν πάλιν ἐξέχουσι τοῦ πλήθους τινὲς ἄνδρες ὀνομαστοὶ, ἀλλὰ περιστοιχίζει αὐτοὺς πλειὰς βοηθῶν, τῶν μὲν προοικονομούντων, τῶν δὲ συνεχιζόντων τὸ ἔργον, ἑνὶ δὲ λόγῳ ὑποβασταζόντων αὐτοὺς, καὶ ἀξίων ἑπομένως νὰ μεθέξωσι καὶ οὗτοι κατά τι τῆς δόξης των. Ἄλλως τε, ἀφοῦ ἡ ἐπιστήμη ἐπενόησε τὰς μεθόδους αὐτῆς, ἀφοῦ εὕρηκε τὰ ἐργαλεῖα, ἀφοῦ ἐθέσπισε τοὺς κυριωδεστάτους τῶν νόμων, τότε καὶ εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν αὐτὴν ἀπολείπονται ψιχία τινὰ μόνον· αἱ νέαι ἀνακαλύψεις δὲν δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν ἀληθεῖς ἀνατροπαί· δὲν δημιουργεῖταί τι νέον, ἀλλὰ μόνον καλλύνεται ἢ τελειοποιεῖται ἢ βελτιοῦται τὸ ἤδη δημιουργηθέν.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅμως τοὐναντίον, ὁ νοῦς διατελεῖ ὡς μονήρης τις δύναμις· ὁμοιάζει πρὸς τὰς κορυφὰς ἐκείνας αἵτινες ὑψοῦνται ὑπεράνω τῆς πεδιάδος, μὴ ἐρειζόμεναι εἰς λόφους ἢ ἄλλα ὄρη χαμηλότερα. Τὰ ἔργα ἑνὸς Ἀριστοτέλους, ἑνὸς Πλινίου, ἑνὸς Πυθαγόρου ἔχουσί τι κολοσσιαῖον· οἱ ἄνδρες οὗτοι ὑπῆρξαν πλέον τι ἢ ἄνθρωποι, ὑπῆρξαν δυνάμεις ζῶσαι, ὑπερέχουσαι παντὸς μέτρου ἀνθρωπίνου, ἔσπειραν τὸν πολιτισμὸν εἰς νέας ἅλοκας· ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ στήσωμεν αὐτοὺς ὡς ὅρους μεταξὺ τοῦ χρόνου τοῦ πρὸ αὐτῶν καὶ τοῦ χρόνου τοῦ μετ' αὐτούς. Ὁ Πυθαγόρας, περὶ οὗ κυρίως ὁ λόγος, θὰ ἐτάττετο μεταξὺ τῶν θεῶν, ἐὰν ἐγεννᾶτο αἰῶνάς τινας πρότερον. Ὁ βίος του κατέστη τάχιστα μυθικός· διηγήθησαν περὶ αὐτοῦ θαύματα· οἱ ἐνθουσιασταὶ ἐκ τῶν μαθητῶν του ἐπρέσβευον ὅτι

ἡ φύσις οὐδὲν ἀπεποιεῖτο εἰς αὐτόν· τὰ ῥυάκια τῷ ἐλάλουν λαλιὰν ἀνθρωπίνην, τὰ θηρία ἐτιθασσεύοντο πλησίον αὐτοῦ· ὤφθη συγχρόνως εἰς διαφόρους τόπους· ἡ λεπτὴ καὶ χαρίεσσα φαντασία τῶν Ἑλλήνων πῶς ἠδύνατο νὰ μὴ ῥάνῃ τὰ ἐλαφρά της ἄνθη πρὸ τῶν βημάτων τοῦ σοφοῦ τούτου, τοῦ μεμυημένου εἰς τὰ μυστήρια τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ ἰδόντος τὰς ἀπωτάτας τῶν χωρῶν, τοῦ ἀξιοῦντος τῆς γλυκείας αὐτοῦ εὐγλωττίας γυναῖκας καὶ μειράκια μετὰ τὰ μυστικὰ μαθήματα τῆς σχολῆς; Ἡ κριτικὴ διαχωρίζει τὴν ἀληθῆ ἱστορίαν ἀπὸ τῶν μυθικῶν παραδόσεων· ἀλλ' ἀφοῦ ἐμφυσήσασα μετὰ λύπης σχεδὸν διαλύσῃ τὰς τοιαύτας καὶ τοσαύτας ἀθώας ψευδολογίας, πάλιν μένει ἔκθαμβος ἐνώπιον τοῦ Πυθαγόρου, ὡς προσώπου ἐκ τῶν θαυμαστοτάτων. Τοῦ ἀνδρὸς τούτου τὸ ἔργον εἶναι ἐκ τῶν ὧν τὴν μνήμην ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότης νὰ διατηρήσῃ διὰ παντός· ὡς εὐτύχημα δὲ θεωροῦμεν ὅτι αἱ παραδόσεις τῶν σχολείων συνοικειοῦσι μετὰ τοῦ ὀνόματος τούτου καὶ τοὺς κατωτάτους τῶν μαθητῶν. Ὁ ἀνὴρ ὁ κατορθώσας νὰ συνδυάσῃ τὸν ἑλληνικὸν νοῦν μετὰ τοῦ ἀσιατικοῦ ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐπιστημῶν ὅ,τι ὁ Ὅμηρος εἰς τὴν ποίησιν.

Ἡ βιογραφία τοῦ Πυθαγόρου εἶναι ἄλλως τε ἐκ τῶν ἐπαγωγοτάτων ὅσαι ἀπαντῶνται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν μεγάλων μυσταγωγῶν τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου. Ὁ βίος του ἔχει τι ἴδιον, ὅτι μυεῖ εἰς τὴν διδασκαλίαν του, ὅτι δίδει τὴν κλεῖδα αὐτῆς· ὥστε καὶ μόνον ἕνεκα τούτου ἀξίζει νὰ τὸν γνωρίσωμεν λεπτομερῶς. Ὄχι ὅτι τῷ ἔλειψαν βιογράφοι, ἀλλὰ τὰ περὶ αὐτοῦ διηγηθέντα, ἀφοῦ ἐπιστεύθησαν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, τόσον παράδοξα ἐφάνησαν βραδύτερον, ὥστε ἡ κριτικὴ, κατ' ἀντίδρασιν πρὸς τοὺς πιστεύοντας ἀνεξετάστως, ἠθέλησε, καὶ αὐτὴ πράττουσα κατεσπευσμένως, ἄρδην νὰ τ' ἀναιρέσῃ ὅλα. Αἱ παραδόσεις κατεφόρτωσαν τῳόντι τὸν θαυμάσιον τοῦτον βίον διὰ πλείστων μύθων, καὶ ἀπέβαινεν ἀληθῶς ἐργῶδες τὸ νὰ διακρίνῃ τις τὸ ὑγιὲς νῆμα μεταξὺ τῶν σολισμάτων ἅτινα συνυφάνθησαν. Σήμερον δ' ἐπικρατεῖ σχεδὸν τὸ φρόνημα ὅτι ὁ βίος τοῦ Πυθαγόρου δὲν δύναται νὰ γραφῇ, καὶ ὅτι τὸ μόνον περὶ αὐτοῦ ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι ἐγεννήθη μὲν εἰς τὴν Σάμον, ἀπέθανε δὲ εἰς τὴν νότιον Ἰταλίαν. Εἰς τί ζηρίζεται αὕτη ἡ ἀπιστία; ἀρά γε δὲν σώζεταί τι γραπτὸν πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῆς βιογραφίας τοῦ ἕλληνος φιλοσόφου; Πάντως μὲν δὲν ἀπονέμομεν σήμερον εἰς τοὺς περιωνυμωτάτους τῶν βιογράφων τοῦ Πυθαγόρου τὰ πομπώδη ἐπίθετα δι' ὧν ἐδοξάσθησαν ἐπὶ χρόνον πολύν· πρὸς τοὺς νῦν κριτικοὺς δὲν εἶναι πλέον « θεῖος » ὁ Προφύριος », οὔτε ὁ Ἰάμβλιχος εἶναι « θαυμάσιος ». Ἡ νεωτέρα κριτικὴ θεωρεῖ τοὺς ἀντιπροσώπους τούτους τῆς νεοπλατωνικῆς σχολῆς ὡς νόας μετρίους καὶ ὡς ἁπλοῦς ἐρανιστὰς ἢ ἀπανθιστάς· Γερμανός τις ὅμως (ὁ Röth, ἀώρως ἁρπαγεὶς ὑπὸ τοῦ θανάτου) καὶ ταύτην παραδεχόμενος τὴν κρίσιν, παρετήρησεν ὅτι οἱ δύο οὗτοι συγγραφεῖς, καὶ ἐρανιστῶν ἔργον πράττοντες, ἠρύσθησαν τὰς περὶ Πυθαγόρου λεπτομερείας ἐκ δύο μαθητῶν τοῦ Ἀριστοτέλους· ἐκ τοῦ Ἀριζογένους, καὶ τοῦ Δικαιάρχου, θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος καὶ ὅλων τῶν ἀρχαίων ὡς μαρτύρων, ὁ λόγος τῶν ὁποίων ἔχει πᾶν κῦρος. Ὥστε, κατὰ τὸν εἰρημένον Γερμανὸν, ὅσα ἀποφέρουσιν ἐκ τῆς πηγῆς ἐκείνης ὁ Πορφύριος καὶ Ἰάμβλιχος εἶναι πραγματικῶς ἀξιόπιστα, ἁμαρτάνει δὲ ἡ κριτικὴ σμικρύνουσα τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Τὸ πόνημα τοῦ Γερμανοῦ τούτου, γνωστὸν εἰς ὀλίγους, ἐπαινεῖται μεγάλως ὑπὸ τοῦ Κάντορος ὅστις, ἀσπαζόμενος τὴν ἐν αὐτῷ κρίσιν, ἐνίσχυσεν ἔτι μᾶλλον τὰς μαρτυρίας τοῦ Πορφυρίου καὶ Ἰαμβλίχου προσθέσας τὰς τοῦ Νικομάχου, τὰς τοῦ Σμυρναίου Θέωνος, καὶ τὰς τοῦ Πρόκλου. Δυστυχῶς ἐλλείπουσιν ἡμῖν τὰ συγγράμματα Θεοφράστου τοῦ Λεσβίου, συγχρόνου τοῦ Δικαιάρχου, ὧν μόνον τὰς ἐπιγραφὰς μετεβίβασεν ἡμῖν ὁ Διογένης Λαέρτιος, ὡς καὶ τὰ Εὐθυδήμου τοῦ Ῥοδίου.

Ἡ ἀποκατάστασις τῆς πρὸς τὸν Ἰάμβλιχον καὶ τὸν Πορφύριον πίστεως εἰς τὰ περὶ Πυθαγόρου ἔχει συνεπείας οὐδαμῶς συμπερανθείσας ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Χρόνον πολὺν ἐπιζεύθη, κατ' αὐτοὺς, ὅτι ὁ περίφημος ἐκεῖνος φιλόσοφος εἶχε πορευθῇ εἰς τὴν Βαβυλῶνα· ἔπειτα δ' ἔπαυσαν πιστεύοντες τοῦτο ὡς ἀληθές· οὐδέποτε ὅμως ἐξετίμησαν ἀκριβῶς τὴν βαρύτητα τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδεῶν καὶ δοξασιῶν τὰς ὁποίας ὁ Πυθαγόρας συνέλεξεν ἐν Ἀσίᾳ. Ἡ ἑλληνικὴ φιλοτιμία δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ ὁμολογήσῃ πρὸς τοὺς « βαρβάρους » χρέος τι· ἀλλ' οὐδ' ἐφαντάζετο ὡς πρᾶγμα ἐνδεχόμενον τὸ νὰ ὀφείλῃ τι ὁ Ἕλλην εἰς ἔθνη τὰ ὁποῖα τοσάκις κατεπολέμησε νικηφόρος, καὶ τέλος καθυπέταξεν. Ἴσως δὲν ἠθέλησε ποτὲ ὁ Πυθαγόρας νὰ ἐκμυσηρευθῇ οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς προσφιλεστάτους τῶν μαθητῶν του, ὁπόσα ἐδιδάχθη κατὰ τὴν μακρὰν ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίαν του. Τὸ μυστήριον συνετέλει εἰς τὴν ἐξουσίαν του καὶ τὴν ἄλλην τερθρείαν. Ἐδίδαξε τὴν Ἑλλάδα οὐδόλως ταπεινῶν αὐτὴν, καὶ ἐπλούτισεν αὐτὴν μὴ λέγων πόθεν ἤρετο ἅπαντας τοὺς θησαυρούς του. Ἀλλ' ἰδοὺ μετὰ ὑπερδισχίλια ἔτη ἡ νεωτέρα κριτικὴ ἀξιοῖ ὅτι εἰσέδυσεν εἴς τινα τῶν μυστηρίων ἐντὸς τῶν ὁποίων περιεκλείετο, κατ' αὐτὴν, ἡ πυθαγορικὴ διδασκαλία, καὶ λέγει ὅτι πράττει ἔργον δικαιοσύνης, καίτοι βραδέως, ἀναδεικνύουσα ὅ,τι ἐχρεώσει εἰς τὴν Ἀσίαν ὁ ἑλληνικὸς, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ῥωμαϊκὸς πολιτισμός.

Μνήσαρχος ὁ πατὴρ τοῦ Πυθαγόρου εἶχε γεννηθῇ ἐν Λήμνῳ, ἀλλὰ μετῴκησεν εἰς Σάμον, οὖσαν τότε ὑποτεταγμένην εἰς Πολυκράτην τὸν παλαιόν. Ἔμπορος ὤν, ἰδίως δὲ σίτου, ἐπεσκέπτετο συνεχῶς τὰς παραλίους τῆς Μεσογείου πόλεις. Ἐπί τινος τούτων τῶν περιοδειῶν του ἐγεννήθη ὁ Πυθαγόρας ἐν Τύρῳ, ἐν ἔτει 569 πρὸ Χριστοῦ. Παιδίον ἔτι, ὁ Πυθαγόρας πολλάκις περιώδευσε μετὰ τοῦ πατρός του, ἐπισκεπτόμενος ἰδίως τὰς τότε ἀκμαζούσας πόλεις τῆς νοτίου Ἰταλίας. Ὁ πλούσιος σιτέμπορος, βλέπων τὸν υἱόν αὐτοῦ θαυμασίως ἐπιδίδοντα εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλοσοφίαν, συνέλαβε τὰς μεγίστας ἐλπίδας ὑπὲρ τοῦ παιδός. Ὁ Πυθαγόρας ἀπὸ τῆς δεκαοκταετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας ἠθέλησε νὰ περιηγηθῇ, ὅπως διδαχθῇ· ἀλλ' οἱ τότε τύραννοι δὲν ἐπέτρεπον εἰς τοὺς νέους ν' ἀποδημῶσι, καὶ ὁ Πυθαγόρας ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ διὰ νυκτὸς, ἀπελθὼν πρῶτον εἰς Λέσβον. Ἐκεῖ τὸν ὑπεδέχθη τις θεῖός του μετὰ σοργῆς, καὶ ἐκεῖ ἠκολούθησε τὰ μαθήματα τοῦ Φερεκύδου, ἀνδρὸς μετρίου μὲν τὴν σοφίαν, γινώσκοντος δέ τινα τῶν τῆς αἰγυπτιακῆς ἐπιστήμης. Τότε ἡ Αἴγυπτος ὑπῆρχεν ὡς Σειρὴν τὴν Ἑλλάδα προσελκύουσα· καὶ ὡς σήμερον ἠνοίχθη ἡ Κίνα εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς, οὕτω καὶ ἡ χώρα ἐκείνη ἤρχετο μόλις τότε εἰς σχέσεις μετὰ τῶν ξένων. Ὁ Ψαμ-

μήτιχος κατώρθωσε νὰ ἱδρύσῃ τὴν ἀρχήν του βοηθείᾳ μισθοφόρων Ἰώνων καὶ Καρίων· διὰ τῶν Ἑλλήνων λοιπὸν βασιλεύσας, ἐκάλεσε πλησίον του πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, τοῖς ἐχάρισε γαίας καὶ τοῖς ἀπένειμεν ἀσφαλείας. Ἐπωφελούμενος τὰς περιστάσεις ταύτας ὁ Πυθαγόρας, ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου· πρὸ τούτου ὅμως, ἀφοῦ ἐπὶ διετίαν ἤκουσε τοῦ Φερεκύδου τὰ μαθήματα, εἶχε μεταβῆ εἰς Μίλητον, ὅπου ἐδίδασκον ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ ὁ Θαλῆς. Οἱ δύο οὗτοι διδάσκαλοι ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν τὰς ἔτι ἀσαφεῖς καὶ ἀμυδρὰς ἀντιλήψεις των περὶ τοῦ σχήματος τῆς γῆς καὶ περὶ τῶν πρωτίστων ἀστρονομικῶν φαινομένων. Ὁ Θαλῆς εἶχε φέρει ἐξ Αἰγύπτου τὴν νύξιν περὶ τοῦ ἡλιακοῦ καλουμένου ἔτους· εἶχε μάθει νὰ καταμετρῇ τὸ ὕψος τῶν πυραμίδων ἐκ τοῦ μήκους τῆς σκιᾶς αὐτῶν ἐπὶ μεσημβρίαν· καὶ αἱ γεωμετρικαὶ δὲ γνώσεις του ἦσαν ἤδη προκεχωρημέναι οὐκ ὀλίγον· ἐγίνωσκε, παραδείγματος χάριν, ὅτι πᾶσα γωνία κεχαραγμένη ἐντὸς ἡμικυκλίου εἶναι γωνία ὀρθή, ὡς καὶ ἄλλας τινὰς προτάσεις ἐπίσης χαριέσσας. Περὶ δὲ τοῦ Ἀναξιμάνδρου, οὗτος εἶχε κατασκευάσει τὴν πρώτην οὐράνιον σφαῖραν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐσχεδίασεν ὄχι μόνον τὸ σχῆμα τῶν κυριωδεστέρων ἀστερισμῶν, ἀλλὰ καὶ ἦξε τοὺς πρώτους μεγάλους κύκλους δι' ὧν ὁρίζεται ἡ θέσις τῶν ἀστέρων ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἐγίνωσκε τὸν γνώμονα, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ πρὸς καταμέτρησιν τοῦ ὕψους τοῦ ἡλίου εἰς τὸν μεσημβρινὸν καὶ εὕρεσιν τῆς ἡμερησίας ὥρας· εἶχε δὲ προβιβάσει καὶ τὴν γεωγραφίαν εἰς ἐπιστήμην καὶ χαράξει τοὺς πρώτους χάρτας ἐπὶ πλακῶν μεταλλικῶν.

Πλησίον τῶν ἐξόχων διδασκάλων τούτων, ὁ Πυθαγόρας συνωκειώθη ταχέως μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἀστρονομίας καὶ γεωμετρίας· πάντως δὲ ἐν τῇ σχολῇ αὐτῶν ἐδιδάχθη καὶ νὰ παρενείρῃ εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς θεωρίας τὰ μεταφυσικὰ φροντίσματα. Σήμερον παρίσταται δυσχερὴς εἰς τὸν νοῦν ἡ ἀοιχειώδης αὕτη ἐπιστήμη, ἥτις συνέχεεν ἐν μεγαλοπρεπεῖ συνθέσει τὰ σχήματα τῆς ὕλης μετὰ τῶν σχημάτων τοῦ ἀπολύτου, τὰς ἰδιότητας τῶν σωμάτων μετὰ τοῦ ἀφηρημένου τῶν ἐννοιῶν. Ἰδὼν ὁ Θαλῆς τὴν μεγάλην ζέσιν καὶ τὸν ἐξαίρετον νοῦν τοῦ μαθητοῦ, ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν διανοούμενον νὰ περιηγηθῇ εἰς Αἴγυπτον, καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ προπαρασκευασθῇ εἰς τὴν ὑψηλὴν ἱερατικὴν διδασκαλίαν διὰ προηγουμένης βραχείας τινὸς ἀναστροφῆς ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἱερέων τῆς Σιδόνος. Ἐκεῖ λοιπὸν μεταβὰς ὁ Πυθαγόρας διέτριψεν ὅλον ἔτος, καὶ ἀφίχθη εἰς Αἴγυπτον ἐν ἔτει 547. Ἡ ὥρα ἦτο ἐπικαιροτάτη· ἡ αἰγυπτιακὴ ἐπιστήμη εὑρίσκετο τότε εἰς τὸν κολοφῶνα αὐτῆς· ὁ πολιτισμὸς τῆς κοιλάδος τοῦ Νείλου εἰς τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἀκμήν. Εἰκοσακισχίλιαι πόλεις, πολίχνια καὶ κῶμαι ἐσκέπαζον τὰς ὄχθας τοῦ μεγαλοπρεποῦς ποταμοῦ· ἤνθει δὲ τὸ ἐμπόριον· Νεκὼς, ὁ υἱὸς τοῦ Ψαμμιτίχου, εἶχε πειραθῇ νὰ ἑνώσῃ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν μετὰ τῆς Μεσογείου· τὰ πλοῖά του ἤρχοντο εἰς ἀνταλλαγὰς μεθ' ὅλων τῶν παραλίων τῆς Μεσογείου πόλεων· κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ, οἱ Φοίνικες εἶχον ἐπιχειρήσει τὸν γῦρον τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἀποπλεύσαντες ἀπὸ τοῦ Ἀραβικοῦ Κόλπου εἶχον ἐπανακάμψει διὰ τοῦ πορθμοῦ τῶν Ἡρακλείων Στηλῶν. Ὁ Πυθαγόρας ἤρχετο εἰς Αἴγυπτον ὄχι ὡς ἄγνωστος καὶ ἄσημος ὁδοιπόρος· ἔφερε γράμματα συστατικὰ τοῦ Πολυκράτους τῆς Σάμου πρὸς τὸν βασιλέα, ὅστις τότε ἦτο ὁ Ἄμασις. Ὁ μέγας δὲ οὗτος ἡγεμὼν, φιλέλληνα λίαν, ἐλευθερόφρων καὶ εὐεργετικὸς, ὑπεδέχθη τὸν νεαρὸν ξένον εὐμενέστατα.

Ἀλλ' ἡ ἱερατικὴ μερὶς ἔβλεπε δυσαρέστως τὰς προόδους τοῦ ξενισμοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ κατ' ἀρχὰς ὁ Πυθαγόρας ἀπήντησε δυσπιστίαν. Ἐξ ἐντολῆς τοῦ βασιλέως παρουσιάσθη εἰς τὰ μέλη τοῦ διδασκαλείου τῆς Ἡλιουπόλεως· οὗτοι ὅμως, λόγῳ ἱεραρχίας καὶ ἁρμοδιότητος, μετέπεμψαν αὐτὸν εἰς τὸ ἀρχαιότερον διδασκαλεῖον τῆς Μέμφιδος. Ἐκεῖ ἀπήντησε τὰς αὐτὰς δυσκολίας· ἀπεφάνθησαν εἰς αὐτὸν, ὅτι ξένον δὲν ἐπετρέπετο νὰ δεχθῶσιν ἄνευ ἀδείας τῶν ἀνωτάτων ἱερατικῶν ἀρχῶν. Τέλος, ὁ Πυθαγόρας μεταβαίνει εἰς τὸ ἔτι ἀρχαιότερον διδασκαλεῖον τῶν Θηβῶν, ὅπου ἀρχίζουσιν αἱ δοκιμασίαι του· ὑπομένει δὲ τὰ πάντα μετὰ θαυμασίας ὑπομονῆς· καθαρισμοὺς, νηστείας, ξυρισμὸν τοῦ σώματος, καὶ αὐτὴν τὴν περιτομὴν, πρᾶγμα ἀπεχθέστατον πρὸς τοὺς Ἕλληνας· καὶ τότε μόλις μυεῖται καὶ εἰσάγεται εἰς τὸ ἱερὸν τῆς αἰγυπτιακῆς ἐπιστήμης, ἣν μέγα μὲν περιεκύκλου μυστήριον, ἄπειροι δὲ προλήψεις, τρόμος δὲ καὶ φόβος πολύς.

Ἠδυνήθη λοιπὸν ὁ Πυθαγόρας μετὰ ταῦτα πάντα νὰ σπουδάσῃ ἐν ἀνέσει τὸν πολιτισμὸν ἐκεῖνον, τὸν ὅλως ἐγχώριον καὶ ἄνευ προηγουμένων, ἢ ἄνευ ξένων παραδόσεων γνωστῶν, ἀκμάζοντα ἀπὸ δισχιλίων ἐτῶν τοὐλάχιστον πρὸ Χριστοῦ, ὡς μαρτυροῦσι τὰ μνημεῖα, τὰ ἐπιγράμματα καὶ οἱ πάπυροι. Ἐν τῇ αἰγυπτιακῇ ἐκπαιδεύσει, αἱ γεωμετρικαὶ καὶ αἱ κυρίως μαθηματικαὶ ἐπιστῆμαι εἶχον προβῆ κατὰ βαθμοὺς ἀνισωτάτους. Ἀρκεῖ νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς Θήβας, τὰς πυραμίδας των, τοὺς ὀβελίσκους, καὶ τὰ ἄπειρα κολοσσιαῖα καὶ μεγαλοπρεπῆ ἐκεῖνα ἐρείπια, ὅπως ἴδῃ καὶ πεισθῇ ὅτι ἡ τῶν σχημάτων ἐπιστήμη εὗρεν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Νείλου γῆν ἀγαθήν· ταῦτα τὰ μνημεῖα, ταῦτα τὰ ἀλλοκότου μεγαλείου σχήματα, οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ τεράστια τῆς ἔτι νηπιώδους γεωμετρίας ἀθύρματα. Ἡ γεωμετρία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡλικίᾳ της ἠγάπα τὰ κρυσταλλώδη ὡς εἰπεῖν σχήματα· τὴν πυραμίδα, τὸν ὀβελίσκον, τὸν κύβον· αἱ περιοδικαὶ τοῦ Νείλου πλημμῦραι, αὗται πάντως προεκάλεσαν τὰς πρώτας τῆς γεωμετρίας προόδους ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ μετρῶνται ἐπιμελῶς αἱ ἐπιφάνειαι, τὰ ὕψη, αἱ ἀποστάσεις. Οἱ αἰγύπτιοι σοφοὶ ἦσαν ἐπιτήδειοι σχεδιογράφοι· καὶ ἡ ἀστρονομία δὲ συνέτεινεν εἰς τὰς πρώτας προόδους τῆς γεωμετρίας των. Εἶχον εὕρει εὐφυεσάτας μεθόδους οἰκοδομήσεως πρὸς παράστασιν τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν, καὶ ἡ ὅλως συμβολικὴ αὕτη ἀστρονομία μεγάλως εἶχε προαχθῆ, ἀφοῦ κατὰ τὸν Βιότον (Biot) κατώρθωσαν ἀπὸ τοῦ 1780 πρὸ Χριστοῦ νὰ μεταρρυθμίσωσι τὸ ἡμερολόγιον, προσθέσαντες πέντε ἡμέρας εἰς τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον πρότερον συνέκειτο ἐκ 360 ἡμερῶν μόνον.

Ἀμφιβολία δὲν εἶναι ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἠρύσθη πολλὰ ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς γεωμετρίας. Διέτριψεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἱκανὸν χρόνον ὥστε νὰ μυηθῇ εἰς ὅλα τὰ μυστήρια τῶν ἱερατικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ ἑλληνικὴ γεωμετρία ὑπῆρξεν ἡ βάσις τῆς γεωμετρίας τῶν νεωτέρων· τὸ ἀρχαιότατον τῶν γνωστῶν ἐγχειριδίων εἶναι τὸ τοῦ Εὐκλείδου. Ὁ περιώνυμος συγγραφεὺς τῶν Στοιχείων εἶχε κληθῆ ἐν ἔτει 300 πρὸ Χριστοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἠδυνήθη νὰ σπουδάσῃ ἐν ἀνέσει τὴν αἰγυπτιακὴν ἐπιστήμην· ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐγχειριδίου του, ὃ ἔσχε τὸ προνόμιον τοῦ νὰ μείνῃ μέχρι τοῦ παρόντος καιροῦ κλασικὸν, ἡ Ἑλλὰς εἶχε λάβει γνῶσιν καὶ ἄλλων τοιούτων, διότι ὑπὸ ὅμοιόν τι πρὸς τὸ τοῦ Εὐκλείδου σχῆμα πολλοὶ πυθαγορικοὶ, ἰδίως δὲ Ἱπποκράτης ὁ Χῖος, εἶχον ὁρίσει τὴν ἐπιστήμην τῆς αὐτῶν ἐποχῆς· ὥστε ὁ Εὐκλείδης ἠρύσθη πολλὰς τῶν προτάσεών του ἐκ τῶν στοιχείων τῆς πυθαγορικῆς σχολῆς, ὡσαύτως ἀρυσθείσης αὐτὰ ἐκ τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἀφρικανικὴ ἐπιστήμη ἦτο ἤδη λίαν προκεχωρημένη εἰς τὰ περὶ τὰς ἰδιότητας τῶν παραλλήλων, τὴν σπουδὴν τοῦ τριγώνου, τῶν πολυγώνων, τῆς σφαίρας καὶ τοῦ κύκλου, τὴν σπουδὴν τῶν προσομοίων σχημάτων, ἤτοι τῶν σχημάτων τῶν συντεθειμένων ὑπ' ἀναλόγων γραμμῶν ὁμοίως διακειμένων.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΑ.

Πότισις σιδήρου εἰς τὰ κτήνη, ὡς ὑγιεινή. — Ἐπειδὴ ὁ σίδηρος εἶναι στοιχεῖον ἐκ τῶν μᾶλιστα συστατικῶν τοῦ αἵματος, ἀγρονόμοι τινὲς τὸν μεταχειρίζονται ἐπιτυχῶς εἴτε πρὸς σίτευσιν τῶν κτηνῶν, εἴτε πρὸς διέγερσιν τῆς ὀρέξεως αὐτῶν, εἴτε καὶ ἁπλῶς ὡς ὑγιεινὸν ἢ προλαμβάνοντα πολλὰς ἀσθενείας των· ὡς τὴν ἀναιμίαν, τὴν καχεξίαν, τὴν περιπνευμονίαν, καὶ ἄλλας.

Ἡ χρῆσις τοῦ σιδήρου ἀληθῶς ἐνδυναμόνει τὰ ἐργατικὰ κτήνη, τὸν βοῦν καὶ τὸν ἵππον, παρέχουσα ῥώμην καὶ εὐρωστίαν εἰς αὐτά. Ἐπίσης δὲ ὠφελεῖ καὶ τὰς γαλουχούσας δαμάλεις.

Οἱ γεωργοὶ ἐν Γαλλίᾳ, θέλοντες νὰ ποτίσωσι σίδηρον τὰ κτήνη αὐτῶν, μεταχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν ἁπλουστάτην πρὸς τοῦτο μέθοδον. Ῥίπτουσι κάμποσα σκωριασμένα καρφία εἰς τὸν κάδον ὅπου πίνουσι τὰ κτήνη, φροντίζοντες μόνον νὰ διαταράττωσι τὰ σίδηρα ταῦτα καθ' ἣν στιγμὴν θὰ ποτίσωσι.

Προφύλαξις ὀπωροφόρων δένδρων ἀπὸ τῶν πτηνῶν. — Γεωπονική τις ἐφημερὶς ἔγραφεν ἐσχάτως, ὅτι ἄριστος τρόπος προφυλάξεως τῶν ὀπωρῶν ἀπὸ τῶν πτηνῶν εἶναι τὸ νὰ κρεμάζωνται καραβίδες ἐψημέναι ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν ὀπωροφόρων δένδρων· ἀλλὰ τοῦτο θὰ κατήντα πάλιν καὶ δαπανηρὸν καὶ δύσκολον. Ἡ καλλίστη θεραπεία εἶναι τὸ σύστημα τῶν διπροσώπων κατόπτρων. Ταῦτα εἶναι στρογγύλα, καὶ μέγεθος ἔχουσιν ὅσον ὁ πυθμὴν ποτηρίου ὑαλίνου· κρεμαζόμενα δὲ διὰ θωμίγγων (σπάγων), δέκα ἢ δώδεκα εἰς διάφορα μέρη τοῦ κήπου, καὶ σειόμενα ὑπὸ τῆς ἐλαχίστης πνοῆς τοῦ ἀέρος καταφοβίζουσι πᾶν πτηνὸν διὰ τῶν ἐκλάμψεων τὰς ὁποίας ἐκπέμπουσιν, ἀντανακλωμένου ἐπ' αὐτῶν τοῦ φωτός. Εἰς τὰ πέριξ τῶν Παρισίων οἱ κηπουροὶ μεταχειρίζονται τὸ μέσον τοῦτο, ἐπειδὴ ἀπεδείχθη τελεσφορώτατον.

Ἅμα ὡς εἴπῃς ἢ πράξῃς τι, τὸ λεχθὲν ἢ τὸ πραχθὲν παρασύρει καὶ εἰς ἄλλο, πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ ἀπαιτοῦντός σοι τοῦτο. Ἡ παραχώρησις ποτὲ σχεδὸν δὲν περιορίζεται εἰς μίαν μόνην.

Τὰ πάντα δύναταί τις νὰ ἐπιτηδευθῇ, πλὴν τῆς ἐλευθεριότητος. Τοὐλάχιστον εἶναι ἡ δυσκολωτάτη τῶν ἐπιτηδεύσεων.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

ΠΟΥ ΕΓΚΕΙΤΑΙ Η ΣΩΤΗΡΙΑ.

— Εἰξεύρεις τί; εἰς τὰ νερὰ ὅπου εὑρισκόμεθα, αὐτοὶ, λέγει, ἔχουν τὰς ἀπαιτουμένας ἀρετὰς, καὶ αὐτοὶ θὰ κατευώδοναν τὸ σκάφος.

— Τί σκάφος, καὶ τί φελοῦκα! Ματσοῦκα θέλουν τὰ κεφάλιά μας, ματσοῦκα!...

ΟΙ ΓΑΛΛΙΚΟΙ ΟΙΝΟΙ.

— Τὸ βλέπεις αὐτὸ τὸ γαλλικὸ κρασί; εἶναι κατασκευασμένον χωρὶς σταφῦλι.

— Τοῦ διαβόλου μου οἱ Γάλλοι! εἰς ὅλα τους περίφημοι! Ἡμεῖς σταφῦλι χωρὶς κρασὶ, καὶ αὐτοὶ κρασὶ χωρὶς σταφῦλι.

ΤΑ ΠΟΔΗΡΗ.

— Εἶδες κάποιους ὄφεις νὰ προχωροῦν; τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος σύρουν, καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ κρατοῦν ὄρθιον.

— Μή μου παγόνῃς τὸ αἷμα!... παρ' ὀλίγον τῆς ἐπατοῦσα τὴν οὐράν.

— Καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς φαρμακεράς.

Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ.

Ὁ Θεὸς τὸν Θάνατον, λυτρωτὴν τῶν πόνων,
Ἔπεμψεν εἰς ἄῤῥωστον ἄνδρα γεωπόνον·
Νὰ τῷ δώσῃ ἄνεσιν τῶν δεινῶν καὶ κόπων,
Καὶ εἰς ἀναπαύσεως νὰ τὸν φέρῃ τόπον.
Ἔφθασεν ὁ Θάνατος, κ' ἐπὶ τῆς καλύβης
Τοῦ πτωχοῦ ἐκάθισεν ὡς ἡ ὄρνις ἴδις.
Στεναγμοὶ ἠκούοντο, οἰμωγαὶ καὶ θρῆνοι·
Ὅλη κατεσείετο στέγ' ἡ καλαμίνη.
Πέντε ἐξ ἀνήλικα, καὶ ἀπὸ μητέρα
Ὀρφανὰ, τὸν θνήσκοντα ἔκλαιον πατέρα.
« Θνήσκεις, πάτερ, ἔκραζον κύκλωθεν τῆς κλίνης,
Καὶ ἡμᾶς τὰ ἔρημα, ἄχ! ποῦ μᾶς ἀφίνεις; »

Ἤκουσεν ὁ Θάνατος καὶ τὰ ἐλυπήθη·
Οἰκτιρμὸν ἠσθάνθησαν τ' ἄπονά του στήθη.
Ἄπρακτος ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Κύριόν του,
Κ' ἐνταῦτῷ φοβούμενος τὸν φρικτὸν θυμόν του,
Ἄφωνος εἰς τ' οὐρανοῦ ἵστατο τὰς θύρας.

« Διὰ τί, ὦ Θάνατε, μὲ κενὰς τὰς χεῖρας; »
Εἶπεν ἐκ τοῦ θρόνου του ὁ Θεός. Κ' ἐκεῖνος,
— «Μ' ἔκαμψαν τὰ δάκρυα, τῶν μικρῶν ὁ θρῆνος.
» Διὰ τὰ παντέρημα τίς θὰ προνοήσῃ,
» Ὅταν καὶ ὁ μόνος των βοηθὸς τ' ἀφήσῃ; »

— «Τρέξε, εἶπ' ὁ Ἄναρχος, τρέξε ν' ἀποσπάσῃς
» Λίθον ἀπὸ τ' ἄμετρα βάθη τῆς θαλάσσης.»
Εἶπε· κ' εἰς τὸ πέλαγος, δίχως νὰ βραδύνῃ,
Ὡς βολὶς ὁ Θάνατος πίπτει μολυβδίνη·
Καὶ εἰς τὰ οὐράνια μετὰ τάχους ἴσου
Φέρει τὸν ζητούμενον λίθον τῆς ἀβύσσου.

— «Θραῦσέ τον!» Εἰς δάκτυλα δύο τὸν λαμβάνει,
Τὸν συντρίβει, κ' ἔνδον του σκώληξ ζῶν ἐφάνη.

Τότε ὁ Πανάγιος ἔκραξεν ὀργίλος,
Καὶ ὁ θόλος ἔτρεμε τ' οὐρανοῦ ὁ κοῖλος·
— «Τίς εἰς τὰ ἀνήλια βάθη, ἀποκρίσου!
» Συντηρεῖ τὸν σκώληκα τοῦτον τῆς ἀβύσσου;
» Τίς ὁμοῦ δι' ἅπαντα προνοεῖ τὰ ὄντα;
» Τίς γινώσκει μέλλοντα, πρότερα, παρόντα;
» Τίς ἐμοῦ, ὦ κάθαρμα! κάλλιον γνωρίζει,
» Ἢ ζωὴν ἢ θάνατον πότε νὰ χαρίζῃ; »
Κ' ἐνταῦτῷ τὸ σκῆπτρόν του αἴρ' ἡ δεξιά του,
Δίδ' εἰς τὸ μεταφρενον μίαν τοῦ Θανάτου.

Ἤστραψε κ' ἐβρόντησε, τὸν κατακωφαίνει,
Καὶ κωφὸς ὁ Θάνατος ἀπὸ τότε μένει.
Μάταια τὰ ὦτά του ὁ κλαυθμός μας κρούει·
Δὲν ἀκούει δέησιν, θρήνους δὲν ἀκούει.

Ἰω. Καρασούσας (1).

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Μυῖῶν ἐξάλειψις. — Αἱ μυῖαι ἐν ὥρᾳ θέρους καταντῶσιν εἴς τινας τόπους μάστιξ ἀληθής. Ὁ καπνὸς τῶν φύλλων τῆς ξηρᾶς κολοκύνθης τὰς ἐξαλείφει ἀπὸ τῶν φατνῶν (σταύλων) καὶ δωμάτων, διότι αἱ μὲν φεύγουσι τὸν καπνὸν τοῦτον, αἱ δὲ μένουσαι ἀποθνήσκουσιν. Ὁ καπνὸς οὗτος προξενεῖ κεφαλαλγίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξέρχωνται, αὐτοί τε καὶ τὰ οἰκιακὰ ζῶα, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ κάπνισις. Καὶ τὸ δαφνέλαιον ἀλειφόμενον εἰς διάφορα μέρη θαλάμου τινὸς ἀποδιώκει τὰς μυίας, μὴ ὑποφερούσας τὴν ὀσμήν του· ἀποπλύνεται δ' ἔπειτα τὸ ἔλαιον τοῦτο δι' ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βάλλονται σκόροδα ἐπὶ 4 ἢ 5 ἡμέρας.

Καυστικοῦ λίθου ἀντιφάρμακον. — Ἀνέγνωμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι μήτηρ τις ἠθέλησεν ἐσχάτως νὰ καυτηριάσῃ διὰ καυστικοῦ λίθου (πέτρας τῆς κολάσεως) τὸν οὐρανίσκον τοῦ τέκνου της, πάσχοντος ὑπὸ ἄφθας· πεσὼν δὲ ὁ λίθος κατεπόθη ὑπὸ τοῦ παιδίου. Ὁ κίνδυνος ἦτο μέγιστος. Ἐκτὸς ἑαυτῆς ἡ μήτηρ, ἀνοίγει πάραυτα βιβλίον τι ἑρμηνεῦον τὴν ἰατρείαν αἰφνιδίων τοιούτων δεινῶν, καὶ εὑρίσκει ὅτι τὸ ἀντιφάρμακον τοῦ καυστικοῦ λίθου καταποθέντος εἶναι ἅλας ἁπλοῦν μετὰ ὕδατος. Ἁρπάζει εὐθὺς μίαν δρᾶκα ἅλατος, τὸ ῥίπτει ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος, καὶ σώζει οὕτω τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἰατροῦ.

Διατήρησις τῶν ἀνθέων. — Λάβε κόνιν ξυλανθράκων ὅσην χωρεῖ ἐν μύστρον (χουλιάριον), ῥίψε την ἐντὸς τοῦ ὕδατος τοῦ δοχείου ὅπου θέλεις νὰ βάλῃς ἄνθη. Ἡ κόνις θὰ κατακαθίσῃ ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου, καὶ τὸ νερὸν θὰ μείνῃ καθαρώτατον. Τούτου γενομένου, δὲν εἶναι πλέον χρεία ν' ἀνανεώσῃς τὸ νερὸν, οὔτε τὴν κόνιν τῶν ἀνθράκων· τὰ ἄνθη θὰ διατηρήσωσι τὴν ζωηρότητα καὶ εὐωδίαν των ἡμέρας πολλὰς, ὡς ἂν ἐκόπησαν πρὸ μικροῦ ἀπὸ τῆς ῥίζης των.

(1) Ἡ σεμνὴ τοῦ ποιητοῦ τούτου Μοῦσα ἀνέδωκε πάλιν ἐσχάτως γλυκείας καὶ σοφάς τινας μολπάς, τυπωθείσας ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν « ΚΑΕΟΝΙΚΗ ». Ὑπάρχει οἰκτρά τις γυνὴ ἐν Κρήτῃ ἀπαλλοτριωθεῖσα τοῦ ἔθνους αὐτῆς — ἀποσιωπῶ δὲ τὸ ὄνομα ὡς ἀνάξιον τύπου, — καὶ ταύτην κυρίως στιγματίζει διὰ παντὸς ὁ περιώνυμος ποιητὴς διὰ τοῦ μεγάλου τῆς Κλεονίκης παραδείγματος. Προσέθεσε δὲ καὶ ἄλλα τινα λυρικά. — Τὸ βιβλίον τιμᾶται δραχμῆς 1 καὶ ἡμισείας.

ΦΑΣΙΑΝΟΣ Ο ΧΡΥΣΟΕΙΔΗΣ.

Ἦτο ποτὲ... δὲν εἶναι μῦθος ὅ,τι ἐρχόμεθα νὰ διηγηθῶμεν, ἀλλ' ἱστορία τὴν ὁποίαν παρέδωκεν ἡμῖν μέγας τις ἱστορικὸς, ὁ Ἡρόδοτος, μάλιστα δὲ ὁ φυσιολόγος Πλίνιος, καὶ ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Λοιπὸν ἦτο ποτὲ εἴς τινα χώραν τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας μυστηριῶδές τι ὄν, μόνον ἐπὶ γῆς εἰς τὸ εἶδός του, ἀθάνατον, ἂν καὶ ἀπέθνησκεν ἀφοῦ ἔζῃ ἑκατὸν ἔτη, τὸ ὡραιότατον τῶν ὄντων ὅσα ἐπλάσθησαν. Εἶχε φόρεμα ἁπαλώτερον τῆς μετάξης, λαμπρότερον τοῦ χρυσίου, ἀκτινοβολώτερον τῶν ἀνθράκων καὶ σμαράγδων, ἀντανακλῶν τὰ χρώματα ὅλα τῆς ἴριδος. Τὸ φόρεμα τοῦτο ἐσκέπαζε σῶμα ἄσπιλον, ὡς μὴ γεννηθὲν ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς, σῶμα ἁγνὸν, ὡς μὴ ἔχον γένος ἄῤῥεν ἢ θῆλυ, σῶμα αἰθέριον, ὡς συγκείμενον ἐκ στοιχείων προερχομένων ἐκ τῶν ἀκτίνων τῶν ἡλιακῶν. Ὅτε τὸ ὄν, ὅτε τὸ πλάσμα τοῦτο, τὸ πάσης τελειότητος πρότυπον, ἔβαλλε τὴν μελῳδικὴν αὐτοῦ φωνὴν, ἡ καλλονή του καὶ τηλικαύτη οὖσα ἐλησμονεῖτο, καὶ ὅλον ἐφείλκυε τὸν θαυμασμὸν τὸ μέλος του. Λαλοῦν, ἐλάλει σοφίαν καὶ προέλεγε τὰ μέλλοντα. Καὶ ἐκατοίκει μὲν εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' ὅπου ἂν ἤρχετο, μειδιῶσα πρὸς αὐτὸ ἡ φύσις ἐστάλαζεν εἰς τὸν κάλυκα τῶν ἀνθέων γλυκεῖαν δρόσον ἵνα αὐτὸ ποτισθῇ, ἂν ἐδίψα, ἡ φύσις ἐξετόπιζε τὰς ἀκάνθας τῶν ἀρωματικῶν δένδρων ὧν αὐτὸ ἔτρωγε τοὺς καρπούς, ἡ φύσις ἐπλήρου τὸν ἀέρα διὰ τῶν ἡδίστων εὐωδιῶν τῆς Ἀραβίας. Τὸ αὐτὸ τοῦτο πλάσμα ἐτέρπετο ἀνυψούμενον καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπως πλησιάσῃ πρὸς τὸν ἥλιον, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε πατέρα του· τότε δὲ προεπέτων αἱ αὖραι, οἱ ζέφυροι ὑπεβάσταζον τὰς πτέρυγάς του τὰς χρυσᾶς, καὶ αἱ νεφέλαι ἀπεδίδρασκον ὀπίσω τοῦ ὁρίζοντος.

Πάντα ὅμως τὰ ἐν τῇ φύσει ἐπειδὴ χρεωστοῦν ν' ἀποθνήσκωσι, δὲν ἤθελε τὸ πλάσμα τοῦτο, ἀφοῦ μάλιστα ἐδίδασκε τοὺς ἀνθρώπους τὴν σοφίαν, νὰ διαψεύσῃ τὴν τῆς θεότητος. Ὅλην ἑκατονταετίαν διετήρει τὰς χάριτας ὅλας καὶ τὰς δυνάμεις ὅλας τῆς νεότητος· ἀλλ' ὅτε ὁ ἥλιος ἐξεπλήρου τὴν αἰωνίαν του περιστροφὴν, ὅτε ἐπανήρχετο εἰς τὸ αὐτὸ ὡς πρὸς τὴν γῆν σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ, τότε τὸ θεῖον πλάσμα ἤγειρε πυρὰν, συνάγον τὰ τιμαλφέστατα τῶν ἀρωματικῶν ξύλων, ἀνέβαινεν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐκελάδει κελάδημα μελαγχολικὸν, ἐξ οὗ καὶ τὰ θηρία αὐτὰ κατενύσσοντο. Καὶ τότε ἀκτὶς ἡλίου ἐπὶ τῆς πυρᾶς κατερχομένη τὴν ἤναπτε, καὶ πλέον ἠκούετο μόνον ὁ σπινθηρισμὸς τῶν φλογῶν, πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναδιδουσῶν τὰς κόμας, καὶ ἐκ τῶν τοσούτων τελειοτήτων οὐδὲν ἄλλο ἀπελείπετο, πλὴν σωροῦ τινος τέφρας ἐλαφρᾶς.

Ἀλλ' ἐν ταύτῃ τῇ τέφρᾳ ἐνυπῆρχέ τι σκωλήκιον, τὸ ὁποῖον μετεβάλλετο ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ εἰς ὠὸν ἀκτινοβόλον τὴν λευκότητα. Ἀφοῦ δ' αὐτὸ ἐζωογονεῖτο ὑπὸ τοῦ παμφαοῦς τῆς ἡμέρας ἄστρου, τὸ κέλυφός του ἐξεκολάπτετο, καὶ οὕτως ἐξήρχετο πάλιν εἰς τὸ φῶς ὁ φοῖνιξ, ἀκμαῖος τὴν ζωὴν καὶ τὴν νεότητα καὶ τὸ κάλλος, ὅπως ἐπὶ ἕτερα ἑκατὸν ἔτη κινῇ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀνθρώπων ὅσοι τυχὸν νὰ τὸν ἴδωσι.

Καίτοι ἀθάνατος, ὁ φοῖνιξ ἔζησε μόνον ἐπὶ τῶν μυθικῶν χρόνων· βραδύτερον ὅμως, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ ἱστορία, ἡ ὕπαρξις τοῦ πτηνοῦ τούτου κατέστη προβληματική· ἀκολούθως δὲ, ὅτε ἐπεμβῆκεν ἡ κριτικὴ εἰς τὴν ἱστορίαν, τὸ τεράστιον πτηνὸν ἔπαθεν ὅ,τι καὶ ἡ σφὶγξ καὶ τὸ ὄρνεον ῥὸκ, ζῶα καὶ ταῦτα μυθώδη, κατοικοῦντα εἰς τὰς αὐτὰς ἐκείνας χώρας τῆς γῆς. Ἀπέκτειναν καὶ αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι.

Δηλαδὴ, — εἴπομεν ἀπέκτειναν· ἀπατώμεθα· διότι καὶ τὸ ὄρνεον ῥὸκ τῆς Γιουλιστάνης καὶ ὁ φοῖνιξ τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας ἁπλῶς μετηνάστευσαν· καὶ τὸ μὲν ἀνευρέθη ὑπὸ τοῦ φυσιολόγου Οὐμβόλδου εἰς τὰς Κορδιλλιέρας, τὰ ὄρη τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, μετονομαζόμενον κόνδωρ, τὸ δὲ εἰς τὴν Κίναν ὑπὸ τοῦ Κυβιέρου, ἀναγνωρίσαντος αὐτὸ ὑπὸ τὸν χρυσοειδῆ φασιανόν. Πῶς τὸ πρῶτον δὲν ἀναρπάζει πλέον ἐλέφαντας εἰς τοὺς ὄνυχάς του, καὶ πῶς τὸ δεύτερον κατέστη θνητὸν, καὶ μόνον ὅταν περασθῇ εἰς τὸν ὀβελὸν καίεται, ἐὰν ὁ μάγειρος τύχῃ ἀμελής· πῶς συνέβη νὰ εὑρεθῶσιν ἀμφότερα εἰς τὰς ἀπωτάτας ἐκείνας καὶ ἀγνώστους εἰς τὴν φύσασαν αὐτὰ γῆν χώρας, ἀγνοοῦμεν, ὡς ἀγνοοῦσι τοῦτο καὶ οἱ εἰρημένοι φυσιολόγοι· τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει τίποτε, ἀφοῦ τὰ ἀνεγνώρισαν· πρᾶγμα ἄλλως τε εὔκολον, ὡς θὰ κρίνῃ ἕκαστος ἐκ τοῦ φοίνικος. — Καὶ λοιπόν·

Ὁ χρυσοειδὴς φασιανὸς, ἢ φασιανὸς τῆς Κίνας, ἢ φασιανὸς ὁ τρίχρωμος (phasianus pictus, κατὰ τὸν Λιννᾶϊον), εἶναι πτηνὸν ἐκ τῶν μάλιστα ἀξιοθαυμάστων διὰ τὴν ὡραιότητα τῶν πτερῶν του. Ταῦτα εἰς μὲν τὴν κοιλίαν εἶναι φλόγινα, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν σχηματίζουσι χαριέστατον λόφον χρυσοειδῆ, ὅστις συνήθως μὲν κλίνει ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς, ὁσάκις δὲ τὸ πτηνὸν κατέχεται ὑπὸ πόθου πολλοῦ ἢ ὀργῆς, ἀνορθοῦται καὶ συγχρόνως ἀναπτύσσεται. Ἡ ἶρις τῶν ὀμμάτων του, τὸ ῥάμφος, οἱ πόδες καὶ οἱ ὄνυχες εἶναι κίτρινα· περὶ τὸν τράχηλόν του φέρει (τοῦτο εἶναι ὡραιότατον καὶ περιεργότατον) μεγάλην περιδερίδα πορτοκαλλόχροον μετὰ κύκλων μελάνων. Τὰ ἄνω τῶν νώτων του εἶναι πράσινα· τὰ δὲ κάτω καὶ τὸ ὀῤῥοπύγιον κίτρινα· αἱ πτέρυγες ἐρυθραὶ μετὰ ὡραίας τινὸς κυανῆς κηλίδος· τέλος, ἡ οὐρὰ αἰθὴ μετὰ στιγμάτων φαιῶν, οὐρὰ μακροτάτη, κλιμακωτὴ, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ταρσοὶ, διπλονόμενοι εἰς δύο ἐπιφανείας ἕκαστος, συνεπιτίθενται ὡς τὰ κεραμίδια στέγης.

Ἡ θήλεια, ὡς καὶ αἱ τῶν ἄλλων φασιανῶν, οὐδεμίαν ἔχει ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἄῤῥενα. Ἡ οὐρά της εἶναι βραχυτέρα· στερεῖται δὲ περιδερίδος, καὶ τὸ πτέρωμά της εἶναι ἄλλως πως διαπεποικιλμένον διὰ χρωμάτων φαιῶν καὶ αἰθῶν.

Ὡς εἴπομεν, ὁ χρυσοειδὴς φασιανὸς κατάγεται ἐκ τῆς Κίνας· καὶ ἐκεῖ ὅμως ὡς ἐν Εὐρώπῃ εὑρίσκεται μόνον εἰς τοὺς ὀρνιθῶνας· οὐδέποτε εἶδον αὐτὸν οἱ περιηγηταὶ εἰς τὴν ἀγρίαν του κατάστασιν, καὶ ἕνεκα τούτου ἀγνοοῦνται τὰ ἐν αὐτῇ ἤθη του. Κατὰ τὸν Βυφφῶνα, ὁ χρυσοειδὴς εἶναι αὐτὸς ὁ κοινὸς φασιανὸς, διαφέρων μόνον κατὰ τὸ πτέρωμα. « Ἀμφότεροι, λέγει, ἀνήκοντες εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἐχωρίσθησαν πρὸ πολλοῦ χρόνου, καὶ οὕτως ἐσχημάτισαν δύο διάφορα εἴδη· ἀλλ' ὅμως ἀναγνωρίζουσιν ἀλλήλους συναπαντώμενοι, ἐπειδὴ συνοικειοῦνται, συζεύγνυνται καὶ γεννῶσι· μόνον δὲ οἱ γόνοι αὐτῶν κατά τι μετέχουσι τῆς στειρώσεως τῶν ἡμιόνων, ἐξ οὗ μαρτυρεῖται ἡ ἀρχαιότης τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο εἰδῶν. »

Εἰς τὴν θήλειαν συμβαίνει τι παραδοξότατον, ἄγνωστον ἐπὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων. « Τοῦ καιροῦ προϊόντος, λέγει πάλιν ὁ Βυφφὼν, ἡ θήλεια τοῦ χρυσοειδοῦς φασιανοῦ ὡραΐζεται ὡς ὁ ἄῤῥην. Ὥφθη πραγματικῶς ἐν Ἀγγλίᾳ, παρὰ τῇ μυλαίδῃ Ἔσσεξ, τοιαύτη τις, εἰς ἣν μετεβλήθη βαθμηδὸν ἐντὸς ἑξαετίας τὸ ἄχαρι σκολοπακοειδὲς χρῶμα, γενόμενον ὡς τὸ τοῦ ἄῤῥενος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου κατήντησε νὰ μὴ διακρίνεται, εἰμὴ ἐκ τῶν ὀμμάτων καὶ τοῦ μήκους τῆς οὐρᾶς. Ἐβεβαιώθην δὲ ὑπ' ἀνθρώπων ἀξιοπίστων, οἵτινες περιειργάσθησαν τὰ πτηνὰ ταῦτα, ὅτι ἡ τοῦ χρώματος μεταβολὴ αὕτη συνέβαινεν εἰς τὰς πλείστας τῶν θηλειῶν, ἀρχίζουσα ὅτε ἐγίνοντο τετραετεῖς, καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν των ταύτην ὁ ἄῤῥην τὰς ἀπεστρέφετο καὶ τὰς κακομετεχειρίζετο. Τότε λοιπὸν ἐφύοντο καὶ εἰς αὐτὰς οἱ στενόμακροι ἐκεῖνοι ταρσοὶ, οἵτινες συνακολουθοῦσι τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἄῤῥενος. Ἐνὶ λόγῳ, καθόσον προέβαινον εἰς ἡλικίαν, καθίσταντο ὅμοιαι πρὸς τὸν ἄῤῥενα, ὡς ἄλλως τε παρατηρεῖται τοῦτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον καὶ εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ζῶα. »

Κατ' ἄλλους, αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ χρωμάτων συμβαίνουσι μόνον εἰς ὅσα τῶν ζώων κατέστησαν χειροήθη· τέλος δὲ ἄλλοι φρονοῦσιν ὅτι, ἐπειδὴ παρέρχεται καιρὸς πολὺς ἕως ἔλθῃ ὁ φασιανὸς εἰς ἡλικίαν ὥριμον, καὶ μόλις τριετὴς γενόμενος ἀρχίζει ν' ἀποκτᾷ τὰ ὡραῖά του χρώματα, διὰ τὰ ὁποῖα συγκρίνεται μετὰ τοῦ φοίνικος, ἐνδέχεται οἱ τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ὁ Βυφφὼν νὰ ἐξέλαβον ὡς θηλείας φασιανοὺς ἄῤῥενας, φοροῦντας εἰσέτι τῆς νεότητός των τὴν στολήν.

Ὁ χρυσοειδὴς φασιανὸς τρέφεται, ὡς ὁ ἀλεκτρυὼν καὶ ἡ κόττα, ἐκ παντὸς εἴδους κόκκων, ἐξ ἐντόμων, πρὸς δὲ καὶ ἐκ κρέατος. Εἰς ἕνα πολλάκις δίδονται πέντε καὶ ἓξ θήλειαι, αἵτινες ἀρχίζουν νὰ γεννῶσιν

ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δίδουσαι συνήθως 12 ἕως 15 ὠά, μᾶλλον τῶν τοῦ κοινοῦ φασιανοῦ ὑπέρυθρα, καὶ παρεμφέροντα ὀλίγον τι πρὸς τὰ τῆς μελεαγρίδος (pintade)· τότε δὲ κάθηνται καὶ ἐπωάζουσιν. Ἀλλ' ὅπως γεννήσωσι περισσότερα, συνήθως ταῖς τὰ ἀφαιροῦσι καθόσον γεννῶνται, ἐπειδὴ ὑπερτιμῶνται ταῦτα τὰ ὠά, καὶ τότε γεννῶσι 30 ἕως 40, μετὰ τὸν χειμῶνα πάντοτε. Βάλλουσι δὲ γηραιάν τινα κόττον νὰ τὰ ἐπωάσῃ, ἐπειδὴ αὕτη ἀνατρέφει κάλλιστα τοὺς νεοσσούς, μάλιστα δὲ ἂν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας φροντίζῃ τις νὰ τοῖς ῥίπτῃ ἁρμοδίαν τροφήν, ὡς ὠὰ μυρμήκων, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, λευκώματα ὠῶν καλῶς βρασθέντων, κατακεκομμένα μετ' ὀλίγης ψίχης ψωμίου καὶ καρδίας βοός. Ὀλίγον δὲ ἀφοῦ αὐξηθῶσιν

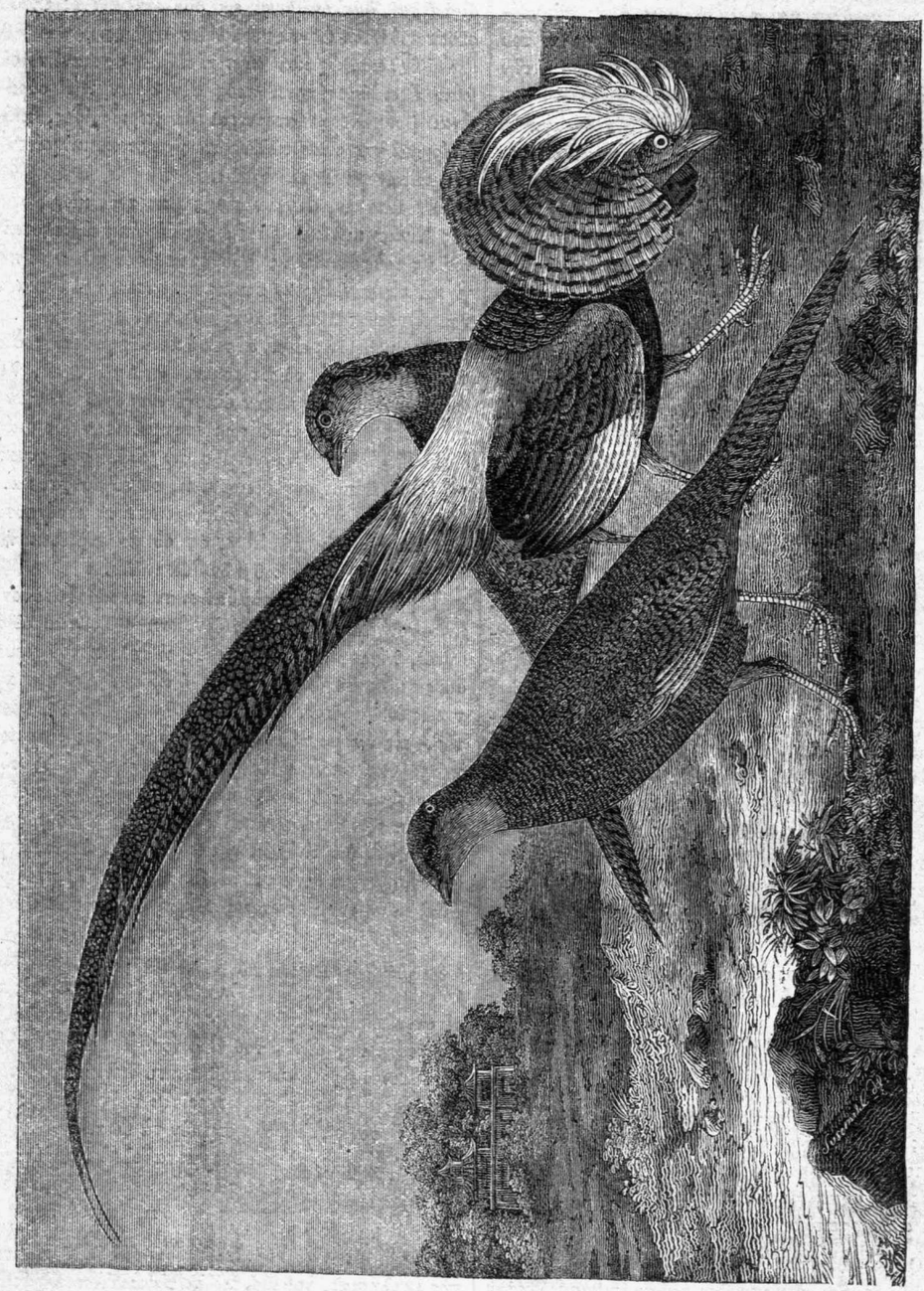

Φασιανὸς ὁ χρυσοειδής, ἄρρην καὶ θῆλεια.

οἱ νεοσσοὶ καὶ μάθουν νὰ διακρίνωσι τὸν κόκκον τοῦ κεγχρίου, τοῖς παύεται ἡ τροφὴ αὕτη.

Εἰς τρία τινὰ πρέπει νὰ προσέχῃ αὐστηρῶς ὁ θέλων ν' ἀναθρέψῃ φασιανοὺς ἐπιτυχῶς· α', νὰ τοὺς προφυλάττῃ ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου ψύχους· β', ὡσαύτως καὶ ἀπὸ πάσης ὑγρασίας νὰ τοὺς ἀπομακρύνῃ· γ', νὰ τοῖς δίδῃ ὅσον πλειότερον ἀέρα καὶ φῶς. Ὁ τηρήσων τοὺς τρεῖς τούτους ἀνυπερθέτους ὅρους πάντως θὰ εὐδοκιμήσῃ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν πράξῃ κατὰ τ' ἄλλα.

Ὁ φασιανὸς ζῇ συνήθως 7 ἕως 8 ἔτη· ὁ Βυφφὼν ἀναφέρει ὅτι ἔζησέ τις ἄρρην 15 ἔτη παρά τινι φίλῳ του. Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι καὶ ὁ χρυσοειδὴς φασιανὸς ἔχει κρέας καλὸν εἰς τὴν γεῦσιν ὡς ὁ κοινός, ὅτι εἶναι εὐρωστότερος μάλιστα, καὶ ἀνατρέφεται εὐκολώτερον· καὶ ἐντοσούτῳ εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν ἠσχολήθησαν εἰσέτι νὰ τὸν πολλαπλασιάσωσιν, εἰμὴ ὡς σπάνιον καὶ ὡραῖον πτηνόν.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

Ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀνήγγειλεν ὅτι, συνεπείᾳ τῆς περὶ νομισμάτων συμβάσεως, τῆς συνομολογηθείσης μεταξὺ Γαλλίας, Βελγικῆς, Ἰταλίας καὶ Ἑλβετίας, ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ προσεχοῦς ὀκτωβρίου (ν. ἔ.), τὰ παλαιὰ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ τῶν 2 φράγκων, 1 φράγκου, 50 ἑκατοστῶν καὶ 20 ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου ΠΑΥΟΥΣΙΝ ἔχοντα νόμιμον καὶ ἀναγκαστικὴν ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΝ μεταξὺ ἰδιωτῶν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης πρέπει ν' ἀλλαχθῶσιν εἰς τὰ ἐν Γαλλίᾳ δημόσια ταμεῖα ἀντ' ἄλλων νέων· καὶ τοῦτο μέχρι τῆς 31 δεκεμβρίου 1868.

— Ἀγγλική τις ἐφημερὶς ἐδημοσίευσε περίεργον καταγραφὴν τῶν νῦν ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ, ἐξ ἧς προκύπτει εἰς φῶς ὅτι αἱ μέγισται τῶν περιουσιῶν δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν γηραιὰν Εὐρώπην, ἀλλ' εἰς τὸν νέον κόσμον. Ὁ πλουσιώτατος τῶν ἀνθρώπων τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν εἶναι οὔτε βασιλεύς, οὔτε αὐτοκράτωρ τις, ἀλλὰ βιομήχανός τις ἀμερικανός, τοῦ ὁποίου ἡ ἐτησία πρόσοδος ἀναβαίνει εἰς 48 ἑκατομμύρια φράγκων· ἐπέρχεται δὲ μετ' αὐτὸν βογιάρος τις ῥῶσσος· τρίτος δὲ Ἄγγλος τις, ἔχων ἄπειρα κτήματα εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Τὸ ὄνομα τοῦ Ῥοσχίλδου, ὅστις θεωρεῖται συνήθως ὡς ὁ Κροῖσος τῆς σήμερον, ἐπέχει ἐνδέκατον μόλις βαθμὸν ἐν ταύτῃ τῇ καταγραφῇ.

— Ἐθεωρεῖτο μέχρι πρὸ μικροῦ ὡς ἀδύνατον τὸ νὰ καταστήσῃ τις ΧΕΙΡΟΗΘΕΙΣ καὶ νὰ θρέψῃ ΛΑΓΩΟΥΣ, ὡς τρέφονται αἱ ὄρνιθες, οἱ κοῦρκοι, αἱ νῆσσαι κλπ.· ἀλλ' εἰς πολλὰς ἐπαύλεις σήμερον τοὺς πολλαπλασιάζουσι συζεύγοντες λαγωὸν ἄῤῥενα μετὰ λαγιδέως (κουνελίου) θήλεος. Εἶναι χρεία ὅμως νὰ γίνῃ ἀρχὴ ἐξ ἑνὸς ἢ δύο λαγωῶν οἵτινες συνελήφθησαν νεώτατοι· οὗτοι δὲ ν' ἀνατραφῶσιν, ὄχι κατὰ μόνας ἐντὸς οἰκιδίου ἢ βαρελίου, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς οἰκογενείας, ἐν οἰκίᾳ κατοικουμένῃ, καθὼς οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαῖ. Οὕτω κεκρατημένοι γεννῶσιν, ἐνῷ ἐὰν συλληφθῶσιν ἤδη ἔφηβοι, δὲν γεννῶσι καὶ ἂν ἐτιθασσεύθησαν καὶ ἀπέβαλον τὸν ἄγριον χαρακτῆρά των δι' ἀγαθῶν περιποιήσεων καὶ θωπειῶν. Τὰ ἐκ λαγωοῦ ἄῤῥενος καὶ λαγιδέως θήλεος γεννώμενα μικρὰ συνάπτουσι τὸ προτέρημα τῆς γονιμότητος τῆς μητρός των μετὰ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς καλῆς γεύσεως ἣν ἔχει ἡ σὰρξ τοῦ πατρός. Ἔχουσι δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ἄλλο προτέρημα τὰ λεποριοειδῆ ταῦτα ζῶα, ὅτι δὲν εἶναι ἄγονα ὡς ὁ ἐξ ὄνου καὶ φοράδος ἡμίονος, ἀλλὰ καὶ μεταξύ των πολλαπλασιάζονται.

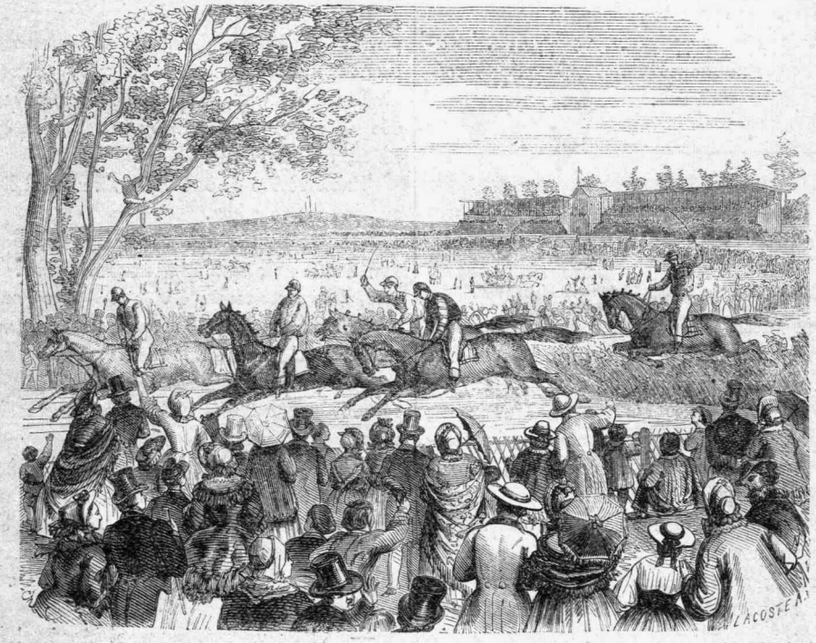

Τὸ ἐν τῷ Δάσει τῆς Βουλογνίας Ἱπποδρόμιον. — (Ἴδε σελ. 254.)

— Ἐσχάτως εἰς τὴν Βελγικὴν, ἰατρός τις πάσχων ἐξ ὀδονταλγίας μετεχειρίσθη τὸ ΧΛΩΡΟΦΟΡΜΙΟΝ ἵνα ἀποκοιμηθῇ· ἀλλ' ἡ δόσις ἦτο πολλὴ, καὶ ἀντὶ ὕπνου ἔλαβε τὸν θάνατον. Τὸ πρωὶ εὑρέθη εἰς τὴν κλίνην του νεκρός.

— Εἰς χωρίον τι πλησίον τῆς Βερόνης, θυέλλης ἐπικειμένης, οἱ χωρικοὶ ἔτρεξαν εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας, νομίζοντες ἐκ παλαιᾶς προλήψεως ὅτι οὕτω θὰ ἀπέτρεπον ἀπὸ τοῦ χωρίου των τὸ κακόν. Συνέβη τὸ ἐναντίον κατὰ φυσικὸν λόγον. Ὁ ἦχος τῶν ΚΩΔΩΝΩΝ ἐπέσυρε τὸν ΚΕΡΑΥΝΟΝ, ὅστις καὶ ἐθανάτωσε τρεῖς τῶν κωδωνοκρουστῶν.

— Ἐν Βιέννῃ ἐδημοσιεύθη πρὸ μικροῦ περίεργος ἱστορικὴ ἔκθεσις περὶ τῶν ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ τῆς γῆς. Ἀνέγνωμεν ἐν αὐτῇ ὅτι εἰς τὸ Πε-

κῖνον ὑπάρχει τηλεγραφικὸν πρακτορεῖον διαβιβάζον τὰ τηλεγραφήματα ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικόν. Ἡ γραμμὴ ἔφθασε μέχρι τοῦδε μέχρι τοῦ Βεχριγγείου πορθμοῦ διὰ τῆς Ὀχόσκας, καὶ ἂν ἐκτελεσθῇ τὸ σχέδιον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, περὶ συστάσεως τηλεγραφικῆς γραμμῆς ἐπὶ τῆς χώρας ἣν παρεχώρησεν εὐχάτως εἰς αὐτὰς ἡ Ῥωσσία, ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑπάρχῃ ἀδιάκοπος γραμμὴ τηλεγραφικῶν συρμάτων γύρω τῆς γῆς. Ἡ μακροτέρα γραμμὴ εἶναι σήμερον ἡ ἀπὸ Σὰν Φραγκίσκου εἰς Σὰν Ζὼν Νιουφουλάνδον, ἔχουσα μῆκος 900 γεωγραφικῶν μιλίων. Τὸ μῆκος ὅλων τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν τῆς Εὐρώπης εἶναι 53,340 γεωγραφικῶν μιλίων· τῶν δὲ τῆς Ἀμερικῆς, 14,239· τῶν δὲ τῆς Ἀσίας, 4,736· τῶν τῆς Αὐστραλίας, 1,842· τῆς Ἀφρικῆς, 1,504, μὴ συγκαταριθμουμένων τῶν ὑποθρυχίων. Ὑπάρχουσι δὲ 1,200 σταθμοὶ τηλεγραφικοὶ ὑπηρετούμενοι ὑπὸ 38,000 περίπου ψυχῶν. Τὸ βάρος ὅλων τῶν συρμάτων τούτων ὑπολογίζεται ὡς 6,500,000 χιλιογράμμων. Διὰ τὰ τηλεγραφικὰ ταχυδρομεῖα δαπανῶνται κατ' ἔτος 5 ἑκατομμύρια φράγκων, ὡς ἔγγιστα. Ἐδαπανήθησαν δὲ πρὸς κατασκευὴν τῶν τηλεγράφων τούτων 437,500,000 φράγκων.

ΤΑ

ΤΟΥ ΞΥΡΜΟΥ.

Ἐν Παρισίοις, 13 (25) ἰουλίου, 1868.

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν, Ἑλληνοδίκη μου, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔγινεν ἡ ἱπποκρατία, — ἐπειδὴ θέλεις νὰ σὲ δώσω ἰδέαν τινὰ καὶ περὶ τῆς μανίας ταύτης, εἰσαχθείσης πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν εἰς τὴν Γαλλίαν ἐκ τῆς γείτονος Ἀγγλίας, — ὄχημα δὲν εὕρισκέ τις ἐν Παρισίοις· ὅλα ἦσαν κρατημένα διὰ τὸ δάσος τῆς Βουλογνίας (Bois de Boulogne) ὅπου τὸ ἱπποδρόμιον, μεγάλη πεδιὰς περιφραγμένη διὰ κυκλοτεροῦς κιγκλίδος ξυλίνης, χαμηλῆς μὲν καὶ ἐλαφρᾶς, — ἠδύνατο νὰ πέσῃ τις μετ' αὐτῆς ἂν ἐστηρίζετο καλῶς ἐπάνω της, — ἀλλὰ φυλαττομένης ὑπὸ στρατιωτῶν ἐνόπλων κατὰ διαστήματα, καὶ οὕτω σεβομένης.

Ἠθέλησα νὰ προσθέσω εἰς τὴν περιγραφήν μου μίαν εἰκόνα, διὰ νὰ λάβῃς σαφεστέραν τινὰ ἰδέαν.

Εἰς ἓν μέρος τοῦ κύκλου τούτου ἠγείροντο τάξεις καθισμάτων, τῶν μὲν ἀσκεπῶν, διὰ τὰ εὐθηνότερα εἰσιτήρια, τῶν δὲ ἐστεγασμένων. Εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ὑψοῦτο σκιάς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, καὶ κατωτέρω, ἢ εἰς τὰ πλάγια, οἱ ἐν ἀρχαῖς, οἱ πρέσβεις καὶ οἱ ἐπίσημοι ξένοι. Ὑπῆρχον δὲ καὶ εἰσιτήρια μικρᾶς τιμῆς, διὰ τῶν ὁποίων εἰσήρχετο πλῆθος πολύ, ἄνδρες μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων, εἰς τὸν περίβολον, ὅπου ἵσταντο ὄρθιοι ἢ ἐκάθηντο ἐπὶ τοῦ χόρτου περὶ τὴν κιγκλίδα.

Ὅτε ἐφθάσαμεν ἡμεῖς ἐκεῖ, ἦτο μία ὥρα μετὰ μεσημβρίαν. Οἱ Ἄγγλοι ἔφερον τοὺς ἀξιωτέρους τῶν ἵππων των εἰς τὸν συναγωνισμὸν, ὅστις ἐλάμβανεν οὕτω χαρακτῆρα ἀμίλλης διεθνοῦς. Ἐνόμιζες ἀκούουσα τοὺς Γάλλους, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ νικήσωσιν οἱ ἵπποι των ἢ οἱ ἀγγλικοί, ἀλλ' αὐτοὶ ἢ οἱ Ἄγγλοι.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐβλήθησαν νὰ παρατρέξωσιν ἵπποι τινὲς ἐκ τῶν δευτερευόντων, εἰς τοὺς ὁποίους ὀλίγον ἐπρόσεχε τὸ δημόσιον, περιμένον τὸ κυριωδέστατον δρᾶμα, τὸν ὑπέρτατον ἀγῶνα, τὸ μέγα γέρας τῶν ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων· ἐπειδὴ τόσα κερδαίνει ὁ κύριος τοῦ ἵππου ὅστις νικήσῃ πάντας, ἐκτὸς πολλαπλασίων ἄλλων χρημάτων συναγομένων ἐκ τῶν στοιχημάτων τοῦ δημοσίου.

Ἔβλεπες τοὺς Ἄγγλους, νέους ἄνδρας ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ἀριστοκρατίας των, περιφερομένους πρὸ τῶν θεωρείων, ὅπου πλῆθος γυναικῶν ἀνθοστολίστων, ἐξαισίων, ἂν ὄχι κατὰ τὰς μορφὰς, ἀλλὰ κατὰ τὰς στολάς. Τῆς ἡμέρας ὁ ἥρως ἦτο ὁ μαρκήσιος Ἄστιγξ, νέος ἕως εἰκοσιπενταετὴς, ῥαδινὸς τὸ ἀνάστημα, διαπρεπὴς τὴν ὄψιν, ξανθὸν γένειον, μεγάλοι ὀφθαλμοὶ γλαυκοὶ, ὀλίγον τι καταπεπονημένοι. Ἐφόρει τὸν μικρόν του πῖλον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὠτίου του, καὶ ὁ λαιμοδέτης του, ἐρυθρὸς μετὰ λευκοῦ, ὡς ἐρυθροὶ καὶ λευκοὶ ἦσαν καὶ οἱ φαινόλαι (αἱ καζάκαι) τῶν ἱππηλατῶν του (jockeys), ἐκυματοῦτο χαριέντως περὶ τὸν ἐλεύθερόν του τράχηλον.

Περὶ τούτου ἐλέγετο, ὅτι ἀπολέσας πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ὅλην του τὴν περιουσίαν εἰς στοιχήματα ἐπὶ ἱπποδρομίων, εἶχεν αὐτοχειριασθῆ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὡς πρὸς ἄνθρωπον ὅστις αὐτοχειριάσθη πρὸ δύο μόλις ἑβδομάδων, ἡ ὑγεία του μ' ἐφάνη πολὺ καλὰ εἰς τὴν θέσιν της.

Ἠκολουθεῖτο δὲ ὑπὸ φίλων του, καὶ ὅλοι εἶχον τὸ σιγάρον εἰς τὸ στόμα.

Ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς τρίτης ἱπποδρομίας, ἀφίχθη ἡ αὐλὴ εἰς τρία ὀχήματα τέθριππα. Ὁ Αὐτοκράτωρ, ἡ Αὐτοκράτειρα, ὁ υἱός των, ὁ πρίγκηψ Ἰωακεὶμ Μουράτ καὶ ὁ κόμης Φλανδρίας εἰσέρχονται εἰς τὸ θεωρεῖόν των, ὑπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται ἐκτεθειμένον εἰς ὅλων τὰ βλέμματα μέγα τι ἀργυροῦν σκεῦος, προσφερόμενον συνήθως ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος εἰς τὸν νικήσοντα.

Καθόσον πλησιάζει ἡ ὁριστικὴ στιγμὴ, αὐξάνει ὁ σάλος Γάλλων τε καὶ Ἄγγλων. Αἱ γαλλικαὶ ἐλπίδες στηρίζονται ἐπί τινος ἵππου οὗ τὸ ὄνομα Suzerain· αἱ ἀγγλικαὶ ἐπὶ τοῦ The Earl. Ἐντὸς δεκακισχιλίων γαλλικῶν στέρνων αἱ καρδίαι πάλλουν ὑπὲρ τῶν σταύλων τῶν ἐθνικῶν.

— Ἆ! ἂς μὴ ἐκέρδαιναν οἱ Ἄγγλοι! ἤκουες παντοῦ καὶ ἔλεγαν.

Εἶδα ἕνα Παρισιανὸν συναπαντώμενον μετὰ φίλου του, οὗτινος λαβὼν τὴν χεῖρα καὶ σφίγγων αὐτὴν σπασμωδικῶς, τὸν ἠρώτησεν· — Ἐλπίζω ὅτι εἶσαι ὑπὲρ τοῦ Νελούσκου (ἵππου καὶ τούτου ἐκ τῶν γαλλικῶν).

— Ναὶ, καὶ σύ;

— Καὶ λόγος εἶναι; Ἤγουν ἂν οἱ Ἄγγλοι ἐκέρδαιναν, ἀποπληξία θὰ μ' ἤρχετο.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἐπρόσθεσεν, — Ὁποωσδήποτε, ὑπάγω νὰ στοιχηματίσω εἴκοσι λοδοβίκια καὶ ὑπὲρ τοῦ The Earl... τίς οἶδε τί δύναται νὰ συμβῇ!

Δηλαδὴ ἔχει, ὡς βλέπεις, καὶ ὁ πατριωτισμὸς βαθμούς, ὡς καὶ πᾶσα κακία.

Οἱ Ἄγγλοι φαίνονται ἀνυπόμονοι... Οἱ περιφημότατοι τῶν στοιχηματιστῶν τοῦ Λονδίνου, ὁ Στεφενσὼν, ὁ Σίδνης Σμὶθ, οἱ ἀδελφοὶ Μόρρις, ὁ Βαλεντίνης, οἱ ἀδελφοὶ Χρίστη καὶ ὁ Γεδεὼν, ἄνθρωποι παρ' οὐδὲν τιθέμενοι στοιχήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐκθέτουσι μόνον δέκα χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν ἐν ἱπποδρομίαις,

ὅλοι οὗτοι οἱ σπόρσμανοι, ὡς λέγονται ἀγγλιστὶ (sportsmen), εἶναι παρόντες.

Ὁ μαρκήσιος Ἄστιγξ μόνος φαίνεται ἀτάραχος· ἀλλ' ἡ ὠχρά του ὄψις, ὁ λεπτὸς τῶν βλεφάρων του νευρικὸς τρόμος, μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ ψυχή του δὲν διατελεῖ ἀκύμαντος.

Οἱ σπόρσμανοι ἀναβαίνουσιν εἰς τὰ θεωρεῖα, αἱ δέσποιναι ἀνακάθηνται εἰς τὰς καθέδρας των. Οἱ ἵπποι τοῦ μεγάλου γέρατος εἰσάγονται εἰς τὴν σκηνήν... Ὁ Suzerain εἶναι λαμπρός. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ὁ Earl. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἔβλεπέ τις ὅτι ὁ ἀγγλικὸς ἵππος, αὐτὸς ὁ κατὰ μὲν τοὺς γλουτοὺς ἐλλιπὴς, κατὰ δὲ τοὺς πόδας ῥωμαλεώτατος, ἔμελλε νὰ ὑπερακοντίσῃ τὸν γαλλικόν. Καὶ κατ' ἄλλο τι ὅμως, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ὁ ἀγὼν ὑπῆρχεν ἄνισος, καθότι ὁ μαρκήσιος Ἄστιγξ ἔφερεν ἐκ Λονδίνου ἱππηλάτην τινὰ διαβολώτατον (καὶ τῶν ἱππηλατῶν τὰ τεχνάσματα, ὡς καὶ ἡ ἐλαφρότης καὶ ἐπιτηδειότης, συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὰς ἱπποκρατίας), ἄνθρωπόν τινα ὡσὰν τρελὸν, ὅστις μὲ πῖλον διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν στολισμένον, ἀγνοῶ πῶς κατώρθωνε τὸν ἵππον νὰ ἐκτινάσσῃ ὅλος εἰς τὸν ἀέρα λακτίσματά τινα, οἱονεὶ μαγγανεύοντα τοὺς ἄλλους του συναγωνιστάς.

Ὅταν ἦναί τις Ἄγγλος, πρέπει νὰ ἦναι μὲ ὅλα τὰ προσόντα, ἔλεγον οἱ Γάλλοι· on n'est pas Anglais pour rien!

Τὸ σημεῖον δίδεται... Οἱ ἵπποι ἀναχωροῦσιν ἐκ τῆς ἀφετηρίας ὅλοι ὁμοῦ, ἕκαστος φέρων τὸν ἱππηλάτην του. Σύννεφον ἀμέσως κονιορτοῦ. Φεύγουν καὶ φεύγουν· ὡς ὁ ἀὴρ φεύγουν! Εἰς τὴν ἀπόστασιν διακρίνεται ἑκάστου ὁ δρόμος ἐκ τῶν χρωμάτων ἅτινα ἔχουσιν οἱ φαινόλαι τῶν ἱππηλατῶν των... Σιγὴ ἄκρα εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον τῶν θεατῶν πλῆθος. Μέγιστον μέρος τοῦ πλήθους τούτου ἔχει στοιχήματα. Ὅμοιον ἀγῶνα ψυχῆς θὰ αἰσθάνωνται καὶ οἱ στρατηγοὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν μάχης... Ἕκαστος φοβεῖται μὴ διά τινος χειρονομίας του ἢ φωνῆς διαταράξῃ τῶν ἱππηλατῶν τὴν ἔμπνευσιν.

Ἔχει τι πάνδημον ἀληθῶς τὸ σιγαλέον καὶ σοβαρὸν ἐκεῖνο πλῆθος. Περίμεινε, Ἑλληνοδίκη μου· διήνυσαν τοῦ σταδίου τὸ ἥμισυ, καὶ ἰδοὺ ἐπιστρέφουν... Ὁ Earl, ὁ Earl προτρέχει... Θάρρει, Νελοῦσκε, θάρρει! Ἆ, Suzerain, ἓν καλὸν ὅρμημα!...

Μάταιαι πλέον προσπάθειαι! Τὸ πλῆθος ὑπογογγύζει, ἀναδίδει ἔπειτα μίαν κραυγὴν ἀλγεινὴν, ἄπειρον! Ἡ Ἀγγλία ἐνίκησεν... ἡ Ἀγγλία θριαμβεύει. Μόνον οἱ Ἄγγλοι ἐναβρυνόμενοι χαιρετίζουσι τὸν νικητὴν διά τινων ἀνακραυγασμάτων, οὔρρα! οὔρρα! ἀσθενῶν ἐντὸς τῆς μεγάλης ὀχλοβοῆς.

Δι' ἐμὲ, — δι' ἡμᾶς, — δὲν ἐνίκησαν οἱ ἱδρυταὶ τῆς ἐν Βυζαντίῳ σχολῆς, τῆς ἀποκλεισάσης τὴν φωνὴν τὴν ἑλληνίδα· ἐνίκησαν οἱ δίδοντες καιρὸν εἰς τὰ σλαβικὰ φῦλα νὰ προτρέξωσιν ὡς οὗτος ὁ ἵππος των. Ὁστιδήποτε ἂν ἐνίκα, ἀμφότεροι ἐχθροὶ παρόντες, ἢ ἀμφότεροι ἐλπιζόμενοι φίλοι ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἐννοεῖς ὅτι πρῶτος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀφετηρίαν ὁ Earl· καὶ ὁ ἐπίσημος κώδων ἀνήγγειλε τὴν πρώτην ταύτην ἐπάνοδον χαρμοσύνως πως.

Τὸ πλῆθος ἤδη ἤρχισε ν' ἀναχωρῇ περίλυπον· πολλοὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ περιμείνωσι κἂν τὴν τελευταίαν ἱπποκρατίαν. Ὁμοίως περίλυποι ἀναχωροῦσιν οἱ φίλοι ἀπὸ νεκρικῆς οἰκίας, μετὰ τὸν καφὲν τὸν πικρόν.

Τὸ δ' ἑσπέρας, ἡ Γαλλία ὅλη ἔπνιξε τὴν ἧττάν της ἐντὸς τῶν παγωμένων φιαλῶν ὕδατος, ἐξ οὗ λαμβάνουσιν εἰς τὰ ἐδῶ καφενεῖα μετὰ παντὸς ποτοῦ ἐν ὥρᾳ θέρους.

Ὅπου δὲν ὑπάρχωσι μεγάλαι καὶ ἀνίατοι συμφοραὶ, αἱ μικραὶ ἐπέχουσι τὸν τόπον τῶν μεγάλων, καὶ φαίνονται ὡς δειναὶ καὶ ἡ εὐγενία των. Μὲ γράφεις περὶ τῆς ἐσχάτης ἀθλιότητος τῶν ἐθνικῶν μας πραγμάτων. Φεῦ! Ἑλληνοδίκη μου, τίς ὁ εὐτυχέστερος ἡμᾶς, ἂν μωραινώμεθα ἡμεῖς αὐτοὶ ὁσημέραι; Ὄχι μόνον ἐνώπιον τῶν κραταιῶν τῆς Ἑσπερίας, ἀλλὰ καὶ τῶν λαῶν ἀπωλέσαμεν πᾶσαν ὑπόληψιν, τὸ μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἡμῶν ἁμαρτημάτων, τὸ δὲ ἐκ τῶν αἰωνίων ἡμῶν ἐχθρῶν, τῶν διὰ παντὸς μέσου διαβαλλόντων ἡμᾶς καὶ παρεξηγούντων. Ὁ ἑλληνισμὸς παρίσταται σήμερον ὡς ἀνάξιος ν' αὐτοκυβερνηθῇ. Ἡ πρὸς ἡμᾶς χλευὴ ἐπέφερεν ὅ,τι δεινὸν ἐπιφέρει συνήθως τὸ ἐλαφρὸν τοῦτο ἀλλ' ὀξύτατον ὅπλον. Εἰς τὴν ἄλλοτε τοσοῦτον συμπαθῆ καὶ φιλέλληνα Γαλλίαν, σήμερον συστέλλεταί τις ὁμολογούμενος Ἕλλην· διότι καθίσταται πάραυτα ἀντιπαθητικὸς, καταφρονεῖται, ἢ ὑποβλέπεται. Δὲν ἐννοῶ ποσῶς τὸν ἐμὸν Πολύμοχθον· — πολλοῦ γε καὶ δεῖ· αὐτὸς τοὐναντίον ζητεῖ ἀφορμὴν νὰ ὁμολογῇ τὴν ἐθνικήν του καταγωγήν· ἀλλὰ πρὸς τὴν μὴ αὐταπάρνησιν ταύτην, τὴν φυσικὴν, πίστευσε ὅτι ἀπαιτεῖται καταβολὴ αὐταπαρνήσεώς τινος ἄλλης, ὄχι διόλου ἀπόνου καὶ ταύτης.

Καὶ λοιπὸν, ἂν ὁ ἑλληνισμὸς ἠδυνάτησεν εἰς τὰς ψυχὰς μεγαλεμπόρων τινῶν ὁμογενῶν ἐν Λονδίνῳ, ἐν Μασσαλίᾳ καὶ ἐν Τεργέστῃ, μή σε φαίνεται πλέον παράδοξον· αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐπαγγέλλονται πατέρας τῆς πατρίδος τὸ πᾶν θυσιάζοντας ὑπὲρ ἀπολωλότος υἱοῦ, ἀλλ' ἀδελφοὺς, μόνον μέχρι βαθμοῦ τινος συντρέχοντας ἀδελφόν των ὅστις ἐτράπη εἰς τὴν παραλυσίαν, ἀδιόρθωτος καὶ ἀνοικονόμητος· αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, εἰς τὸ ἐμπόριον δεδομένοι, καὶ μόνον ἐξ ἀκοῆς ἔχοντες τὸ προγονικὸν μεγαλεῖον, τὰς προγονικὰς ἀρετὰς, πῶς θέλεις νὰ ἐγκαρτερῶσιν ἀπέναντι τῆς λάμψεως καὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν μεγάλων ἐθνῶν ἐν οἷς ζοῦν; Δὲν ἔχουσι τὸν Πλούταρχον ἢ τὸν Πλάτωνα εἰς τὸ προσκεφάλαιόν των, ἀθανάτους ἀθάνατα ὑποσχομένους ἄφυκτα εἰς τοὺς κληρονόμους των τοὺς ταπεινούς· τοὐναντίον ἀκούουσι καθεκάστην τὰς ἀηδίας τῶν πολιτικῶν ψωμοζητῶν αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ἧς στηριζόμεναι ἀλλεπαλλήλως, ἀλλεπαλλήλως καταῤῥέουσιν αἱ γλυκύταται τῶν ἐλπίδων πάσης ἑλληνικῆς ψυχῆς, καὶ, μὰ τὴν ζωήν μου! δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ θυσιάζωνται ὑπὲρ ἀναξίων θυσίας.

Ἀλλὰ τί κακὸν πράττομεν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἂν ἡμεῖς μεταξύ μας τρωγώμεθα; Ἂν ἡμεῖς ζημιῶμεν ἑαυτοὺς, κατὰ τί ζημιοῦμεν τὴν Εὐρώπην; Πειρατὰς δὲν ἔχει πλέον τὸ Αἰγαῖον· ἡ ναυταπάτη ἔπαυσε χάριτι θείᾳ πρὸ πολλοῦ· ὥστε τὰ ξένα συμφέροντα παρ' ἡμῖν δὲν παραβλάπτονται. — Ναὶ, ἀλλὰ τῶν ἀκαταστάτων καὶ ἀσώτων οἴκων, καίτοι ἀβλαβῶν πρὸς τοὺς ἄλλους, τὰ τέκνα δὲν ζητοῦνται εἰς συγγενείας· δὲν ἔχουν ὑπόληψιν· ἐνῷ ἄλλων οἴκων, καὶ μοχθηρῶν πολλάκις, ἀλλὰ φρονίμων καὶ αὐστηρῶς κυβερνωμένων, καὶ οἱ υἱοὶ ἐπιζητοῦνται, καὶ αἱ θυγατέρες εὑρίσκουσι καλὴν ἀποκατάστασιν.

Εἶναι δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις τῶν κακοτυχῶν ἐκείνων δανείων, ἐξ ὧν προσβάλλεται ἐκ διαλειμμάτων καιρίως

ἡ ἐθνικὴ ὑπόληψις... ὥστε Δᾶκες καὶ Σέρβοι καὶ Ὀθωμανοὶ εἶναι σήμερον φοίνικες, πρὸς ἡμᾶς παραβαλλόμενοι.

Σὲ γράφω, βλέπεις, μὲ περίλυπον ψυχήν· συμπεραίνεις δὲ τώρα, ταλαίπωρός μου Ἑλληνοδίκη, μὲ ποίαν ὄρεξιν ἔρχομαι νὰ σὲ ὁμιλήσω διὰ τ' ἀξιοκαταφρόνητα ῥάκη τοῦ συρμοῦ, τοῦ ὁποίου ὑποκλέψασα τὸν τίτλον παρέχωσα ὅσα ποσῶς ὑπ' αὐτὸν δὲν θὰ ἐπερίμενες. Ὁπωσδήποτε, à tout seigneur tout honneur, — τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι· — χρεία εἶναι καὶ νὰ σὲ εἴπω τί σύρεται καὶ τί δὲν σύρεται.

Σύρονται μὲν πάντοτε αἱ ἐσθῆτες, ὅσον εἰς μικράν τινα γελοιογραφίαν, τὴν ὁποίαν θ' ἀπαντήσῃς εἰς μίαν τῶν πρὸ ταύτης σελίδων, ἀνασύρονται δὲ κρατούμεναι ὑπὸ τριῶν κομβίων, καθ' ὃν τρόπον σοὶ προέγραψα, ἢ καὶ ὀλίγον ὑψηλότερον· σχεδὸν εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ μήκους τῆς ἐσθῆτος. Μὴ νομίσῃς ὅμως πάλιν ὅτι δὲν βλέπει τις καὶ πολλὰς ἐσθῆτας βραχείας· ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν μακρῶν, ἀλλὰ δὲν ἔπεσαν.

Ἡ ζώνη περιτυλίσσει τὴν τηβεννίδα (mantelet) καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πίπτει ὄπισθεν εἰς κόμβον μέγαν... τοῦτο δὲ εἰς γυναῖκας πάσης ἡλικίας. Ἄλλοτε ἡ ζώνη ὄπισθεν δεμένη ἐθεωρεῖτο ὡς μόνον εἰς νεαρὰς μαθητρίας ἁρμόζουσα· σήμερον φοροῦσιν αὐτὴν οὕτω πως καὶ αἱ προμήτορές των. Ὁ συρμὸς τὸ θέλει, ἄρα εἶναι εὐπρεπές.

Αἱ γυναῖκες αἵτινες καθιστοῦν κύριον τῆς ζωῆς των μέλημα τὸν ζολισμὸν, προσέχουν νὰ ᾖναι τὰ ὑποδηματιά των τοῦ αὐτοῦ χρώματος τῆς ἐσθῆτός των. Κυρία τις τῶν ἐνταῦθα παρετηρήθη ἔχουσα διὰ πᾶσαν ἐσθῆτά της ὁμόχροα ὑποδηματία· ἀπερχομένη δὲ εἰς τὰ λουτρὰ, ὅπου προτίθεται νὰ διατρίψῃ τέσσαρας μῆνας, συμπαρέλαβεν ὀγδοήκοντα ζεύγη ὑποδηματίων, ἐπειδὴ ὀγδοήκοντα παρέλαβε καὶ ἐσθῆτας. Μή σε φανῶσι πολλαί· ἄλλη τις δέσποινα, ἀποθανοῦσα κατ' αὐτὰς, ἀφῆκεν εἰς τοὺς κληρονόμους της ἐσθῆτας τετρακοσίας. Αὗται θὰ πωληθῶσι κατ' αὐτὰς εἰς δημοπρασίαν· ἂν ἤθελε νὰ παρουσιασθῇ τις ἀγοραστὴς διὰ... κρητικὰς οἰκογενείας, τὸν εἰδοποιῶ ὅτι ὅλαι ὁμοῦ μόλις θὰ ἐθέρμαιναν μίαν· ἐνῷ μιᾶς μόνης ἡ ἀξία θὰ ἤρκει πρὸς τὸ νὰ ἐνδυθῶσι τετρακόσιαι.

Μετὰ τῶν πραγμάτων τοῦ συρμοῦ χρεωστῶ νὰ συγκαταλέξω τὰς νέας ἐφημερίδας, αἵτινες ἐκδίδονται ἐνταῦθα ἀφ' ἑνὸς ἤδη μηνὸς εἰς σχῆμα μικρότατον, ὡς βιβλιάρια, ἐπὶ χάρτου παντοίων χρωμάτων. Ἔδωκε δὲ τὸ παράδειγμα πρώτη εἰς τοῦτο νέα τις σπουδαία ἐφημερὶς πολιτικὴ, ὀνομαζομένη Lanterne (Φανός).

Σοὶ ἐπισυνάπτω σχῆμα παριστῶν σοι τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐνταῦθα τριχοστασίαν· τινὲς ὅμως προσθέτουν εἰς τὸν ἕνα βόστρυχον καὶ ἄλλους πολλοὺς, πίπτοντας ἐπιχαρίτως ἀπὸ τῶν ἄνω τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν αὐχένα.

Τὸ κτένιον τὸ ὁποῖον ἀναδένει τὰς τρίχας τοῦ μετώπου, αὐτὸ πιστεύω νὰ ᾖναι τὸ λεγόμενον ἄμπυξ ὑπὸ τῶν προμητόρων μας. Ἄμπυξ, γενικὴ ἄμπυκος. Ἂν δὲν σ' ᾖναι περιττὴ ἡ λέξις, πῶς νὰ μὴ τὴν μεταχειρισθῇς, δι' ἀγάπην τῶν ἐφεστίων θεῶν! Θέλεις νὰ λέγῃς κτένι· ἀλλὰ τὸ κτένι μόνον κτενίζει· δὲν κάμνει ἄλλο τίποτε.

Μ' ἐρωτᾷς, τίνες τῶν ἐσθήτων ἐδῶ λέγονται drapées. Ὀνόμασέ τας περιβλήτους, νὰ τὰς ἐννοήσῃς. Drapées εἶναι ὅλαι αἱ ἐσθῆτες ἐπὶ τῶν ὁποίων πίπτει ἄλλη τις βραχυτέρα ἢ ἀνασεσυρμένη, σχηματίζουσα οὕτω περίβλημα τῆς πρώτης, ἥτις δὲν ὀνομάζεται πλέον ἐσθὴς (robe), ἀλλὰ μεσοφόριον (jupon)· τοῦτο δὲ εἰς τὸ πεῖσμα τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν τὸ κατὰ πολλὰ ἀτελὲς γαλλοελληνικὸν λεξικὸν Κορομηλᾶ δίδει εἰς τὴν λέξιν ταύτην. Ἂν ζητήσῃς εἰς τὸ λεξικὸν τοῦτο τὴν σημασίαν τῆς λέξεως jupe, εὑρίσκεις « μισοφόρι, μισοφούστανον τῶν γυναικῶν »· ζητεῖς δ' ἔπειτα εἰς τὸ αὐτὸ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως jupon, καὶ εὑρίσκεις « μισοφοράκι, κοντὸν μισοφόρι φορούμενον ὑποκάτω τῶν μεγάλων ». Τίποτε· οὐδετέρα τῶν ἑρμηνειῶν τούτων εἶναι ἀκριβής. Ἡ γυνὴ φορεῖ χιτῶνα, ἐπὶ δὲ τοῦ χιτῶνος ὑποφόριον (τοῦτο εἶναι ἡ jupe τῶν Γάλλων), ἐπὶ δὲ τοῦ ὑποφορίου μεσοφόριον (τοῦτο εἶναι τὸ jupon), ἐπὶ δὲ τοῦ μεσοφορίου ἐσθῆτα (τοῦτο εἶναι ἡ robe). Ὅταν ὅμως ἡ ἐσθὴς κατέχῃ

τὴν θέσιν τοῦ μεσοφορίου, ἢ ὅταν σκεπάζῃ τὸ μεσοφόριον ἐσθὴς διαφανὴς, ποδήρης ὡς αὐτὸ, τότε τὸ ἐπὶ τῆς ἐσθῆτος ταύτης ἄλλο ἐπίβλημα, τὸ βραχὺ, ὀνομάζεται γαλλιστὶ tunique, καὶ εἶναι ἴσως τὸ ἀμπέχονον τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων.

Ξεφορτώσου με· μ' ἔπνιξεν ἡ ὀνοματολογία αὕτη· εἶναι καὶ ὁ καύσων πολύς· ὥστε ὁ ἱδρὼς, βεβαιώσου, μοῦ διεπέρασε καὶ χιτῶνα, καὶ ὑποφόριον, καὶ μεσοφόριον καὶ ἐσθῆτα καὶ... ὦ ζωή! τωόντι

Ζωὴ Πολυμόχθου.

ΛΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΣΕΛΙΔΙ 222 ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

Τὸ στοιχεῖον Β.